

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ОСМО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
У ЈЕДАНАЕСТОМ САЗИВУ

Други дан рада

22. јун 2018. године

(Седница је почела у 12.05 часова. председава Верољуб Арсић,
потпредседник Народне скупштине.)

*

*

*

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Даме и господо народни посланици,
настављамо рад седнице Осмог ванредног заседања Народне скупштине
Републике Србије у Једанаестом сазиву.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика
констатујем да седници присуствују 82 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали
молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у
посланичке јединице.

Констатујем да је применом електронског система за гласање
утврђено да је у сали присутно 90 народних посланика, односно да је
присутно најмање 84 народних посланика и да постоје услови за рад
Народне скупштине.

Прелазимо на тачке 1–13 дневног реда (наставак заједничког
начелног и јединственог претреса):

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О РАТНИМ МЕМОРИЈАЛИМА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОЈЕДНОСТАВЉЕНОМ РАДНОМ
АНГАЖОВАЊУ НА СЕЗОНСКИМ ПОСЛОВИМА У ОДРЕЂЕНИМ
ДЕЛАТНОСТИМА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О
ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНАЦА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
УСЛОВИМА ЗА УПУЋИВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД
У ИНОСТРАНСТВО И ЊИХОВОЈ ЗАШТИТИ,

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВНИМ ПРАВИМА БОРАЦА, ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПАЛИХ БОРАЦА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВИМА БОРАЦА, ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ЧЛАНОВА ЊИХОВИХ ПОРОДИЦА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МИРНОМ РЕШАВАЊУ РАДНИХ СПОРОВА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РУСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ О СОЦИЈАЛНОЈ СИГУРНОСТИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ О ЗАПОШЉАВАЊУ ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СЛОВЕНИЈИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ГРЧКЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ АУСТРАЛИЈЕ О ЗАПОШЉАВАЊУ ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ДИПЛОМАТСКОГ И КОНЗУЛАРНОГ ОСОБЉА,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ.

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине обавештавам вас да су седници позвани да присуствују проф. др Славица Ђукић Дејановић, министар без портфеља, са сарадницима.

Да ли још неко од председника односно овлашћених представника посланичких група жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Поштоване даме и господо, другарице и другови, уважени министри са сарадницима, шта би о предлогу ових закона рекао Мурат Ага Поздерац или Шељив Грубашевић или Вук Потомак не знам, али оно што сигурно могу да вам кажем јесте да уколико будете све супротно радили

од онога што је јуче предлагао Алексић Потомчић, Србија је засигурно на правом путу.

Можда више од вас у овом тренутку треба да се забрине министар пољопривреде после јучерашњег открића да се некадашњи председник општине Трстеник, директор измишљеног ЈКП „Почековина“, сувласник невладине организације за чување непостојећих старих лица, вођа организоване криминалне тазбинске групе за пражњење буџета бацио на пољопривреду и ја бих стварно био на опрезу.

Пошто је у ЈКП „Почековина“ био само један камион без возача јер се није знало ко је више покварен, директор или камион, нисам сигуран како и колико ће настрадати и једна Јулијана којој је дотични часно и мушки подметнуо да одговара уместо њега.

Поред тога морам да кажем да ми је доста ових еврофанатика којима је улазак у ЕУ био и остао једини званични циљ. Стварно ми је доста када они роне крокодилске сузе над тим што расправљамо о двадесетак закона по заседању, а не идемо један по један. Ако би било по њиховом, било би то предуго путовање у Јевропу, јер ако се ја добро сећам, када су пучем дошли на власт у октобру 2000. године, рекоше да треба ускладити или променити око 12.500 законских прописа.

Избројте само од један до 12.500 и замислите да Скупштина по седам дана расправља о сваком појединачном закону. Ода лењости са њихове стране је нешто што је непревазиђено и очигледно томе никада краја. Мени лично се у ЕУ не жури. Чак лично и не желим да икада уђемо у ЕУ, али сам као и многе моје колеге у сали свакога дана ту и радимо најбоље што можемо, онако како смо се и заклели грађанима Републике Србије, изузев часних изузетака. Њих у сали нема, осим када треба да дођу да провоцирају, вређају, да изазивају нереде, да опструишу, али њима на част. Испада да је нама који нисмо еврофанатици више стало до уласка у ЕУ, али то заиста није тако. Није то у питању. Ми хоћемо да Србија једног дана пуног цепа, пуног стомака, стојећи на сопственим ногама, са здравом привредом одлучи хоће ли или неће постати део ЕУ.

(Радослав Милојичић: Битно је да ти имаш пун стомак.)

Србија је део Европе и то је оно што је неспорно, а о осталом ће одлучивати грађани Србије када за то дође време.

Закони о којима сада говоримо нису популистички закони, како смо то јуче слушали, већ закони који иду испред овог времена.

Драго ми је што се нисте уплашили могућег извртања и злоупотребе од стране демагога када је у питању закон о поједностављеном ангажовању на сезонским пословима. Ово није закон ни силе ни принуде. Ово је закон могућности.

Уз све уважавање тешке ситуације у пољопривреди, овим законом ће се омогућити да у случају да било ко од сезонских радника доживи повреду, не дај боже да дође до инвалидитета, има правног основа да као и остали грађани који су запослени оствари своја права.

Мислим да не треба у почетку бити нимало ригорозан. Пажњу треба посветити едукацији како пољопривредника који ангажују сезонске раднике, али исто тако и сезонских радника. Нисам ја пао ни с Марса ни са дуда и знам да је данас 1.800 динара као дневница много значајније и веће од 1.500 динара и плаћених дажбина које овај закон предвиђа. Али шта сутра? Једног дана сутра дође, а онда се, далеко било, кајемо.

Уосталом, овде је много тога остављено на вољу како сезонцима тако и, условно речено, газдама. Лако је рећи да си рођак да би добио већу дневницу, али треба размишљати шта ако се повредиш или разболиш. Газда може да прихвати овакву варијанту, али шта ако га сутра неко тужи, па га скупље кошта него да је платио онолико колико овај закон предвиђа. Све то у неком будућем периоду треба решити постепено и увести у ред, а довођење овог закона на дневни ред Скупштине и његово ступање на снагу мени говори да Влада Републике Србије очекује озбиљан напредак у пољопривреди, у пољопривредној делатности и да оно о чему данас причамо, да је јако тешко исплатити дневнице, да је јако тешко створити услове за исплату дневница, за годину или две године, када овај закон добије своју потпуну примену, више неће бити нити озбиљан проблем, нити озбиљна препрека.

Добро је што за овај закон има простора за навикавање и ту треба да постоји толеранција, али оно где држава не сме да има толеранцију и оно што не сме да дозволи да се поново деси јесте оно што се десило у Приликама. Директор земљорадничке задруге, извесни Радовић, прода хладњачу коју је изградила држава, а сада предводи протесте малинара, јер уместо да сами одлучују када ће продати малину, сада их уцењује онима којима је Радовић продао хладњачу.

Ако већ нема довољно свести, ово је један од озбиљних разлога да држава мора да предузме кораке и предупреди овакве ситуације јер у истом периоду је у Сланкамену изграђена хладњача, али је био потпуно другачији однос чланова земљорадничке задруге и уместо те једне хладњаче сада постоји и друга и колико чујем, јако добро послују, добро опслужују своје чланове задруге и размишљају о проширењу капацитета.

Ово је добар закон. Биће још бољи када време покаже шта треба још побољшати на њему јер ово уводимо први пут у праксу, а то ћемо знати за, по мојој процени, две или три године када он у потпуности заживи.

Оно о чему се није много говорило, а значајно је – Предлог закона о потврђивању Споразума између Републике Србије и Руске Федерације о

социјалној сигурности. Мислим да не треба посебно истицати колико ће то огромном броју наших суграђана који живе и раде у Руској Федерацији или одређеном броју држављана Руске Федерације који живе у Републици Србији олакшати остваривање права на старосну, превремену старосну пензију, инвалидску и породичну пензију, права у случају повреде на раду, професионалне болести итд.

Из самог текста Споразума и броја састанака и договора јасно се види колико је напора учињено да се максимално ускладе општеприхваћени принципи оба национална законодавства који обухватају ове области, а поготово у делу када се ради о сабирању периода осигурања навршених у обе државе и непосредне исплате стечених давања.

Неизбежан је и закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом. Оно што се данас налази испред нас показује да држава јасно чини све напоре и даје максимум подршке коју Република Србија и буџет Републике Србије у овом тренутку могу да пруже.

Да би то имало ефекта, мора се радити, али мора се радити највише на образовању, на васпитању, на схватању животних ствари и проблема. Није ово популарно што ћу рећи, али деца су нам предивна како смо их протеклих 20 година васпитавали, како смо у њих усађивали дефетизам, себичлук, саможивост и оно на чему се мора радити јесте да се то избрише.

Знате, и да су ова давања која ће бити учињена да се помогне проширењу породице десет пута већа, једног дана ће неко рећи да је то мало и недовољно. Мора се радити на едукацији, мора се радити на брисању из свести онога што је донела у Србију што ја зовем слип фирма, а то је савез лопужа и превараната, риђобрадог гусара који је први увео „Великог брата“ у Пионирски парк.

Морамо младима објаснити да су деца једино и највеће богатство, да је здраво и срећно потомство једина успешна каријера, а да би се деца рађала, не морате имати трособан стан опремљен у фулу, свако по аутомобил и плату од пет хиљада евра. Довољно је да имате довољно љубави према самом себи првенствено, а највише према деци, а онда ћете схватити, када то реализуете, колико сте у ствари богати. Хвала.

(Радослав Милојичић: Пословник.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, уважени грађани, рекламирам члан 107. достојанство Народне скупштине које се увек прекрши чим

претходни говорник добије реч и рекламирам члан 108, господине Арсићу, да се о реду на седници стара председавајући, у овом случају ви.

Да вас питам – шта је потребно да неко из власти изговори да бисте ви реаговали? Да ли имате можда проблем са слухом па не чујете, или не желите намерно да одреагујете?

Да ли вама можда смета реч – лопужа, преварант, бандит, риђобради? То је само део онога што је претходни говорник изговорио малопре, а видим да је овде некима и смешно, који седе поред вас.

То ништа није смешно. Ја не знам када ћете ви наћи за сходно да реагујете. И то је изговорио човек чији је председник странке топове слао на студенте и рекао да је стан од 300.000 евра стекао тако што му је новац дала тетка, и то женина тетка а не његова тетка.

Ви нисте нашли за сходно да реагујете ни на шта од тога. Немојте мислити да ћемо ћутати овде и дозволити да вређају било кога, поготово људе који нису у сали и који не могу да одговоре на ове гнусне лажи и гнусне оптужбе.

Било би боље да размислите на данашњи дан да је 1.000 села у Србији са мање од 100 становника, да је просечна старост у тим селима 80 година, да сте упропастили Србију и да сте је задужили 10 милијарди евра за шест година ваше бахате и корумпиране власти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Овако, колега Милојичићу, да вам одговорим на вашу повреду Пословника.

(Радослав Милојичић: Србо, тебе кад видим, улепшаш ми дан, тебе и Ристичевића.)

Колега Милојичићу, молим вас.

Прво, немате право на реплику, колега Комленски, зато што је била повреда Пословника.

(Радослав Милојичић: Није реплика, повреда Пословника.)

Овако. За шта сте ви оптужили колегу Комленског? У реду, ви у вашим дискусијама, без обзира на тему дневног реда, називате носиоце власти у Србији пљачкашима.

(Радослав Милојичић: Не.)

Пљачкашка власт, ево тако.

(Радослав Милојичић: Лоповска.)

Лоповска, ево још боље.

Даље, у вашим дискусијама стално износити неистине да је, рецимо, дизел у време ваше власти био 80 динара, што није тачно, да је пшеница била 24, а сада је 12 па је поскупела на 16, чини ми се, динара...

(Радослав Милојичић: Пословник.)

Одговарам на вашу повреду Пословника. Не можете поново да имате повреду Пословника. Ја сам дужан да вам одговорим.

(Радослав Милојичић: Могу. Са посланичког места, господине Арсићу...)

Дужан сам да вам одговорим како...

(Радослав Милојичић: Да ми одговорите колика је цена жита у Србији? Ја то нисам питао.)

Колега Милојичићу, па немојте да се узбуђујете. Па само хоћу да вам кажем, колега Милојичићу, да колега Комленски има иста права као и ви. Вас нико није спречавао да говорите, па немојте да очекујете онда да неког другог ја спречавам.

Ви сте и његовог председника странке назвали човеком који је слао топове на студенте. Да ли је тако?

(Радослав Милојичић: Тако је.)

Е, па, извините, какве то везе има са повредом Пословника?

(Радослав Милојичић: Како нема?)

Па нема.

(Радослав Милојичић: Како сте могли да му дате 15 минута да прича лажи? Због тога сам се јавио за повреду Пословника.)

Колега Милојичићу, ја сам само цитирао неке одредбе ваших говора. Видећете да је колега Комленски био много блажи, много васпитанији, много коректнији у свом излагању.

(Радослав Милојичић: И много шармантнији и zgodнији.)

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? Одговорите – да или не?

(Радослав Милојичић: Да.)

Да. У реду.

Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, поред риђобрадих, рекламирам члан 103. став 8. у вези са чланом 107.

Дакле, даме и господо народни посланици, поштовани председавајући, сматрам да је повређен Пословник зато што је, али не инсистирам на томе да се одузму два минута претходном говорнику... Хоћу да вас упозорим да поред риђобрадог гусара постоји и голобради гусар, тамо негде на неком мору код Паланке.

Ради се о особи која је за једно вече попила пет тона малина. Ради се о особи која је за једно вече попила тенк, односно онолико новца колико је господин Шутановац добијао приликом извоза тенкова у Ираку за један тенк. Замислите човека који попије пет тона малина, који попије један тенк и који попије двогодишњи закуп базена олимпијских размера у Паланци.

Он је рекао једну велику неистину. Тачно је да има 1.200 насељених места, тачно је да смо то затекли после владања савеза лопужа, превараната, пељешановића, варајића, да је Србија постала збир мањих

старачких домова и да смо то стање затекли 2012. године, али просечна старост на селу није 84 године, него 59 година. Просечна цена пшенице 2011. године била је 13,5 динара. Тек после промена је била 26 динара захваљујући и суши. Стабилизovala се између 17 и 19 динара. Малина није била 2011. године два и по евра, него је била 90 динара, нешто мање од евра.

Обмануо је, нарушио достојанство Народне скупштине, али ја не тражим да се гласа с обзиром на то да та особа опет може сести, попити неки тенк, пет тона малина или двогодишњи закуп базена. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто колега Ристичевић не жели да се изјашњавамо у дану за гласање, нисам ни дужан да му дам одговор.

По Пословнику народни посланик Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, господине Арсићу.

Рекламирам члан 109, а о томе како живе грађани Србије морате да питате њих – да ли имају довољно новца у новчанику, да ли имају довољно горива у резервоару и да ли имају довољно хране у фрижидеру, а одговор је не, јер је за 6,5 година бахате и корумпиране власти СНС-а у сваком сегменту лошије, у пољопривреди поготово.

Можемо да говоримо о цени жита које је у време нас жутих било 23-24 динара. Сада је цена жита 16 динара, пошто сте ви говорили о томе.

Можемо да говоримо и о томе да смо ми жути, како ви кажете, затекли просечну плату од 30 евра, а оставили просечну плату од 230 евра када смо отишли са власти, да смо вратили стару девизну штедњу, да смо вратили 13 заосталих пензија, да смо вратили 14 дечијих додатака које је ова владајућа већина само у другом облику остала дужна грађанима и грађанкама Србије, да смо вратили „Телеком“, да смо вратили земљу у Уједињене нације, и на то смо поносни. За нас је Зоран Ђинђић херој, а Ратко Младић ратни злочинац и нема компромиса око тога са вама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Милојичићу, ви сте се у вашој дискусији позивали на члан 109. и по том члану ја би требало да кажњавам народ, јер сте ви поставили питање да ми док смо на власти питамо грађане да ли имају довољно новца, да ли имају горива у резервоару итд.

(Радослав Милојичић: Ја кажем да немају.)

Нећу сада да улазим у то, само ми се чини да ја са ове позиције грађане Србије не могу да кажњавам, нити имам намеру.

(Радослав Милојичић: Казнили сте их тиме што сте на власти седам година.)

А то питање је, господине Милојичићу, требало да постављате док сте били на власти.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Да.)
Изјасниће се.

По Пословнику народни посланик Александар Марковић.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Члан 27. – председник Народне скупштине стара се о примени овог Пословника, а у вези са чланом 108, и морам да вас подсетим да ви имате на располагању и неке мере као што су опомена, одузимање речи или удаљење са седнице.

Али, председавајући, ако вас занима из ког разлога је претходни говорник нервозан оволико данас, ево ја ћу вам рећи.

Изашла је вест да је Кена пред Тужилаштвом за организовани криминал. То је разлог за његову нервозу. Јавно правобранилаштво општине Смедеревска Паланка поднело је кривичне пријаве против Радослава Милојичића Кене Тужилаштву за организовани криминал и надлежном одељењу Тужилаштва за борбу против корупције.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Марковићу, немојте о детаљима из приватног живота.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Па, није ово детаљ из приватног живота. Ово је јавна информација, да се човек налази пред Тужилаштвом за организовани криминал и то за пљачку и лоповлук који је годинама вршио док је био председник Општине Смедеревска Паланка, кад је тај град оставио и без струје и без воде и са укупним губицима, дуговима и минусима од скоро четири милијарде динара. И он данас овде нешто нама приговара.

Ја вас молим да се старате о примени овог пословника и да му минимум узмете два минута од времена посланичке групе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Марковићу, нећу да одузимам од времена Посланичке групе Демократске странке та два минута јер знам да чим утроше време, они напусте салу.

Да ли желите да се скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.)

Повреда Пословника, само мало, има их више.

Ђорђе Комленски има реч.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Повређен је члан 103. Пословника. Били сте дужни да одреагујете и да спречите злоупотребу Пословника у другом кругу, без обзира на то што је господин, који је злоупотребио Пословник и довео до тога да је настала злоупотреба Пословника, у озбиљном проблему јер ни он сам себи више не би позајмио ни стопарца, па зато покушава да се некако прикачи овом слип удружењу савеза лопужа и превараната, не би ли му од оних пријављених 25 милиона евра риђобради гусар можда позајмио неку

кintу. А у Смедеревској Паланци нема од кога ни да позајми, нити може више да приступи било ком динару из буџета зато што су грађани Смедеревске Паланке видели колико их је опљачкао за време свог мандата.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По пословнику народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЛИЧИЋ: Захваљујем.

Повређен је члан 107. достојанство Народне скупштине, јер сте, господине председавајући, дозволили претходном говорнику да на најгрубљи начин прича о Српској напредној странци. Причао је човек за чије су време вршења власти Србија и њени грађани очерупани за 100 милијарди евра. Причао је човек чији су носиоци власти Ђелић и Пајтић потписали фамозни Споразум о стабилизацији и придруживању, 2008. године је ступио на снагу, један криминални уговор који је на најгрубљи могући начин пре свега повредио права и угрозио права пољопривредних предузетника, односно пољопривреде као гране привреде. Причао је човек који се залагао само за сиву економију, јер је сива економија управо место у коме они могу да пљачкају, у коме појединци могу да се богате, а грађани сиромаше, у коме влада корупција.

Не тражим да се Народна скупштина изјасни, али били сте дужни да реагујете на неистине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 108.

Господине председавајући, ја мислим да господин Милојичић покушава да преузме председавање овом скупштином. Ја мислим да ми то не можемо дозволити пре свега из моралних разлога. То је време у којем су грађани могли да се черупају на начин на који су черупани, време у којем је владала странка која је била права черупаљка и која је пропустила грађане немилице кроз то черупање и да је по међународним организацијама само за 10 година изнето преко 50 милијарди долара, дакле, говорим о подацима међународних организација које кажу да је само кроз приватизацију лажним фактурама изнето из државе Србије преко 50 милијарди долара.

Ја мислим да он покушава буком и галамом да скрене одговорност са опште криминалне одговорности господина Ђиласа, господина Јеремића, своје одговорности и да покуша овде да заметне кавгу и да се на такав начин представи као политички противник и да све мере које је правосуђе, које је независно од ове власти, али није независно од њихове власти, јер су они селектирали ове судије, да правосуђе прикажу као

реваншистичко, односно да се режим, да се садашња власт, по њима, обрачунава са политичким неистомишљеницима. Зато он свако јутро долази, покушава да заметне кавгу, да себе представи касније као политичку жртву режима, да се наводно правосуђе, а то је господин Марковић говорио, обрачунава са њима.

Ви то морате зауставити, јер ово понашање се понавља неколико дана. Молим вас да убудуће о томе водите рачуна.

Не тражим да се о овоме гласа и поштујем вашу толерантност према опозиционом колеги. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

У праву сте, колега Ристичевићу, немогуће је да сам толико повреда Пословника направио за само једно излагање.

Прелазимо на редован рад.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

Немате право више, колега Милојичићу.

(Радослав Милојичић: Само ја немам право.)

И ви сте говорили два пута о повреди Пословника.

(Радослав Милојичић: Њих шесторо је имало право, само ја немам. Јако храбро.)

Дођете овде само да испричате шта имате.

(Радослав Милојичић: Чега се плашите? Што ми не дате реч?)

Не плашим се ја вас, него морамо да радимо даље.

Реч има народни посланик Мирјана Драгаш.

Изволите.

МИРЈАНА ДРАГАШ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштована госпођо министар, господо народни посланици, због нарочито великих напора које Република Србија последњих година улаже у очување сопственог интегритета и целовитости државе, у јачање привреде, ново запошљавање, социјалну сигурност, помоћ породици и све остале области живота које су од великог значаја и за грађане, за државу у целини и за њену међународну стабилизацију и репутацију, ја желим нашу пажњу овог пута још једном да осврнем на оно што је наша дипломатија урадила последњих година, нарочито последњих дана, борећи се за КиМ, нашу покрајину за коју некада део власти није било брига.

Желим да истакнем да су велики напори министра господина Ивице Дачића велики напори Владе и председника државе уродили плодом у том смислу да све већи број држава данас повлачи своје признање Косова и Метохије, истичући да у претходном периоду нити су били упознати са тим шта се у ствари на овим нашим просторима догађа, нити са интересовањем државе Србије да то питање нашим старим и провереним

пријатељима објасни. Утолико су ови успеси већи данас и значајнији јер се међу старим пријатељима враћа поверење, јер се обнављају добри и позитивни односи и у том смислу Србија бележи значајне кораке.

Без обзира на то колико су те државе мале или велике, значајно је, сваки глас у Уједињеним нацијама значи победу Србије. У том смислу бих захвалила држави Либерии, министру иностраних послова, који је заједно са министром иностраним послова Републике Србије Ивицом Дачићем одржао конференцију за штампу, јавно показао документ којим се поништава претходно признање Косова и Метохије као самосталне државе, и оставља питање за даље решавање. У том смислу мислим да и наша скупштина мора да да подршку оваквим напорима и укупној истрајности.

Када је реч о данашњем заседању, у својој дискусији придружићу се у почетку посланицима који су у току јучерашњег дана истицали обимност дневног реда, разноврсност закона о којима се данас расправља као и једну отежавајућу околност. Моје истицање овог питања иде са образложењем да је међу овим законима значајан број оних који решавају многа значајна питања која су дуго била отворена, која дуго времена нити су помињана, нити су чињени велики напори да се затворе, а овог пута у предлогу, нпр. Споразума са Руском Федерацијом или неких других ми затварамо значајна питања која су била отворена, а нећемо имати довољно времена да грађане упознамо са тим решењима, а сигурно су за нас, односно за све грађане од великог значаја.

Ради се о добрим решењима која решавају озбиљне проблеме, као и онај закон који решава упућивање запослених на привремени рад у иностранство, што знамо да је у претходном периоду такође било проблематично.

Међу укупним законима које смо, као што се видело, могли поделити у неколико група, те једну групу чине закони из области рада и запошљавања, другу закони из области борачке заштите и меморијали, а трећу споразуми и меморандуми, о чему сам малопре говорила, посебно место, међутим, заузима Предлог закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом. То је и по значају велики закон. То је показала и јучерашња расправа, тако да нема посланика који не даје подршку овом циљу и овом закону.

Наиме, стручњаци су у Србији још пре 30-40 година указали на велики проблем недовољног рађања и депопулације становништва. Одговорно је истицано да за пола века Србија постаје држава са скоро најстаријим становништвом у Европи, у којој неће бити довољно младих који ће обезбедити трајање и нације и државе. То је тада био футуризам који нико није хтео озбиљно да чује и да предузме мере. Већ је, на пример,

1971. године стопа укупног фертилитета у централној Србији била 15% нижа од потребе за обнављање просте репродукције, а у Војводини и преко 20%.

Пре 2000. године, додуше кратко, било је установљено министарство за породицу у оно тзв. лоше Слобино време, али је после 2000. године брже-боље оно укинато. Тек је Влада 2012. године почела одговорно да решава озбиљна државна и национална питања, од оживљавања рада и запошљавања, решавања стабилности државног буџета, јачања привреде, решавања питања српске покрајине Косова и Метохије и њеног међународног статуса итд., али ево и велики проблем обнављања становништва и популационе политике.

Доктор Славица Ђукић Дејановић, без посебног министарства, без широке подршке стручних служби у оквиру свог министарства, успела је својим знањем, способношћу, струком и добрим односом са науком, са позицијом и опозицијом да окупи стручне људе, тако да су први пут усвојене Стратегија развоја и Акциони план из којих су крајем прошле године произашле нове конкретне мере подршке породици.

Мере подржавају рођење првог, другог, трећег и четвртог детета са циљем да потребни жељени модел породице убудуће у Србији буде модел са троје деце. Дуго смо робовали моделу „дуо“ који смо из Француске прихватили 60-их и 70-их година када је у Србији скоро било срамота да се има више од двоје деце. Овог пута конкретне мере које се овим предлогом закона усвајају значе подршку од 100.000 динара једнократно за прво дете, 240.000 за друго дете, 1.440.000 у десетогодишњим ратама за треће дете и 2.160.000 за четврто дете у једнаким ратама.

Наглашавам, ово није економска, није социјална мера, она је подстицај породици и рођењу деце. Она мора бити, као што је и министарка јуче рекла, само почетак да се у наредних 10-15 година тек виде прави ефекти. То примењују много развијеније државе и велика је ствар што је Србија наша данашња, у условима у којима постоји, применила овакве мере.

Зашто? Зато што ће, ако би се овакав тренд становништва наставио, број становника за наредних 20 година опасти за 23% по чему би Србија имала свега 5,5 милиона становника. Зато је крајње време, а питање је да ли смо то већ и потрошили, да се предузимају мере, и то финансијска помоћ породицама са децом да буде пронаталитетна мера, али смо свесни да је она основна, јер је економско јачање, развијање нових предузећа, ново запошљавање, социјална сигурност, стамбена политика тек права мера која стабилизује ово питање и те мере могу да промене ток ове политике.

Чак и када се створе бољи услови, морамо се изборити са новом филозофијом живота младих, са схватањем личних слобода, са схватањем породице, са утицајем медија и глобалне политике. Свакако желим да истакнем да се увек може рећи – могло је другачије, могло је боље, али то сигурно није разлог да се овај закон не прихвати као почетак и као велика револуционарна и врло значајна ствар.

Циљ нам је очување породице као институције у којој су партнери равноправни и међусобно уважавани. Развијање модела породице са троје деце, примена економских подстицаја, друштвени развој и сигурност, обезбеђење просте и проширене репродукције, јер како рече јуче наша другарица Весна – неће имати ко да донесе цвеће на наше меморијале оног једног херојског народа који се борио за своју слободу.

Данас, такође, међу законима су и они из области рада, где се свакако издваја закон о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима. То значи запошљавање сезонских радника. Сигурно је да питање рада сезонских радника до сада није третирано, јер се запошљавало на стари, традиционални начин. Сигурно је да ови људи који раде сезонске послове раде у сфери сиве економије, да су за систем невидљиви, да су у сваком погледу незаштићени, немају пензијско и здравствено осигурање, изложени су многобројним ризицима, непосредно се договарају о условима рада и надници. Послодавци, пољопривредне фирме или комбинати, али и приватници, према овим радницима немају никакве обавезе и одговорности.

Истина, и сезонских радника је све мање и већ их је тешко наћи у све мање насељеним селима. За државу је важно да сви радници раде легално, да послодавци раде у легалним и једнаким условима да имају иста права и обавезе, а тај приступ је одговоран и према буџету у целини. Зато ћемо сигурно усвојити и прихватити овакав закон и овакву оријентацију.

Хајде даље да погледамо који су то сезонски радници. То су незапослени људи, ниже образовне структуре, некадашњи вишкови запослених у насилно буразерским приватизацијама затвореним и разрушеним фабрикама, старије, тешко запошљиве категорије, често особе са инвалидитетом, млађи од 18 година, а често и странци, а бојим се да ће их бити све више.

Одбијањем овог предлога закона све ове људе и даље остављамо ван заштите и ван закона. Наметнута обавеза пријављивања сезонских радника прво ће се остварити у великим пољопривредним газдинствима и фармама. Теже ће се примењивати у почетку код индивидуалног произвођача и сви смо тога свесни, али то је сада. Село није у довољној мери навикнуто на овакве промене и иновације, али мере ће се почети

примењивати, развијати, а тако ћемо још више успети да развијемо село и вратимо му живот, изградимо путеве и потребну инфраструктуру.

Ови токови треба да иду упоредо, и развој и стимулација и радна и социјална заштита становника на селу, и ово као Социјалистичка партија Србије можемо само подржати. Неће сигурно инспектор рада јурити сезонце по њивама, али ћемо те и такве људе који раде у овим условима сигурно заштитити. У том смислу подржавамо законе који су у овом сету, нарочито овај закон из области сезонског запошљавања.

И поред ових закона у сету су предложени и закони, као што сам рекла на почетку, или измене и допуне везано за борачку, инвалидску заштиту, о чему ће други посланици наше посланичке групе још говорити.

Само желим да истакнем велики значај ових закона, значај заштите сваког борца, сваког ко је бранио своју кућу, свој народ, јер наша војска никада није била агресор. Бранили смо место где смо се родили, где смо живели и право да ту живи и останемо.

Велику пажњу, наравно, привукао је закон о ратним меморијалима који је први овакав целовит закон државе Србије у овој области. Ову материју раније су покривали закони СРЈ, односно СФРЈ за меморијале у иностранству, а Републике у самој републици. Морам рећи да се у претходном периоду баш и нисмо показали довољно одговорни за ове меморијале јер су многи остали запуштени, неки чак заборављени или неоткривени. Зато поздрављам предлагање овог закона у уверењу да ћемо одговорно и целовито имати истражене и евидентиране меморијале и места страдања наших људи у иностранству и у земљи.

Исто тако, али можда још и више, сматрам да је важна евиденција свих погинулих, убијених, свих жртава рата. Нажалост, 20. век је век великог страдања српског становништва у разним балканским, светским и НАТО ратовима.

Недопустиво је, чак срамно да не знамо број жртава и њихова имена. Сетићу се и мога деда Ђуђе, сетићу се и стрица и ујака који су нетрагом нестали у Другом светском рату, али истовремено свих оних бораца и страдалих људи чија смо имена на Косову и Метохији заборавили. Зато данас неко може да каже да нпр. у Јасеновцу није било толико жртава а разлика није од неколико десетина или стотина. Зато може да се каже – Срби су били агресори, зато може да се заборави и буде некажњено нпр. страдање српских рудара на Косову и Метохији које је остало некажњено, а извршено на данашњи дан.

Иза сећања не сме да стоји приватна иницијатива. Мора да стоји држава, не да гледа у прошлост и у њој буде заробљена већ да памти, опомиње и гледа у будућност. Ако изгубимо сећање, изгубили смо себе, а јесмо много изгубили. Зато предлагам одговорну и са поштовањем и

пијететом сваку акцију у том месту за обележавање, чување сећања и на места и на људе.

Предлажем, а о томе се већ говори, да се нпр. Старо сајмиште у Београду, на простору између два моста изгради као велики централни меморијал, слично рецимо „Јад Вашему“, и да се ово место обележи као место великог страдања народа. Исто тако да се обележе и Топовске шупе, које не смеју остати само са једном спомен-таблом, на којима ће се изградити модерни тржни центар. Модерних тржних центара има на сваком месту, а традиције и сећања само на понеким. И да се зна која и каква држава и фашистичка творевина је при томе тај геноцид и убијање спроводила и радила.

Не сме бити заборављено ни име обичног човека, самог, али и хероја Миладина Зарића који је спасао један мост и спасио толике животе бораца и борбу за слободу Београда. Најзад, подржавамо оснивање савета као тела, подржавамо повезивање стручних људи и институција заштите који ће у овој области давати стручна мишљења кад, коме и где треба подићи меморијал, а када је то недопустиво.

Имајући у виду кроз шта смо све као српски народ прошли у 20. веку, како смо бранили право на слободу, на независност, додуше као и данас али другим средствима, и да нам право на живот у својој држави никада није поклањано, већ увек уз жестоке борбе и велике напоре, и мислим да се за одбрану и обнову и сада јако боримо, мислим да нам више одговара химна „Востани Србије“, тим пре што је ове стихове 1804. године написао велики Доситеј Обрадовић, велики српски просветитељ и први министар просвете, којег, као што смо видели, ђаци на матурском испиту данас нису препознали. То је питање и за министра просвете. То смо ми.

Када однос према таквим стварима успемо да изменимо, а ова влада се истински бори да очува државу и да сабере народ, онда ћемо имати успешну државу и успешан народ. Ако успемо да не заборавимо ни Кајмакчалан, ни Цер, ни Колубару, ни херојску одбрану Београда, ни Сутјеску, Неретву и Козару, ни Кошаре, ни Паштрик, али ни Јасеновац, ни Јадовно, Сисак и Јастребарско, велико страдање на Косову и Метохији, што је црна рупа наше историографије, ако успемо, а морамо да подигнемо Србију, имаће чега да се сећају наши потомци, а и шта да чувају и шта да изграђују. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЛИЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважена министарко са сарадницима, поштоване колеге и колегинице народни посланици, поштовани грађани Србије, морам да кажем да се пред нама налазе предлози закона које је Влада поднела Народној скупштини, а посебна вредност ових закона је та што они третирају и прошлост и садашњост и будућност нашег народа и наших грађана и у том смислу све похвале за предложене законе.

Најпре бих хтела да се осврнем на јучерашњу дискусију појединих народних посланика који су се дотицали у говору у начелу питања морала и питања ријалити-серија. Најпре морам да истакнем да је ријалити-серије и први ријалити-програм увео Драган Ђилас и то кроз изградњу куће „Великог брата“, али оно што је жалосно то је да је кућа „Великог брата“ изграђена на тај начин што је узурпирано земљиште у најелитнијем делу Београда, на Кошутњаку и замислите за шта и под којим оправдањем – за изградњу дневног боравка за децу.

Изгледа да је жутом предузећу до 2012. године најбоље и најлакше ишла пљачка, нажалост, преко деце, што је за сваку осуду и срамоту. Наравно, иза куће „Великог брата“ остала је само рушевина, остале су угинуле животиње и остало је ђубре.

Такође желим да истакнем да се током јучерашње дискусије чуло и, тобоже, залагање за пољопривреднике, за пољопривредне произвођаче итд. Основно средство политичке борбе посланицима жутог предузећа у различитим појавним облицима свакако јесте манипулација. Нити се они брину за пољопривреднике, нити се они брину за грађане Србије. Они се брину само за сопствене џепове. Да су се бринули о пољопривреди, не би 2007. године био потписан Споразум о стабилизацији и придруживању који је најпогубнији управо за сектор пољопривреде, јер је он 2014. године дозволио стопроцентни увоз млека и млечних производа из ЕУ и, наравно, још нешто – овај криминални уговор дозволио је и странцима куповину земље до 2017. године.

На срећу, грађани Србије су 2012. године дали поверење Српској напредној странци и Александру Вучићу да их воде у будућност, и ови покушаји су спречени на тај начин што је влада Александра Вучића у више наврата реаговала да заштити пољопривредне произвођаче, сточаре, управо оне који се баве производњом млека. Наравно, није дозвољена ни куповина земљишта странцима, такође захваљујући овој влади.

Желим да се вратим на предложене законе.

Најпре желим да кажем за први предложени закон који се односи на ратне меморијале – све похвале за њега, јер овај закон јесте знак да наша влада, наша држава и наш председник и те како воде бригу о свима онима

који су страдали за слободу наше отаџбине и, на крају крајева, да данас ми мирно живимо у њој.

Што се тиче овог закона, први пут се уводи тачан поступак, у ствари управни поступак, када је у питању изградња нових ратних меморијала, као и уклањање старих. Такође, први пут, ја морам да кажем нажалост, али на сву срећу ипак је ова влада препознала то да земља Србија треба да има јединствену евиденцију која се односи на све погинуле и страдале и све оне борце који су живот дали за слободу земље. Овим законом управо се предвиђа вођење јединствене евиденције, и напokon, захваљујући овој влади, имаћемо ту јединствену евиденцију.

Морам да кажем да је Министарство рада током прошле године радило на реконструкцији и санирању ратних меморијала и у прошлој години извршена је санација 17 ратних меморијала, што је свакако за сваку похвалу.

Морам да истакнем да је Предлогом овог закона предвиђено и формирање савета и укључивање стручних људи, сем људи из државне управе, пре свега историчара, пре свега представника институција Завода за заштиту споменика културе, јер морам да истакнем да су ратни меморијали у ствари наши споменици културе које ми морамо да чувамо ради наших будућих генерација.

Када је у питању Предлог закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима, такође морам да истакнем да је један од приоритета Владе и један од приоритета политике СНС-а управо борба против сиве економије, зато што је сива економија извор корупције и криминала. То су радили до 2012. године и сада се томе стало на пут између осталог и овим законом.

Овде су неке примедбе ишле у односу на овај закон, али за разлику од њиховог периода, када радници, нажалост, збиља јесу били надничари јер је жуто предузеће отпустило преко 400.000 радника, ти радници јесу били надничари, то иначе није омиљен израз у нашем друштву, то је израз за оног ко ради за кору хлеба, њима данас смета што ова влада уређује процедуру пријављивања не надничара како они кажу, ово су сезонски радници. Ово су радници који имају стаж и осигурање. Ово су радници који једнога дана могу остварити право на пензију. Ово су радници који имају и здравствену заштиту, за које је предвиђена и здравствена заштита. Ово су радници којима се кроз сезонске послове не ускраћује ниједно њихово право које су остварили било код Националне службе за запошљавање, било код центара за социјални рад, а које се односи на остваривање права на новчану социјалну помоћ у складу са Законом о новчаној и социјалној помоћи.

Свакако све похвале и за овај закон, а примедбе које смо јуче чули, да држава хоће тобож неке паре, морам само, ради грађана, да кажем једну ствар. Приходи државе јесу порези, али од тих пореза које држава убира изграђују се путеви, изграђују се дечији вртићи, изграђују се болнице, изграђују се установе социјалне заштите. Према томе, ова влада на одговоран начин расподељује та средства управо у корист бољитка свих грађана и грађанки Републике Србије.

Овим законом предвиђен је и овај прелазни период, с обзиром на то да су овде два министарства надлежна за доношење подзаконских аката – министарство рада и министарство финансија. Али морам да кажем, за све оне злурате који се изгледа највише плаше успеха ове владе, да су они ове грађане 2012. године довели до дна и да смо се ми, захваљујући СНС, са тог дна подигли. Ми се крећемо напред. Србија се развија убрзаним кораком и постаје стабилна земља, и у политичком и у економском смислу.

Морам да кажем да је овај закон иначе подржало немачко Савезно министарство за економски развој. Не мислите ваљда да би немачко Савезно министарство подржавало нешто што је у супротности са демократским принципима и основним људским правима, а основно људско право јесте право на рад? Од доласка СНС и владе Александра Вучића и владе Ане Брнабић незапосленост у Србији драстично је пала. Наследили смо незапосленост од 26%, она је сада смањена на 12%. Наравно да је и то много, али ми се сваким даном боримо да та незапосленост буде све мања, а пример те борбе је и јучерашње постављање камена темељца за немачку фабрику у Панчеву вредности 160 милиона евра, која ће, наравно, запослити наше раднике.

Отварање фабрика, могућност да се радници упошљавају и да своју егзистенцију остварују по основу рада је готово свакодневна данас када је власт преузела, а народ у демократском поступку кроз изборе поверио да ову државу воде Александар Вучић и влада СНС и њених коалиционих партнера.

Када је у питању трећи закон, а то је закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом, морам да истакнем да је председник Републике Александар Вучић први државник који је јавно изашао пред народ и упознао грађане Србије са катастрофалним последицама које ову државу и овај народ чекају за неких 40 година ако не дође до повећања наталитета.

Као одговорни државник, и као неко ко изнад свега воли пре свега своју земљу, а то је Република Србија, Александар Вучић је вршење свог посла управо извршио на тај начин што ће то...

(Радослав Милојичић добацује с места.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извините, колегинице Миланка.

Колега Милојичићу, ја вам сада скрећем пажњу да поштујете одредбу Пословника 106. став 3. да не бих примењивао одредбе члана 108.

(Радослав Милојичић: Је л' ви чујете шта они добацују?)

Изричем вам опомену, господине Милојичићу.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

Немате права на повреду Пословника.

Колегинице Миланка, само затражите реч.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Мени је збиља жао. Питање популационе политике не би требало да буде тема за оваква препуцавања, али то поново више говори о њима него о нама.

Наиме, уназад 70 година у Србији је забележен пад наталитета. Задњих 26 година није у питању пад наталитета, у питању је бела куга, што значи да много више лица умире него што се рађа. У том смислу неопходно је било предузети одмах мере, јер ове мере које се предузимају даће своје резултате тек за 10 до 20 година.

Брига о наталитету је брига о опстанку државе, брига о опстанку нације, и то јесте поред економских питања најглавније питање ове државе и то питање јесте покренуо први Александар Вучић, свидело се то некоме или не. И он јесте први формирао Савет који ће се бавити тим проблемом, и наравно Влада је усвојила Стратегију за подстицање рађања. Наравно, урадила је и Акциони план, и као један део те стратегије је управо и закон који се данас налази пред нама.

Захваљујући одговорној економској политици СНС-а и Александра Вучића, пре свега је извршена финансијска консолидација земље, јер је жуто предузеће земљу 2012. године било довело до банкрота. Сем финансијске консолидације, динар је као валута стабилан. Он је по вредности друга валута данас у свету. У време жутог предузећа динар је био четврта најгора валута од 186 земаља света. Инфлација је стабилна, креће се у границама циља. Раст бруто домаћег производа само у првом кварталу ове године је 4,5%, инвестиције се дешавају сваког дана и по инвестицијама је Србија лидер. То су предуслови. Економски развој је предуслов у ствари за доношење првог корака оваквих подстицајних мера, а које иду у правцу подстицања рађања и у правцу побољшања наталитета у Републици Србији.

Морам да истакнем да је овим законом први пут повећан обухват жена, мајки које могу да користе право на породилско боловање. У време жутог предузећа пољопривреднице, власнице пољопривредног газдинства наравно да нису имале на то право. Сада имају и жене пољопривреднице

и оне које раде на повременим и привременим пословима и које раде на основу уговора о делу и оне које раде на основу ауторског уговора итд.

Мера подршке за рођење првог детета је 100.000 динара. Исплаћује се једнократно. За друго дете мера подршке је 10.000 месечно у временском периоду од две године. За треће дете је мера подршке 12.000 месечно у периоду од 10 година и за четврто дете је мера подршке 18.000 у временском трајању такође од 10 година. Наравно да је ово само један од инструмената за подстицање рађања и наравно да је право родитеља да одлучују колико ће њихова породица бити бројна. Наравно да је право мајке да пре свега има право на избор да одлучује о рађању, али је и право нас, народних посланика из СНС да укажемо на негативне последице које због овога једног дана могу произаћи.

Све друге законе СНС ће у дану за гласање свакако подржати, јер они су и у циљу напретка даљег развоја наше земље и у циљу побољшања квалитета живота свих грађана друштва, надам се највише трудница, будућих мајки. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Прелазимо на списак народних посланика по редоследу како су пријављени.

Реч има народни посланик Муамер Зукорлић.

Изволите.

МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ: Даме и господо, понуђени закони свакако представљају значајан искорак и јасно је приметан труд унапређења тематике којом се баве, зато ће народни посланици Странке правде и помирења у дану за гласање углавном подржати понуђена законска решења, с тим што имамо извесне сугестије, пре свега везано за закон о финансијског подршци породици са децом, пошто је у питању тема о којој сам више пута и овде говорио и залагао се управо за овај искорак који је овде направљен, где је понуђена подршка оним мајкама које хоће да рађају, како би им се олакшало подизање деце и породице.

Међутим, оно што ми упада у очи јесте да није можда било довољно сензибилитета за саму циљну групу мајки, баш оних које желе да рађају, јер подвлачење црте – од ступања на снагу овог закона, односно од 1. јула и изостављање свих оних мајки које су родиле четворо или више деце до сада, које су имале свест и вољу за рађањем без ове мотивације и подстицаја, оне остају мимо могућности да добију подстицај, односно надокнаду по броју деце коју су родиле, што је и са етичког аспекта, али уопште са аспекта подршке баш онима који желе да рађају прилично дискутабилно.

Такође, ограничавање мотивације односно подстицаја до четвртог детета је такође проблематично из разлога што изостављамо оне мајке-

шампионе које рађају петоро, шесторо, седморо и осморо деце и које су то чиниле и вероватно ће то чинити без подстицаја, тако да можемо ту приметити да ћемо поновно форсирати оне мајке које можда неће да рађају, а изоставити значајан број оних које хоће да рађају, тако да ово треба поновно размотрити и у некој наредној прилици исправљати ове недостатке.

Такође, када пратимо извесне услове за добијање подршке мајкама, питање, рецимо, држављанства за мајку је такође дискутабилно јер уколико имате оца држављанина Србије, имате дете које се родило као држављанин Србије и мајку која је дошла било из Албаније или одакле год, која ће рађати децу, држављане ове земље, оне ће бити лишене ове подршке, тако да ту имамо један веома значајан број и то углавном оних мајки које заправо долазе у те крајеве где имамо најзначајнију декаденцу у погледу демографије.

По питању образовања, предшколског и општешколског, имамо формулацију да похађа образовање у систему Републике Србије. Дакле, остаје само нејасно шта је то. Иако можда имплицитно образовни систем црква и верских заједница јесте у систему државе Србије. Само да не остане недоречено, да сутра неко каже – е, чекајте, ради се о државним школама, о државним вртићима, а питање ових школа или можда и приватних школа и вртића итд., дакле, ту фали извесно појашњење.

И свакако мислим, без обзира на значај вакцинације деце, да имамо етнички проблем, па можда и уставни проблем повезивања, условљавања вакцинације деце овом подршком мајкама, без обзира на то што вакцинација јесте важна, али на овај начин условљавати, мислим да је то дискутабилно и са етничког и са уставног аспекта.

Ето, због јавности морам казати да сам и овај пут морао одложити своју молитву петком, која је у један сат. Мораћу ићи у два сата на тзв. арапску молитву, односно молитву на арапском језику и зато поново обавештавам јавност и руководство Народне скупштине да је потребно да се реши питање молитвеног простора за припаднике ислама, исламске заједнице, народне посланике овде у Скупштини. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар госпођа Славица Ђукић Дејановић.

Изволите.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Наравно да бих хтела да захвалим уваженом господину Зукорлићу на доприносу који даје као посланик на темама које су врло значајне за стабилизацију породице, за стимулацију рађања, за популациону и пронаталитетну политику. Он то заиста чини на један начин који се у многим сегментима уклапа у ставове о којима је овде било јуче и данас речи.

Али морала бих да кажем да је формално-правни акт из кога проистиче ова мера о којој се ми данас изјашњавамо и анализирамо Стратегија за подстицање рађања. Термин подстицање рађања значи заправо подстаћи парове, подстаћи мајку да њена одлука кроз читав низ стимулативних мера буде позитивна. Она је та која одлучује када ће, да ли ће родити, а читав низ мера, укључујући и ову финансијску која подстиче рађање првог, другог, трећег, четвртог детета је тема разговора и расправе коју водимо.

Зашто смо предложили да подстицање рађања иде до четвртог рађања детета? Због тога што Светска здравствена организација, наука и образовни систем врло јасну кажу, ја сам то већ јуче рекла, али просто нису били сви посланици, и можда није наодмет да поновимо, да је рађање до четвртог детета у интересу и здравља мајке, а све што је преко тог броја штетно делује на здравље мајке и детета.

Дакле, ми смо морали просто узети став науке, струке, пре свега медицинске струке и препоруке стручњака када смо се опредељивали за овај број, а наравно да мислимо на читав низ других мера, али које нису подстицајне. Дакле, популациона и социјална политика се ипак разликују. Највећи број наших породица са великим бројем деце сигурно да треба да има социјалну подршку и у многим локалним срединама и на националном плану је многим актима то регулисано.

Међутим, ми данас говоримо о подстицању рађања. Ми данас говоримо о Стратегији за подстицање рађања која је донета у децембру 2017. године и о Акционом плану који проистиче из ње и регулишемо законски да то мора бити обавеза, чак и кроз нумеричке вредности количине пара која иде деци за њихов стандард.

Наравно да је дете носилац овог права, али до 10 године средства користи у интересу детета и њима располаже родитељ који се стара о детету. То дете које добија ова средства мора бити у систему ове државе, пре свега мора бити пријављено по рођењу. Затим, то дете мора бити у здравственом и образовном систему.

Циљ је да она деца која заправо нису деца која нису укључена у наш систем, у државни систем буду укључена, јер брига о њиховом здрављу, брига о њиховом образовању је заправо обавеза државе. Не можемо имати увид, па ни давати финансијска средства неком ко не припада здравственом и образовном систему државе, а које ћете критеријуме изгласати у дану за гласање у вези са тим, то је ствар вас посланика. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване колеге народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ставови 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и

после 18.00 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе акте из дневног реда ове седнице.

Да ли желите реч, колега Зукорлићу?

Право на реплику, изволите.

МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ: Хтео бих само допуноу.

Захваљујем на појашњењима која сте дали, али имамо, рецимо, као што сам казао, ота држављанина Србије, дете пријављено у земљи, овде живи мајка страни држављанин. Шта је са подршком тој породици, том детету?

Питање – шта значи државни систем? Видите, уколико дете похађа вртић при цркви или исламској заједници, с тим што су ти вртићи признати од стране државе, дакле да ли је то исто тако систем? Дакле, то ми је битно просто да знам, јер ћу бити питан и већ сам упитан због тога. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, госпођа Славица Ђукић Дејановић.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Дете које је у систему ми заиста овим законом не делимо здравство на приватно и државно, нити делимо образовање на приватно и државно, па и предшколско. Потпуно се подразумева да све што је у систему здравственог и образовног сегмента државе да је апсолутно свеједно да ли се ради о једном или другом.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Зукорлићу, желите реч?

(Муамер Зукорлић: Не. Само прво питање...)

Реч има министар, госпођа Славица Ђукић Дејановић.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Извините, само молим вас.

Дакле, ако мајка има статус стално насељеног станца, ако не, отац може бити задужен за бригу о детету. Према томе, преко њега се остварује ово право детета. Дакле, није лишена, извините нисам одговорила, а то је исто врло важно, дете које је рођено и које је пријављено, дакле које је у систему наше државе, о њему може бринути отац или мајка која је стално настањена овде, а може бити страни држављанин.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јован Јовановић.

Није ту.

Реч има народни посланик Марко Атлагић.

Изволите, колега Атлагићу.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине Републике Србије, поштована министарко са сарадницима, даме и господо народни посланици, жао ми је што нема претходно најављеног говорника, јер ја немам црни појас трећег степена као он и

немам намеру да претим младом Александру Шешељу, нити да блатим сина председника Републике Александра Вучића, господина Данила као он. Али он иначе врло ретко навраћа у овај високи дом.

Но, пођимо редом. Ја ћу да кажем, господине потпредседниче, неколико реченица о закону о ратним меморијалима. Циљ овог закона о ратним меморијалима поред осталог је да сачува од заборава светле догађаје и споменике историје српског народа и историје националних мањина како би се младе генерације упознале са великом борбом својих предака за слободу, са њиховим страдањем, њиховим јунаштвом и њиховом безграничном оданошћу својој отаџбини Републици Србији.

Поштоване даме и господо, основни задатак моралног васпитања поред осталог јесте и васпитање у духу патриотизма као највећег домета човекове моралности. Зато је прворазредни задатак васпитно-образовних установа поред осталог и неговање традиције ослободилачких ратова Републике Србије. Сама посета споменицима, а и брига за такве споменике и њихово постављање и чување је прворазредни задатак програма обданишта, школа и факултета.

Даме и господо народни посланици, то ће придонети неговању српског патриотизма који је посебан у односу на друге патриотизме јер љубав према свом, српском народу подразумева да волимо и поштујемо и друге народе и то је специфичност српског патриотизма.

У том смислу, српски патриотизам је признат у свету од многих државника, од многих политичара, од многих научника, од многих маршала, генерала, књижевника и војника. Пример, немачки цар Виљем Други рекао је када је слао своју војску у рат против Србије својим војницима: „Срби су дали свету доказе високих ратничких врлина и највећих војничких способности. На заставама попрсканим крвљу написали су највеће и најсветлије победе“. Или Аугуст фон Макензен, немачки фелдмаршал, рекао је својим војницима: „Ви не полазите на италијански или на руски фронт или француски фронт, већ у борбу против једног новог непријатеља, опасног, жилавог, храброг и оштрог“. Или пример, после победа српских војника у Колубарској бици из Беча је поручено генералу Поћореку да би било најбоље да изврши самоубиство. Поћорек је узвратио да хоће: „Када буде видео да који други генерал победи српску војску“.

Даме и господо народни посланици, посебност српског патриотизма, што га чини специфичним, јесте патриотизам знања, оно што немају многе нације у свету. Запитајмо се колико становништва наше земље зна да је радио-пријемник, то моћно медијско оружје данас у свету, пронашао Србин из Лике Никола Тесла, или колико становништва зна да се велика технолошка моћ САД-а умногоме заснива и на проналасцима,

између осталих, и српских научника Николе Тесле, Михајла Пупина, Виктора Дворског или да се данас велики космички пројекти темеље, даме и господо, на Теслиним идејама и пројектима.

Ако будемо неговали патриотизам знања, онда ћемо још јаче афирмисати нашу нацију и националне мањине које живе у овој држави. Онда нам се неће догодити у будућности, као што имамо данас народне посланике у овом високом дому Народне скупштине Републике Србије или неке лидере политичких странака код којих постоји мањак патриотизма, како би то научници рекли – мањак патриотских осећаја, као нпр. Чедомир Јовановић, звани Шмркач, који је 26.10.2012. године изјавио: „Републичке власти су третирале и још увек третирају Војводину на покварен начин, те због тога Војводини треба дати пуни суверенитет и признати је као независну земљу“. Је ли то, даме и господо, патриотизам? Чедо Јовановић је доказао да нема патриотско осећање када је 23.6. господње 2012. године изјавио: „Република Српска је настала на сребреничком геноциду, највећим злочинима незабележеним у Европи после Другог светског рата“. Његов опозициони колега Саша Јанковић, звани Саша Прангија, одрекао се Косова и Метохије, што значи да нема патриотско осећање. Он је 3.8.2017. године изјавио: „Косово и Метохија треба да буду примљене у Интерпол, а тиме и признати независност“. Да њихов колега Ненад Чанак звани Гицоје има мањак патриотских осећаја говори податак да је 5.3.2017. године рекао: „Спреман сам да признам независност Косова и Метохије“.

Уколико будемо код ученика и студената развијали осећај за неговање и чување споменика из ослободилачких ратова Србије, онда нам се неће десити један Веселинов, бивши министар пољопривреде бившег ДОС-а, који је 10.6. господње 2018. године рекао: „Ми морамо радити на томе да република Војводина не угрози безбедност дођоша“. Подвучим, поштовани грађани Србије, још једанпут понављам због вас, поштовани грађани Србије, цитат његов: „Ми морамо радити на томе да република Војводина не угрози безбедност дођоша“. Па какав је то професор универзитета? Чији он патриотизам заступа? У којој то, даме и господо, земљи у свету може професор универзитета предавати студентима и радити на развијању своје земље? Је ли то патриотизам? Је ли то неговање традиције и меморијала? Од великог значаја је и планирати у оквиру школских екскурзија обилазак меморијала из ослободилачких ратова Србије, јер тако ћемо лакше придонети чвршћем патриотизму и патриотским осећајима наших ученика и студената, будућих политичара, па нам се неће десити један Вук Јеремић звани Вук Потомак, који је у недостатку тих осећаја патриотских, мимо Народне скупштине Републике Србије и мимо Владе Републике Србије, довео мисију Еулекса на Косово

и Метохију и поставио питање Међународном суду о тзв. једностраној независности Косова и Метохије и тиме забио нож у леђа не само Србима на Косову и Метохији, него и властитој отаџбини.

Зато смо, даме и господо народни посланици, данас чули и једног представника опозиционог режима који је рекао да је Ратко Младић злочинац, а за њега Зоран Ђинђић херој. Ја само кажем да ће се у уџбеницима врло брзо наћи оно што је Ратко Младић рекао: „Границе се крвљу цртају и прекрајају, а отаџбина брани свим средствима. Није мртав онај војник који да живот за своју отаџбину. Мртав је онај човек који изгуби вековно огњиште“. Овај други је рекао у мају 1999. године: „Бомбардујте Србију јаче и снажније, пашће Милошевић“. Или, три дана касније: „Наставите бомбардовање Србије снажније и јаче. Порушили сте болнице и школе, трафостанице. За седам дана пашће Милошевић“. Дама и господо, то су заиста различите вредности. Ја верујем да ако дође на власт говорник који је упоредио ова два представника, вероватно ће у уџбенике ставити издајнике државе за хероје, а хероје прогласити за непријатеље.

Зато је овај закон, даме и господо, о меморијалима веома важан. Хвала Влади Републике Србије, а у првом реду председнику Републике Србије господину Александру Вучићу који је повратио понос и достојанство српском народу и националним мањинама јер је први пут почео обележавати славне датуме из ослободилачких ратова Србије након периода мрачног доба досовске бивше власти. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Атлагићу.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

Није ту.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите, колега Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Дама и господо народни посланици, све споразуме и законе ћу подржати као и моје колеге из посланичког клуба.

С обзиром на то да господин Алексић није присутан, а део моје дискусије је усмерен према њему, ја ћу ипак мало причекати и у завршној речи као овлашћени представник рећи нешто више о томе шта мислим о овим законима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Вучковић.

Изволите.

НАТАША ВУЧКОВИЋ: Захваљујем.

Господине председавајући, ова данашња седница заказана је са дневним редом по методи која је већ добро позната, а то је да се велики број закона који су суштински важни за живот грађана и који се тичу

њихове егзистенције, њихове социјалне сигурности, породице итд., нагомила у једној тачки дневног реда тако да, наравно, као народни посланици немамо прилику да о свима њима разговарамо са дужном пажњом, а сваки од ових закона који је данас на дневном реду ове седнице заслужује озбиљну расправу.

Тиме се придодаје чињеница да се на такав дневни ред, на самом врху тачке дневног реда налази закон који по својој природи не припада овој групи закона и нема са њима, заправо, ништа заједничко, а то је закон о ратним меморијалима који, заправо, треба да замаскира бројна важна питања која ми као народни посланици, нарочито у амандманској расправи, желимо да са вама из већине разговарамо.

Ја ћу зато говорити прво о овим законима из области рада и области заштите породице, а онда ћу се вратити на овај закон који сте ставили као прву тачку у оквиру ове заједничке тачке дневног реда.

Пре свега бих хтела да говорим нешто о овом закону о поједностављеном радном ангажману на сезонским пословима у одређеним делатностима.

Ми из Демократске странке већ од 2014. године, када су донете измене и допуне Закона о раду, говоримо стално и једну критику упућујемо власти, а то је – зашто стално распарчавате тематику Закона о раду? Због чега се стално поједине теме извлаче, поједина питања, група питања из Закона о раду, и регулишу се посебним законима?

Та тенденција је врло позната и она јесте неолиберална и постоји у многим државама које данас ту, рекла бих, идеологију а пре свега економску политику примењују, а то производи следеће последице – ствара једну врло велику конфузију међу свима онима који Закон о раду и сродне законе треба да примењују, а нарочито ствара врло велику несигурност код свих оних чија радна права треба да буду штићена и заштићена због тога што су радници, запослени људи врло слабо обавештени о својим правима и тешко им је да се снађу у мору прописа који постоје.

Опет с тим у вези, 2014. године када смо доносили Закон о раду, измене и допуне, ви сте га доносили, сами сте рекли – недостаје закон о агенцијама о привременом запошљавању, а тај закон је у плану сваке владе од 2014. године, а ево до сада није стигао на дневни ред наше скупштине и стално се формира једна, па друга радна група о једном питању које је врло важно и велики број наших грађана и грађанки ради управо преко тих агенција, и даље делује и остварује или не остварује своја права у једној сивој зони.

Е, сада доносимо овај закон о поједностављеном радном ангажману сезонских радника који има, како сам као предлагач закона каже, један

задатак, а то је да смањи сиву зону, односно да смањи рад на црно, односно да смањи ниво сиве економије у земљи. И то је, наравно, један задатак који је за подршку, један циљ који свако у овом друштву треба да подржи због тога што је наш циљ да сви који раде, наравно, плаћају порез, а да с друге стране, и сви они који раде по закону, имају нормалну конкуренцију и да сви раде под једнаким условима.

Међутим, овде имамо неколико проблема. Овај закон потврђује једну тезу коју ми такође већ дуго износимо, а то је да ова влада тврди како жели да допринесе стварању нових радних места у запошљавању и како жели да створи једну бољу радну, пословну климу за послодавце.

Наше је убеђење да присвајањем најоштријих неолибералних принципа у свом деловању ова влада, заправо, чини све оно што је послодавцима по вољи, не питајући на који начин ће права грађана, односно права запослених бити заштићена или на који начин ће она бити угрожена.

Ово је врло важно питање. Овај закон се тиче људи који су можда најугроженији због тога што су тешко запошљиви, због тога што је њихов приступ тржишту рада врло мали, због тога што не поседују квалификације. То су надничари.

Овај закон предвиђа да ће се сматрати да је сезонски радник, односно надничар закључио усмени уговор о раду оног тренутка када ступи на рад. Ја мислим да сви они који знају нешто мало о праву, знају шта је и каква је карактеристика усменог договора, усменог уговора, али кад погледате саме одредбе овог закона, питате се како ће се он примењивати у пракси и како ћете ви обезбедити тим људима који врло често имају и слаб ниво писмености итд. да остварују та своја права.

Овде се каже да ће потврду о радном ангажовању послодавац на захтев сезонског радника њему издати. Значи, на захтев. Ако он не зна да уопште треба да тражи ту потврду, што вероватно неће знати, он ту потврду неће имати. На који начин ће он онда остварити своје право на накнаду?

Каже се да ће се накнада исплатити на крају дана или ако је другачије уговорено, у друго време. Значи, ако је усмени договор постигнут на неки другачији рок, то ће бити можда за десет дана или двадесет дана, како ће се то право остварити уколико послодавац просто каже раднику – сада иди кући, ниси више потребан, а овај није тражио потврду... Јуче нам је рекао министар – сезонски радник ће моћи да провери на порталу да ли га је послодавац пријавио. Па то су људи слабе писмености. Тешко се потписују, а камоли да иду на неке портале. Хајде да имамо неку свест о реалности о којој говоримо и у којој живимо.

Дакле, за подршку је идеја да се овде уведе више закона, али и више правде, односно више поштовања појединачних права. То је оно што је нама врло важно.

Мислим да је врло важно да имамо у виду следеће. Овај закон се сада доноси, пред ову сезону великих пољопривредних радова. Ми знамо да имамо велики број прилива запослених обично у августу и септембру због пољопривредних радова.

Поставља се питање како ће се мерити успешност овог закона. Моја је процена и моја је бојазан, живи били па видели, да ћемо догодине имати измене и допуне овог закона због озбиљних кршења радних права и озбиљних проблема које ће овај закон произвести.

Има једно друго питање – на који начин ћемо статистички регулисати анализу примене овог закона, с обзиром на то да се каже, што је по мом мишљењу исправно, да се за време обављања послова сезонски радник не брише са евиденције запослених, нити се обуставља исплата новчане накнаде за време привремене незапослености? Да ли ће се, с друге стране, он по правилима израде анкете о радној снази сматрати и запосленим у исто време, или не? Дакле, постављају се нека питања практичне природе. Мислим да би било важно да добијемо одговоре на та питања.

Што се тиче закона о финансијској подршци породици са децом, мислим да свако зна у каквом друштву живимо, где је ризик од сиромаштва огроман, да сваке године расте број грађана и грађанки и деце којима је потребна социјална помоћ без обзира на наводне напоре Владе да отвори нова радна места за људе, имамо, наравно, сви свест и знање о томе да огроман број људи ради за минорне плате и минорне зараде и да се од тога тешко може живети.

Дакле, свака мера која има задатак да на неки начин финансијски подржи и олакша живот људи, наравно да треба да буде подржана. У том смислу ја подржавам у приличној мери заиста напоре министарке Ђукић Дејановић са целом том стратегијом о подстицају рађања. Мислим да је то важно и да је то можда једна од наших најважнијих, рекла бих патриотских тема и да је она много важнија од неких других које нам се често као такве намећу.

Међутим, поставља се овде једно питање – на који начин сте, госпођо министар, знам да сте ви озбиљни када правите овакве планове с обзиром на то да се дуго знамо и дуго смо сарађивали, како сте планирали да радите мониторинг примене овог закона и његових ефеката? У којим периодима? Како сте планирали и шта су индикатори и мере за мерење успешности овог закона и да ли ћемо моћи за годину дана, рецимо, од оног тренутка када га усвојимо, да имамо преглед какве је ефекте он донео?

Зашто вас ја ово питам? Зато што... Нарочито је овај родитељски додатак једна мера за коју није јасно коме је у ствари намењена, да ли родитељима или деци, зато што одредбе закона дају контрадикторан одговор на то питање. Е сад се поставља следеће питање. Имате једну помоћ и подразумевамо да се деца рађају у једној породици у релативно кратком временском периоду, двоје-троје деце претпостављам да за шест-седам година дођу на свет. Међутим, велики ударац за родитеље и за породицу настаје онда када они крену у школу, на школовање итд.

Ми смо неке мере које су имале задатак, такође, да буду помоћ деци, породици, управо са намером подстицаја и демографских прилика укинули, просто. То су, рецимо, бесплатни уџбеници који су били слична мера, такође намењена свој деци, јер сва деца имају право на бесплатно школовање по Уставу.

Дакле, моје питање је – да ли сте размишљали о томе како да се ускладе мере у оном каснијем добу породичног живота и развоја деце? Мислим да је оно од велике важности.

Оно кад говоримо о демографији и кад говоримо уопште о приликама које у нашем друштву постоје, јуче нам је министар Ђорђевић рекао о томе да ми треба сада да правимо и спотове о томе, наравно, шта значи срећна породица, да то није пас него је брачни пар са децом. Наравно, то су добре мере и то свако треба да подржи и многе земље су то радиле.

Међутим, главна је клима која постоји у друштву. На пад наталитета утичу бројни фактори, али немојмо изгубити из вида да егзодус младих одавде почиње деведесетих година због последица катастрофалне политике која је тада вођена, и тада смо изгубили једну генерацију. Сада губимо другу генерацију младих људи који у огромним бројевима и процентима одлазе у иностранство.

И сад, кад ви погледате те младе људе, они се не компарирају, они се не пореде више са својим вршњацима овде. Они су део глобалног света и они се пореде са својим вршњацима ван ове земље, у Европи, у Америци, у развијеном свету. Кад њих питате шта овде није добро, они вам кажу – не видимо на којим начин можемо да превазиђемо ријалити-шоу, информације које нам се пласирају као релевантне, један говор мржње, једну нетолеранцију, једну немогућност да се у личном погледу развијате.

Дакле, оно што представља једну доминантну друштвену, медијску климу итд., што младе људе, наравно, на један начин формира и тера их да доносе одређене одлуке о свом животу.

Дакле, општа клима је такође важна, а ја мислим да се ту недовољно ради и да се кроз цео наш медијски садржај и кроз све оно што се овде показује као заиста важно у оном доминантном смислу, заправо шаље

једна врло негативна порука младим људима. И то је нешто што мислим да је суштинско питање.

На крају, немам времена да говорим о закону о мирном решавању радних спорова, а имала бих, али о закону о ратним меморијалима. Ми смо неколико амандмана поднели, такође, али нећемо моћи да издржимо конкуренцију огромног броја врло неприхватљивих амандмана СНС на овај закон, међутим, оно што се нама чини јако лоше, то је да је овај савет који се планира да се формира састављен доминантно. Четири од седам чланова савета треба да буду из реда државне управе, а треба да одлучују о врло важним питањима, између осталог и о уклањању ратних меморијала.

Тај део уклањања ратних меморијала уопште није образложен у закону. Не знамо на шта се тачно мисли под тиме. Имајући у виду велики утицај управе у том савету и намеру уклањања ратних меморијала, то ствара један утисак за велике манипулације и злоупотребе разних власти, па сада можда ваше, па после неке друге која ће врло самовласно и без довољних стручних упутица информација и критеријума доносити одлуке о томе. У том смислу смо поднели разне амандмане.

Хвала вам на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар госпођа Славица Ђукић Дејановић.

Изволите.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Свако министарство и наравно Влада има свој план активности. Ресорно министарство и Влада имају план да последњи квартал 2018. године буде термин када ће се донети закон о агенцији за запошљавање који ће регулисати лизинг радне снаге. То јесте у плану и с правом је постављено то питање од уважене посланице.

У складу са приступним поглављима ЕУ сезонски рад је издвојен из Закона о раду и у земљама ЕУ и просто тај модел је нешто што је оправдало своје постојање у земљама које имају већ традицију оваквих решавања како ми сада решавамо.

А оно што је даље важно, то је да сезонски радник никако не губи статус незапосленог. То нигде није предвиђено и он остаје у статусу незапосленог ако је такав статус имао пре него што се овим законом регулишу било каква његова права и обавезе.

Оно што је, такође, интересантно, односно битно, то је ваше питање везано за индикаторе у оквиру примене закона о финансијској подршци породици са децом. Знате, број корисника и број деце ће се пратити након сваке године. Међутим, демографски индикатори који су неупоредиво

шири него сам овај индикатор, подразумевају заправо прави резултат на дуже време и у склопу са другим мерама.

Подсетила бих да је Агенда 2030 Уједињених нација документ који од 20. до 30. године поред 17 циљева и 169 потциљева има 232 индикатора на којима Републички Завод за статистику, а у смислу усаглашавања, ради и да се огроман број тих индикатора односи на квалитет живота у породици и смањивање сиромаштва, и сва друга питања која смо помињали имају директну и индиректну везу управо са вашим питањем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући.

Уважене колеге и колегинице, поштована министарко са сарадницима, грађани и грађанке који нас слушате и пратите, ми јуче и данас у овом високом дому расправљамо о сету веома важних закона, закона који мењају боље животе свих грађана и грађанки Србије. Ја бих на првом месту издвојила измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом, јер Предлог измена и допуна овог закона дефинише износе, дефинише начин исплате и усклађивање износа родитељских задатака са циљем подизања наталитета.

Суштина овог закона о финансијској подршци породици са децом није да се на било који начин, било којој жени ускрати право да одлучује о рађању. Суштина овог закона је да створимо услове за подизање наталитета.

Брига о наталитету је брига сваког од нас и формирање Министарства које водите ви, госпођо Ђукић Дејановић, за мене је био први корак у решавању, у хватању укоштац са решавањем овог проблема и предвиђањем и применом краткорочних и дугорочних мера за подизање наталитета.

Нажалост, нема одговорности што је стратегија за подстицање рађања из 2008. године остала мртво слово на папиру, као што нема ни аргумената у овом високом дому, који на било који начин могу мере које ова влада предлаже ставити у други план.

Као друштво и држава одговорни смо за сурову статистику која прогресивно напредује и која нас упозорава да напредак и раст БДП-а и економске реформе немају ефекта ако не зауставимо прогресиван пад наталитета.

У том смислу бих посебно желела да истакнем да је веома важно што је Влада Републике Србије прошле године издвојила 130 милиона неповратних средстава за локалне самоуправе, а ове године 600 милиона.

Знам да сте веома напорно радили на томе и које локалне самоуправе, с обзиром на специфичности, треба да добију ова средства.

За подстицај наталитета, поред ових веома важних краткорочних и дугорочних мера, важно је да као друштво и држава радимо на сигурности, да наставимо са стварањем услова да се људи запосле и да живе и раде од свог рада. Незапосленост је, да се подсетимо, 2008. године била 28%. Успели смо одговорним мерама да је смањимо у овом тренутку на 14%.

Држава је почела и са јефтином градњом станова за припаднике Полиције и Војске. Верујем да ће се ова политика Владе Републике Србије наставити и даље, да ће њом бити обухваћени и просветни радници и лекари и да ће многим младим људима који намеравају да оду из земље то бити подстрек да остану у Србији и да се боре за њу.

Морам да истакнем, госпођо Ђукић Дејановић, да су жене данас веома оптерећене пословима у кући, бригом о деци, бригом на послу и оптерећеношћу на послу и да се због тога мора радити на увођењу сервисних активности.

Наша политика у наредном периоду мора бити усмерена на то да буде у ствари концентрисана на жене, да се жени олакшају услови како би се она охрабрила да не роди само једно дете, већ да буде мајка и други и трећи пут.

Као главне разлоге за мање рађање деце поред финансијских разлога родитељи наводе и недовољан број различитих погодности и услуга подршке породицама са децом, посебно у селима, издвајајући пре свега недоступност вртића, образовних институција, дечијих лекара, а пре свега и недостатак и спортских и културних садржаја.

Морам да истакнем и да многе мере популационе политике не зависе искључиво и једино од новца. Ту бих истакла флексибилно радно време, прилагођавање вртића раду родитеља, што верујем да је једна од наших следећих фаза у подстицању наталитета.

Такође, морам да истакнем да је веома важна подршка државе самохраним родитељима. Они се суочавају са једним великим проблемом. Не могу да наплате пресуде несавесних родитеља који не уплаћују алиментације. Ту нису криви судови, јер судови то пресуђују. Они предлажу да држава преузме ризик и одговорност, односно да држава уплаћује алиментације самохраним родитељима и да онда потражује од несавесних родитеља тај новац.

Великим успехом бих лично сматрала у перспективи и да се финансијском консолидацијом нпр. сваком трећем детету у породици омогући бесплатан вртић. Као педагог морам да истакнем да је родитељство веома комплексно и да је младим родитељима потребна константна подршка у родитељству. Потребно је да моје колеге психолози

и педагози са младим родитељима константно раде на превазилажењу проблема које они имају у родитељству, и у вртићима, и у основним школама, и у школама за родитељство.

На крају морам да кажем да је у овом процесу подизања наталитета веома важна улога медија и да истакнем да један дневни лист већ месецима води позитивну кампању са циљем како да нас буде милион више.

Што се тиче закона о запошљавању сезонских радника, новина је електронски пријем преко пореске управе, као и додатна заштита права сезонских радника као нпр. право на накнаду за сваки час рада, право на безбедност и здравље на раду, али према мом мишљењу, суштина овог закона јесте чињеница да 30.000 радника у пољопривреди, који су у овом тренутку евидентирани да су у црној зони, треба да пређу у легалне токове.

Важно је, видим и решење да је први пут предвиђено да послодавац може бити физичко лице, носилац или члан породичног или пољопривредног газдинства, које се бави пољопривредном производњом, и тиме се први пут отвара могућност и да физичка лица која се баве пољопривредном производњом могу у својству послодавца да ангажују сезонске раднике.

На крају, 40 година је држава Србија чекала закон о ратним меморијалима. То је нешто што дугујемо нашим херојима и нашим хероинама, који су животе дали за слободу коју ми данас имамо. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Божидар Делић.

Изволите, колега Делићу.

БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Уважени председавајући, даме и господо народни посланици, поштовани припадници Министарства, овлашћен сам испред различитих организација војних инвалида да говорим о ова два закона, а исто тако и о закону о меморијалима.

Ја лично међу војним инвалидима имам неколико стотина својих бораца. Због тога се ова проблематика и те како мене лично тиче.

Одмах желим да изразим први став. Захтев војних инвалида је да се ова два закона повуку из процедуре. Знам да се то неће десити и да ће већина изгласати ове законе и зато желим да изнесем и моје ставове и ставове војних инвалида.

Господо, јуче су тешки војни инвалиди разговарали са председником државе, а одмах потом и са министром за рад, запошљавање и социјалну политику. Они су изнели своје ставове, и ти ставови, чим се говори о овом закону, значи, нису усвојени.

Када сам разговарао два пута са министром, разумео сам проблем који износи министар, да ова два закона гасе пожар. Али ви сте, господо

из Министарства, одговорни за то зашто је до тог пожара дошло. Ако 30 година постоји пракса да се инвалидине одређују на основу просека плате из претходног месеца, како сте ви могли да дозволите да дође до тих, да кажем, нових начина обрачуна у Статистичком заводу? То говорим због тога што сте ви по мом мишљењу једно од најважнијих министарстава у држави. Ви сте највећи корисници буџета, па и тај Статистички завод треба да ради можда највише за вас.

Како сте могли да дозволите данас, у ери компјутера, да дође до тог проблема? Морали сте то да предвидите.

Па и пре 30 година, господо, кад се и мастиљавом оловком одређивао проценат и просечна плата за претходни месец, то је било увек урађено до 25-ог у месецу, а сада треба да прође 55 дана да би се одредио тај просек.

Ви морате да схватите да су војни инвалиди посебна категорија у овом друштву, а тешки војни инвалиди су нешто што мора да се поштује. Ви знате да их у држави има испод стотину и они се не жале на своја примања, али су осетљиви кад им се дирне у право, а овим законима, односно одлуком министра из марта дирнуто је у то право. Сад ова два закона треба да уведу у закон, односно да озаконе незакониту одлуку.

Министар ми је објашњавао, ја њега разумем, да кроз разне те прорачуне итд. до краја године инвалиди неће бити оштећени. Али, господо, ако се једном наруши то начело да се не дирају права војних инвалида, они онда сумњају да ћете и сутра кад почнете да радите на новом закону, то опет учинити. А имају и другу једну праксу. Значи, документа постоје. Права постоје по закону, али се не остварују. Ви знате кад су у питању ортопедска помагала, да је ту проблем. Нека помагала се не производе у земљи, друга помагала су скупа, а ваше министарство је дужно да изнађе начин да војни инвалиди добију оно што им по закону припада.

Господо, ви морате много више него до сада уважавати војне инвалиде, посебно тешке ратне инвалиде.

Ја сам био у три рата. Оно што сам ја урадио за ову државу у три рата је ништа у поређењу са тим шта су тешки војни инвалиди урадили за ову државу. Они су буквално дали све – младост, здравље, живот, и то прво морате имати у виду кад било шта радите кад су војни инвалиди у питању.

Министар каже да почињете рад на новом закону. Ако макар 50% чланова те комисије не буде из редова војних инвалида, онда вам је то узалудан посао. Јавне расправе, господо, ви сами знате да је то про форме. Био сам ја са неким од вас на тим јавним расправама. Ако се само уздате

у силу већине, што све што предложите биће изгласано, онда ваш однос према војним инвалидима није добар и није моралан.

Господо, нећу да кажем да наши закони, односно закон о борцима, војним инвалидима није добар. Он је, чак, и у поређењу са законима у земљама у окружењу добар и ви који будете радили на томе, инвалиди не траже да измишљате нешто ново. Ако нешто постоји у четири различита закона, они траже да ви то само, господо, обједините у један закон. Можда само постоји четири-пет ствари које још треба решити. Значи, уопште није проблематично да се донесе нови закон. Значи, да се из ових постојећих закона где су добра решења, она само обједине у један закон по Уставу Републике Србије.

Кажем, само још четири-пет питања, због времена да не говорим о томе која су то питања, чак нису ни много крупна и имаћемо један од најбољих закона, и то ће војни инвалиди да прихвате. Морате у изради закона њих консултовати, јер ако је то само један члан, онда је то про форме.

Опет кажем имамо, чак ни немамо неки много велики проблем у односу на околне земље. Шта да ради Република Српска која има 24.000 погинулих и 40.000 војних инвалида. Ми имамо испод 10.000 војних инвалида и имамо, ви боље знате колико још носилаца права, можда 12.000. То није уопште оптерећење за државу. Ви знате да војни инвалиди умиру, чак сад по стопи од 10% годишње, јер је већина њих из Другог светског рата, да из ових ратова можда имамо 4.000-5.000 свега војних инвалида. Значи, господо, не ради се о средствима, ради се о доброј вољи.

Нешто друго, господо, што желим да вам кажем, али о томе стварно морате водити рачуна. Сви ови закони, без обзира на то да ли су из СФРЈ, да ли су из СРЈ, па сада и ово што ви предлагете, почињу, каже – Закон о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца. Господо, сада вам поручујем у име бораца, избришите борце из закона или им у закон уградите права. Предлажем, на крају крајева ја сам и предложио тај закон и он се налази у Скупштини, у вашем министарству, да ви направите, када будете правили закон, само закон о војним инвалидима и цивилним инвалидима рата, а урадите онда закон о борцима и породицама погинулих и несталих бораца и онда вас чека онај трећи закон који тражи невладин сектор, који тражи Европа, закон о цивилним жртвама рата. Све то сводити на једно место, мислим да је прилично тешко.

Мада, ја се слажем, нека остане овај наслов онако како сте га ви дали, како су дали они пре вас, па и они у СФРЈ, али говорити у борцима, а у закону немате ниједно борачко право, ни једно једино дато, то више, господо, поручујем вам у име бораца, неће моћи. Разговарајте са борцима кад будете писали тај закон, па или пишите нови закон о борцима или у

ове постојеће законе уградите права бораца. Све земље у окружењу, то је, господо, срамота, имају закон о борцима. Опет помињем Републику Српску. Како она њезина економија да издржи 40.000 војних инвалида и 24.000 погинулих или још стотине хиљада бораца? Они не могу да остваре права каква имају наши војни инвалиди, али су они написали Закон о борцима, па и квазидржава Косово је, господо, написала Закон о борцима.

Ко смо ми, ко сте ви, господо, и ко смо сви ми овде који седимо да 27 година игноришемо борце који су створили ову државу и сваку државу од 20. века или још од Карађорђа до данас? Ако је могла Србија у Првом балканском рату да месец дана после рата регулише сва питања, да месец дана после рата подели 400.000 медаља учесницима у Првом балканском рату, да регулише погинуле, да регулише инвалиде, а ми говоримо о великим успесима, а 27 година игноришемо борце, штедимо на борцима, штедимо на њиховој крви. По мом неком прорачуну, само на основу предлога закона који сам ја писао са својим борцима, не кажем ни да је добар али макар је некакав труд, па ви сте на крви бораца, господо, уштедели милијарду евра. Ваљда је доста. Ваљда је време да се напише закон о борцима.

Добро размислите о моралу када правите те комисије. Размислите и о будућности ове државе, јер можемо ми да причамо о Европи, о свету, о миру, о томе да смо неутрални, али сутра ће можда опет требати да неко брани Србију. Какву поруку дајемо млађим генерацијама када за 27 година нисмо у стању да донесемо један такав закон? Мислим да сам вам рекао и да сте могли да схватите шта треба чинити.

Само да кажем још о закону о меморијалима зашто СРС неће гласати за њега. Господо, у члану 2, у тачки 2. говорите о затворима и заробљеништву. Јесте српски народ, јесу српски борци страдали у затворима и у заробљеништву, али, господо, милиони Срба су страдали у концентрационим логорима, а ви то нисте овде ставили. То су концентрациони логори у Првом светском рату аустро-мађарски, широм Европе, Словачка, Мађарска, Аустрија. То су концентрациони логори из Другог светског рата. У њима су страдали милиони Срба, а у затворима или у заробљеништву је страдало десетине хиљада Срба.

Зашто ви, господо, избегавате термин концентрациони логор? Неки немачки чиновник, вероватно, који чита закон... Плашите се. Оно што ја код ове владе, код наших државних службеника видим, чега се на крају крајева стидим, јесте да се плаше сопствене сенке. Били су концентрациони логори и они треба ту да пишу, а ви пишете о затворима и заробљеништву.

Друго, господо, ми смо то дали у амандманима. Када су у питању чланови савета, тражимо да се повећа за једног члана и да буде и

представник СПЦ. Зашто? Због тога што СПЦ има, такође, евиденције, посебно евиденције за разна стратишта где је страдао наш народ и због тога треба уважити ту чињеницу и због тога у саставу те комисије, односно савета треба да буде и представник СПЦ. Уколико то будете уважили док траје ова расправа, размислићемо да гласамо о овом закону, јер је овај закон у сваком случају потребан. Евиденција је потребна.

И најважније, у ствари, од свега јесте да се попишу сва стратишта српског народа, а читајући овај закон и гледајући неке друге карте, има их не широм Европе, може се слободно рећи и широм света. Али неке ствари на које сам вам указао, ипак или треба да објасните, или треба да уважите и убаците у овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Захваљујем, колега Делићу.

Реч има министар проф. др Славица Ђукић Дејановић.

Изволите.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, број корисника по врсти корисника и по правима на дан 20. 12. 2017. године је следећи: војних инвалида има у Србији 13.795, корисника породичне инвалиднине је 10.664, цивилних инвалида рата има 1.050, корисника месечног новчаног примања има укупно 6.020. Наравно, војни инвалиди су ратни, мирнодопски, укупно их има 13.795 и измене начина обрачуна статистичких података никако нису смеле ићи на уштрб умањења свих права ратних војних инвалида. Због тога се управо овај закон и доноси. А ако би имало одређених финансијских штета по било ког инвалида, крајем године се то компензира.

Дакле, управо је тенденција данашње расправе и доношења овог закона да се не умањи ниједно право ратног војног инвалида и да месечна надокнада не сме бити мања.

С друге стране, када се говори о ортопедским помагалима, није спорно да ће се ортопедска помагала на начин као и до сада додељивати. Међутим, ако неко мења ортопедско помагало, он мора изаћи на комисију, да и струка процени које је то евентуално ново ортопедско помагало које је најадекватније за дотичну особу.

Што се тиче новог закона, он ће практично бити кодификација постојећег закона и неће, такође, бити умањивања ни једног јединог права, а у комисијама ће свакако учествовати сви представници, и то не симболички него суштински.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Делићу, желите реплику?

Изволите.

БОЖИДАР ДЕЛИЋ: Не бих ја то назвао репликом. Јуче у свом обраћању господин министар је рекао, и то ратни инвалиди сматрају кључним ставом, да код израде новог закона неће доћи до смањења права. Па ми, господо, то што је рекао министар и тражимо. И ми сматрамо да је то кључно начело кога код израде закона треба да се придржава. И ми ћемо то пратити и то је у реду.

Подаци које сте ви изнели су вероватно тачни. Господа вам је дала тачне податке. Једино оно код оних 6.000, то се односи на накнаду за незапослене војне инвалиде. Ја њу увек посматрам другачије – то су инвалиди од шесте до десете категорије и ја бих волео да њих буде мање, односно да се држава више потруди па да обезбеди запослење за један број инвалида. Ја мислим да постоје чак и неки законски нормативи када су у питању предузећа, али посебно кад су у питању државни органи, јавна предузећа итд. То би Министарство преко својих органа ипак требало да обезбеди, да се ту направе неки помаци.

Иначе, са овим се слажем. Али кад сам говорио о тим ортопедским помагалима, има рецимо један број војних инвалида, чак и најтежих категорија, који су изгубили очи. То је проблем. Рецимо, те ортопедске ципеле... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Делићу.

Реч има народни посланик Владо Бабић.

Изволите.

ВЛАДО БАБИЋ: Уважена министарко са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, данас је на дневном реду и Предлог закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима.

Овим законом, због његових посебних карактеристика и услова сезонског рада уређује се један поједностављен начин радног ангажовања лица и плаћања пореза и доприноса за рад у сектору пољопривреде, шумарства, воћарства, рибарства итд.

Треба рећи да је послодавац предузетник који на основу овога закона обавља послове у наведеним секторима, а има регистровано пољопривредно газдинство. За обављање тога посла потребно му је ангажовање других лица, надничара, односно сезонских радника, уз плаћање надокнаде за обављени рад. Радно се могу ангажовати и лица која су млађа од 18 година само уколико су здравствено способна и уколико имају писану сагласност родитеља. Такође се могу ангажовати и странци који се у тренутку обављања сезонских послова налазе на територији Србије.

Рад који се обавља на мобу не подлеже примени овога закона. Сезонски послови су они који се обављају само у одређено време у току

календарске године, као што су сетва, садња, окопавање, жетва, резивање воћки, испаша итд.

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 8. Устава Републике Србије, којим се уређује и систем у области радних односа. Сива економија и неформално запошљавање су водећи изазови са којима се Србија суочава. Непријављеним радницима су ускраћена права из пензионог и здравственог осигурања, а држава је закинута јер не може да наплати порезе и доприносе.

Компаније које послују легално, имају далеко веће трошкове него оне које се баве сивом економијом. Порези се односе на порез на доходак грађана а доприноси на пензијско и здравствено осигурање. Тако послодавци који исплаћују минималну цену рада сезонским радницима, у просеку морају да плате држави 10.197 динара по запосленом, рачунајући порезе и доприносе.

Предузетника, и то јаким предузетника, у Војводини има све више. Њима је неопходна сезонска радна снага. У Војводини већ дуже време не можете наћи радника надничара јер нико није заинтересован за рад. И они који хоће да раде, који су заинтересовани, једноставно уцењују предузетнике који им на црно плаћају 300 динара на сат.

Надам се да ће се применом овог закона са плаћеним доприносима и порезом и сатницом од 143 динара, што није ни мало а ни много, увести ред у овој области радних односа.

Послодавац ће сезонског радника морати да пријави до десет сати када почиње да ради, и да га одјави исто до десет сати дана када му престаје радно ангажовање код послодавца. Сезонски радници могу тако да раде до шест месеци у току календарске године, али тај рад не мора бити у континуитету.

За рад се склапа усмени договор и он не може да траје дуже од 12 сати дневно уз паузу од најмање 30 минута. Послодавац сваког месеца мора да обнови пријаву за сваког сезонског радника. На овај начин ће и послодавац и сезонски радник бити мотивисани да буду пријављени јер ће послодавац смањити трошкове ангажовања увођењем е-портала, јер ће му тако месечни трошкови бити 6.060 динара, а не као у случају уговора о привременим и повременим пословима који би били 11.650 динара.

Уједно бих искористио прилику да се захвалим свим колегиницама и колегама народним посланицима, пријатељима и суграђанима, мојим Сомборцима, који су ме подржали и осудили претеће и узнемирујуће писмо које је упућено мени и мојој породици и деци јер се залажем за очување идентитета буњевачке националне мањине. Ово претеће писмо ме неће уопште поколебати јер заиста сматрам да све националне мањине

имају иста права и да не сме да буде никакве асимилације једне мањине над другом.

Још једном хвала свима на подршци која ми у овим тренуцима јако пуно значи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Бабићу.

Реч има народна посланица Александра Чабраја.

Није присутна.

Реч има народна посланица Милена Ћорилић.

Изволите.

МИЛЕНА ЋОРИЛИЋ: Поштовани потпредседниче, поштована министарко са сарадницима, поштовани народни посланици, пред нама се налази Предлог закона о изменама и допунама закона о финансијској подршци породици са децом.

Иако је основни текст усвојен пре пола године, иако сам мишљења да треба избегавати овакву праксу да се закони мењају у кратком временском периоду по усвајању, у овом случају се сви можемо сложити да је то оправдан потез, поготово ако се има у виду чињеница да усвојени и тренутно важећи текст закона још увек није ни почео да се примењује, односно биће у примени од 1. јула, где се стога овакав поступак може оправдати жељом да се законски текст у потпуности побољша пре самог почетка његове примене.

Нећу се задржавати на неким техничким побољшањима и исправкама које се односе на израчунавање основица планираних накнада и давања. Оно што је од значаја јесте измена планирана у члану 23. постојећег законског текста, а која се односи на родитељске додатке. Уместо досадашње уопштене одредбе у којој се предвиђало да висину, начин усклађивања и исплату давања прописује Влада, сада ће бити прописана прецизна висина износа тих давања. Они су предвиђени у различитим износима и динамици исплате од једнократне исплате од 100.000 динара за прво дете, па до месечног давања од по 18.000 динара током 10 година од рођења, за четврто дете.

Оно што је важно нагласити јесте то да је изменама истог члана предвиђено да ће се ови износи кориговати два пута годишње са кретањем индекса потрошачких цена у држави, па ће тако бити осигурани од потенцијалног обезвређивања.

Процедура за подношење захтева за остваривање права је крајње поједностављена и она ће моћи да се оствари већ по рођењу детета у здравственој установи електронским путем. Са друге стране, у члановима 24. и 25. предвиђена су и нека ограничења, односно ситуације у којима ће доћи до обуставе исплате ових накнада, а оне су везане за елементарне

захтеве, поштовање постојећих законских прописа у чувању и васпитавању деце, као што су редовно похађање предшколске и школске наставе, вакцинисање, као и захтев да пребивалиште родитеља и деце буде у Србији.

У члану 12. предложених измена и допуна предвиђа се да ће се права на родитељске додатке за децу која су рођена у периоду од децембра прошле године до јула ове године ускладити са износима који су предвиђени за децу рођену после 1. јула, тако да ће и њихов положај поступању на снагу овог закона бити побољшан, што је добро.

Имајући у виду ову измену, мислим да је добро што су ови износи сада одређени законом и тиме заштићени од неке олаке промене или укидања у будућем периоду чиме се показују озбиљност и намера да се истраје у овој мери популационе политике. Такође је значајно то што се увидела потреба да се нађе формула за заштиту од потенцијалног обезвређивања тих давања, што је од великог значаја будућим родитељима који ће моћи са већим степеном извесности да планирају своје породичне буџете. Наравно, увек је кључно питање висине и износа ових давања и да ли су могли да буду већи. Свакако бих желела, а посебно ми пензионери баке и деке, да ови износи буду што већи. Међутим, морају се имати у виду и реалне могућности, односно економска снага за исплату.

Такође, ова новчана давања неће искључивати стимулативне мере са локалног нивоа које, колико знам, постоје у различитом обиму у нашим општинама. У неким општинама је то посебно за похвалу, јер су доста високи, не високи, никад не могу бити високи, него су лепо износи, тако да би све то требало да даје једну пристојну подршку која би требало да охрабри младе људе за стварање породице и рађање. У том смислу ће Посланичка група ПУПС дати своју подршку за усвајање овог законског предлога, као и осталих закона који се налазе на дневном реду данашње седнице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

Није ту.

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли говорите, колега?

(Ђорђе Комленски: Не.)

Захваљујем.

Реч има народна посланица Соња Павловић.

Изволите.

СОЊА ПАВЛОВИЋ: Хвала.

Има овде пуно закона који заслужују дужну пажњу, међутим, време ми је ограничено и ја ћу се на неколико њих осврнути.

Предлог закона о ратним меморијалима – наша посланичка група о њему има један глобално позитиван став јер је то нов закон, међутим, он је пун одређених недоследности и невештих формулација као и могућности за злоупотребу.

Више о томе ћемо рећи када буде расправа у појединостима, јер ћемо о та два члана тог закона расправљати два дана, јер нам је просек један члан закона дневно.

Међутим, оно што мене тренутно интересује и што бих волела да ми се појасни, то је веома битно питање у члану 19. где дозволе и сагласности које издају надлежни органи у складу са прописима из области заштите културних добара у случају да се планира изградња или постављање ратног меморијала у оквиру непокретних културних добара даје Министарство просторног планирања и посебно се наглашава Министарство енергетике. Зашто је Министарство енергетике издвојено у том случају, није ми јасно. Зашто то није Министарство за заштиту животне средине, где су често национални паркови у ствари меморијални центри? То бих волела да ми се објасни.

Следећи закон о коме желим нешто да кажем је закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом. Значи, без жеље да умањим добру намеру законодавца, сматрам да овај закон неће постићи жељене ефекте који имају за циљ повећање наталитета у Србији.

Овај закон и сви ови стимулси које не желим да умањим, дошли су касно. Што би рекли у оној песми: „Рано је за тугу, за срећу касно је“. Значи, за тугу је рано јер ми још увек, хвала богу, имамо младе људе, а за срећу је касно јер се овај закон касно доноси. Знате, када праву ствар урадите у правом тренутку, она изазива позитивну ланчану реакцију и овај закон је требало много пре да се деси. Није урађен у правом тренутку. Нажалост, позитивна реакција је изостала и ми ћемо имати и даље тренд одласка младих људи из земље, што ме веома секира, као претпостављам и све вас.

Пред младе људе, у свим генерацијама, увек су постављана нека питања на која смо одговарали и ми док смо били млади, а они морају такође да одговоре. Значи – када ћеш да дипломираш? Када ће да се запослиш? Када ћеш да ступиш у брак? Када ћеш да родиш дете, па онда, када ћеш да родиш друго дете? Нажалост, ове генерације застају већ код другог питања. Они немају одговор на то када ће се запослити и то је највећи проблем. Живи се у неизвесности, живи се у скучености јер нису довољни само финансијски подстицаји, потребна је једна добра социјална потка на коју може да се постави надградња. Значи, потребни су услови, брига о репродуктивном здрављу, потребна је едукација, па тек онда на то иде финансијски подстицај.

Волела бих да министарка, за коју видим да је вољна да се бави искрено овим питањем, заједно са нама учини један велики напор који и није толико велики. Ствар је само искорака и добре воље.

Значи, зашто не радити на репродуктивном здрављу? Зашто не радити на едукацији? Зашто медијске куће које имају националне фреквенције не би емитовале едукативне програме у овом смислу и онда бисмо могли да причамо о нези породице, могли бисмо да причамо о повећању наталитета. За сада, гледајући парове и гледајући рекламе о „афричкој шљиви“ и рекламе о „дурекс“ презервативима, за које узгред буди речено млади сексуално активни људи немају довољно средстава ни да купе, значи, све се, нажалост, на томе завршава. То, значи, мора ући у свакодневни живот, та едукација и брига морају бити доступне оног тренутка кад укључите неки медијски програм који желите да гледате, или да то буде укључено у школство.

Следећи закон за који бих такође волела да дам своје мишљење јесте Предлог закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима.

Ово може бити само позитиван импулс за статус сезонских радника, али је заиста непримерено рећи да ће то стати на пут сивој економији, јер сива економија не борави у великој мери у овој зони. Сивом економијом се обрачунава на сасвим други начин, системски. Да ли ће сезонски радници живети боље или ће само поправити статистику о броју запослених? Ја бих волела да живе боље. Министар Ђорђевић је рекао да наши грађани нису робови. Не, нису робови, али лумпенпролетаријат јесу, јер ми смо у једној фази првобитне акумулације капитала и то грађани Србије веома осећају и трпе због тога.

Оно што ми је исто засметало у овом закону, то је што се занемарује чињеница да су заправо...

(Председавајући: Време, колегинице Павловић. Молим вас да приводите крају.)

... Да су заправо и грађевински радници сезонски радници и морало би и о њима да се води рачуна. Значи, они се запошљавају, они се не пријављују, они су без заштитних опрема на градилиштима, они гину на тим градилиштима. Значи, инспекција мора да ради свој посао, а не да се они ретроактивно пријављују, како би се заштитио послодавац.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар проф. др Славица Ђукић Дејановић.

Изволите.

СЛАВИЦА ЂУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ: Добро, истине ради, у вези са уређењем и уклањањем ратних меморијала, члан 19. тачка 7) каже – треба да се прибаве дозвола и сагласност које издају надлежни органи у складу

са прописима којима се уређује област планирања и изградње у области енергетике.

Дакле, то су оне дозволе за струју, које просто, кад год имате неки објекат... Нема ту нигде министарства. Надлежни орган само издаје нешто што је уобичајено када се неки објекат просто уређује, дограђује, изграђује. Тако да, били бисте у праву, али мислим да није добро протумачен овај члан 7.

Са друге стране бих се сасвим сложила са вама да каснимо много око мера везаних за популациону политику и то читавих 60 година. Стручњаци су 50-их година прошлог века врло озбиљно упозоравали да ћемо доћи у ову ситуацију. Године 2008. је тим стручњака направио врло пристојан документ који се зове Стратегија за подстицање рађања и да смо пре 60-70 година, односно 2008. године направили било који корак, не бисмо каснили оволико колико каснимо.

Није нам олакшање чињеница да сличан проблем имају и друге земље Европе. Ово заиста није само наш проблем, али мислим да је јако важно кренути и потпуно се слажем да образовни систем мора бити један од стубова за решавање ових проблема.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колегинице Павловић, желите реплику?

Изволите.

СОЊА ПАВЛОВИЋ: Да се надовежем, желела бих још нешто да кажем. Образовни систем апсолутно да, али молим вас, медијски сервис, значи, нешто што је присутно у јавности, у сваком дому свакодневно, ја бих, ево ја вас искрено молим пошто видим да имате добре намере и намерни сте да се бавите овим на озбиљан начин, да направите тај заједнички напор са свима нама овде присутним и да се та едукација врши на други начин, а не на најбаналнији могући начин, чак врло погрдан. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Предраг Јеленковић.

Изволите.

ПРЕДРАГ ЈЕЛЕНКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, уважене колегинице и колеге, што се тиче закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом, треба истаћи свакако да је та подршка, односно овако уређено право на родитељски додатак гарантовано као једна дугорочна мера Републике Србије у борби за повећањем наталитета.

Имајући у виду да ће поменути информациони систем који смо добили у прилогу, односно у материјалима, на нивоу Министарства користити и надлежни органи локалне самоуправе, Социјалдемократска

партија Србије предлаже да се у комуникацији управо са локалним самоуправама сугерише формирање локалних фондова за помоћ и лечење стерилитета, као што је то, на пример, заживело још давне 2000. године у Нишу. Такав један фонд који је добио назив Фонд за узајамну помоћ је свакако захватао и оне којима је новац био потребан за ове намене.

Тадашња општина Ниш, а сада градска општина Медијана направила је и наставила традицију и ове године одвојила осам милиона и двеста хиљада за пронаталитетну политику. У оквиру тога је финансирано 20 брачних парова за вантелесну оплодњу са по 200.000 динара и свако треће дете 120.000 итд. Градска општина Медијана је иначе пета у Србији по издвајању новца за ове намене. Иначе, предложене мере овог закона најповољније ће практично ублажити неповољни материјални положај породица са децом у односу на оне без деце.

У области здравствене заштите решења из закона допринеће већем обухвату имунизације што доводи до већег степена здравствене заштите. У односу на образовни систем решења из овог закона директно ће утицати на већи проценат деце која редовно похађају наставу.

Нове законске одредбе рефлектоваће се и на материјално стање социјално угрожених породица које су често породице са већим бројем деце.

Што се тиче закона о мирном решавању радних спорова, стицајем околности присуствовао сам промоцији Републичке агенције за мирно решавање радних спорова у Нишу 1. децембра 2017. године у Привредној комори, на којој сам се упознао и са радом саме агенције и њеним надлежностима, а то је била само једна у низу промоција које су одржане у Вршцу, Крагујевцу, Краљеву, Ужицу, Ивањици и Новом Саду. Резултат те промоције је био да је у Нишу, у децембру 2017. године, покренуто 36 индивидуалних радних спорова и сви су успешно решени.

Управо зато треба наставити са промоцијом овакве једне институције и подршком за коју знам да ће у овој години имати промоцију у Пироту, Врању, Крушевцу, Сомбору, Суботици и Новом Саду.

Обавеза Републике Србије да радне спорове решава мирним путем произилази из ревидиране европске социјалне повеље коју је Република Србија ратификовала 2009. године. Одредбама ове повеље успоставља се обавеза држава чланица да унапред дефинишу одговарајуће механизме за решавање радних спорова, који су засновани на методама мирења и добровољне арбитраже, као и да исте унапређују и делотворно употребљавају.

Оно што се мало зна је да су према анализама Међународне организације рада Република Србија и њена Републичка агенција за мирно решавање радних спорова лидери у овој области у југоисточној Европи и

да зато Међународна организација рада прави међународну конференцију у Републици Србији од 4. до 6. јула, на којој ће се са нашом праксом упознати представници агенције и тела за мирно решавање радних спорова из Бугарске, Црне Горе, Републике Српске, Македоније, Румуније, Албаније и специјални гости и савезне службе за посредовање и мирење из САД.

Управо зато што смо развили нешто што је добар модел и пример, треба да наставимо да то развијамо у том правцу, као и у правцу децентрализације и да овакву једну институцију можда деташирамо и да те организационе јединице буду организоване нпр. у Нишу, Новом Саду и Крагујевцу.

У дану за гласање СДПС подржаће сет закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јеленковићу.

Реч има народна посланица Александра Јерков.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем, потпредседниче.

Уважени министри и госпођо Ђукић Дејановић, кренула бих од првог закона који се налази на дневном реду и да видимо шта нам СНС предлаже како о овом закону да разговарамо и како да га побољшамо: један амандман народни посланик Далибор Радичевић – законом о ратним меморијалима обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на индустријализацију; народна посланица Драгана Костић – законом о ратним меморијалима обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на повећање улагања; народни посланик Горан Пекарски – законом о ратним меморијалима обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на упошљавање капацитета; народни посланик Владо Бабић – законом о ратним меморијалима обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на развој медицинских центара; народна посланица Душица Стојковић – законом о ратним меморијалима обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на функционисање еУправе.

Колеге из СНС, немам друго питање за вас, осим – како вас није срамота да ми о закону о ком треба да причамо како ће се одати пошта...? (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Јерков, само тренутак, молим вас. Дозволићу вам да говорите, само тренутак, да дефинишемо неке ствари.

Ми данас водимо расправу у начелу о предложеним законима. Ми говоримо о амандманима који су предложени, а још увек не знамо који ће амандмани бити предмет расправе у појединостима. Дакле, о њима најпре

треба да се изјасне ресорни одбори, па тек онда да разговарамо о амандманима. Молим вас да говорите о ономе што је тема актуелног скупштинског заседања.

Молим вас сада да се пријавите.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Потпредседниче Милићевићу, врло добро разумем како функционише скупштинска процедура. Ја говорим о амандманима који су предложени и питам колеге како их није било срамота да предложи овакве амандмане о закону о ком треба да разговарамо о борцима који су се за ову земљу борили, који су гинули, који су чинили све да наша историја буде светла, да у свим ратовима будемо земља која се борила на правој страни, упркос томе што ми данас нисмо добили одговор ни од министарке Ђукић Дејановић, ни од министра Ђорђевића, неколико смо пута јуче питали који су то ослободилачки ратови које је Србија водила, да ли имамо консензус око тога који су ратови били ослободилачки, који нису били ослободилачки, да ли знамо у којим ратовима је Србија учествовала, у којим ратовима је победила, у којим ратовима је изгубила, како ће остати уписана имена тих људи.

Наравно, јасно је ко је водио политику која нас је увела у ратове 90-их година и која је на крају довела до тога да се земља која је створена у једном од ратова којим Србија треба да се поноси на крају у потоцима крви распадне. На који начин ће бити обележена погибија тих људи и где је одговорност оних који су на Србију навукли највећу срамоту и од нас направили народ о којем се и дан-данас прича као о злочиначком народу.

Чини ми се да из ових амандмана и видимо то да је та брига за борце, брига за ратне меморијале доста лицемерна, баш као што је лицемерна и брига за надничаре, а треба да се бавимо њима, будући да ће због Закона о пољопривредном земљишту, који је иста ова влада, додуше у мало другачијем саставу, предложила, а Скупштина у претходном сазиву са истом већином као и сада усвојила, наши пољопривредници, мислим на паоре у Војводини, имати или избор да раде као надничари на пољопривредном земљишту које ће СНС без конкурса, без лицитације, без јавног позива, без критеријума доделити својим пословним партнерима и својим функционерима или рођацима својих функционера, или ће морати да престану да се баве пољопривредом. Тако да ће надничара бити све више. Они који су до сада обрађивали земљиште које је било у власништву државе, сада ће морати да раде као надничари на земљишту ваших пословних партнера.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Јерков.

Колегиница Миланка Јевтовић Вукојичић као овлашћени представник СНС-а право на реплику.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Најпре морам да кажем да посланици Српске напредне странке и те како одговорно прилазе свом послу када је у питању подношење амандмана. Са дужном пажњом се односимо према свима онима који су своје животе дали да бисмо ми данас живели у слободној земљи. Наравно, право је сваког народног посланика да поднесе амандман, па и посланика СНС-а. То је једна ствар.

Друга ствар, што се наших амандмана тиче – да, наравно, тек данас је могуће да причамо о свеукупном развоју Србије. Да, тек данас је могуће о томе да се прича зато што меморијални центри, сем културне баштине коју представљају и који су део идентитета овог народа, могу да представљају такође и врло значајне туристичке центре, а туризам, чини ми се да јесте једна од грана привреде која и те како доприноси расту БДП-а и, наравно, бољитку Србије. То су разлози зашто посланици СНС-а, поштујући Пословник, подносе амандмане.

Што се тиче оних који су своје животе дали за слободу Србије, морам да кажем да је српски народ учествовао у ослободилачким ратовима, да смо ми поносни на своје претке и на своју ослободилачку традицију, да је Србија антифашистичка земља и да се Србија са својом војском борила против фашизма и свега онога што је било негативно.

Још једну ствар да кажем, 2015. године председник Владе Александар Вучић... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Вукојичић.

Реч има народна посланица Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, мени је потпуно јасно да поједини посланици из опозиције нису у стању да се осврну на успехе док су они били на власти. Мени је жао, пре свега због грађана, да ми из претходног режима немамо толико позитивних ствари које можемо да истакнемо, али зато ја могу да говорим о позитивним стварима и о раду сада Владе Републике Србије.

Говорићу данас у начелној расправи о предлозима из Министарства рада, запошљавања, бораčkih и социјалних питања, али ћу притом указати на то како сарадња овог министарства и јединица локалне самоуправе може имати позитивне ефекте на грађане и резултате који се односе пре свега на социјалну политику.

Да Влада Републике Србије води добру социјалну политику, показују и последњи подаци из Ниша, из Центра за социјални рад, који говоре о смањењу броја корисника новчане социјалне помоћи.

Сада у Нишу постоји 8.431 носилац социјалне помоћи, односно толико породица прима новчану помоћ. У односу на исти период прошле године то је доста породица мање и то са трендом даљег опадања.

Оно што прати смањење броја корисника социјалне помоћи јесте смањење броја незапослених лица по подацима филијале Службе за запошљавање у Нишу. Најчешћи разлог за губитак права на социјалну помоћ је управо запослење члана домаћинства.

У 2012. години, на пример, било је 33.000 незапослених лица, па је и број корисника социјалне помоћи био већи. Дакле, био је преко 12.000. Сада је број активних тражилаца посла у последњих неколико година најмањи, па се наставља и тренд смањења броја корисника социјалне помоћи.

То је резултат мера које спроводи Град и које спроводи Национална служба за запошљавање на тај начин што се издвајају одређена средства како би се носиоци социјалне помоћи увели у неки вид запослења.

Још једна ствар врло важна, коју бих волела да истакнем, јесте да Град Ниш и Центар за социјални рад у Нишу помажу младим паровима на селу, што је у складу са социјалном, али и са пронаталитетном политиком Владе Србије.

У Нишу је почела реализација прве фазе пројекта којим се пружа помоћ младима на селу који желе да развијају свој бизнис у сеоским срединама где су рођени и којим се они стимулишу и на проширење породица.

Преко Центра за социјални рад издвојено је пет милиона динара како би се пружиле социјална и финансијска подршка за покретање сопственог бизниса за породице које би ушле у овај програм пронаталитетне политике, а притом желе да се баве пољопривредом, пчеларством, воћарством, повртарством, сеоским туризмом или неком другом делатношћу којом ће издржавати своју породицу.

До сада се пријавило седам породица. Ради се тек о припремној фази за следећу годину и Град Ниш се припрема да пружи сваку врсту помоћи породицама на селу.

Стручни тимови су већ почели да раде на терену, да анализирају потребе грађана. До следеће године планирано је да се заврши мапирање на територијама четири од пет градских општина, јер територија општине Медијана не обухвата села и сеоска подручја. После тога ће се организовати обуке, трибине и едукације на тему репродуктивног здравља.

Породицама које испуњавају услове додељиваће се грантови у износу од око 140.000 динара, као и сва друга потребна подршка. Аплицирање траје до краја године и све заинтересоване породице из Ниша или околине могу се јавити Центру за социјални рад.

У Србији постоји око 4.700 села. У око 1.000 села има мање од 100 становника. Села се гасе, али то ће се зауставити вођењем правилне социјалне и пронаталитетне политике Владе Републике Србије, која ће мерама које се спроводе у Граду Нишу свакако допринети као подршка социјалној, аграрној и наталитетној реформи. Развој села се мора убрзати јер тамо живи чак 40% грађана Србије.

На конкретним примерима сам сада показала који су резултати мера које спроводи Влада Републике Србије и у складу са тим позивам колегинице и колеге да подржимо ове предлоге у дану за гласање и да дамо подршку социјалној и пронаталитетној политици Владе Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

Реч има народни посланик Миљан Дамјановић.

Изволите.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Хвала вам, господине председавајући.

Слушајући јуче и данас, а и читајући образложење, на пример, Предлога закона о финансијској подршци породици са децом, каже се да одредбе закона о финансијској подршци представљају део укупне друштвене бриге о деци и односе се на побољшање услова за задовољавање основних потреба деце, а онда даље каже да је, укључујући демографске потребе, уједно и важан инструмент популационе политике.

Овде морамо признати да постоји социјална категорија, али апсолутно не постоји никакав инструмент популационе политике, поготово ако имамо и ако узмемо у обзир то да је овде извршена на један начин озбиљна дискриминација деце рођене пре овог датума од када ће овај закон ступити на снагу.

Ево о чему се ради. Када држава треба да отме грађанима паре, онда постоји нешто што каже – може и ретроактивно да делује. Је л' тако? Е, тако сте донели једну уредбу да људи који користе аутомобиле на плин, уместо на десет година, сада плаћају држави на пет година коришћење плинских боца, па и они који су имали, на пример, налепницу Машинског факултета на десет година, као што имам свој случај да изнесем. После шесте-седме године дођем, иако имам печат и налепницу, они кажу – донета уредба, морате лепо сад да платите још шест хиљада динара.

Овде се поставља питање како нисте размишљали да до десете године... Зашто она деца која нису још навршила десету годину, причам о трећем и четвртом детету, не добијају одређена средства? Ако има девет

година и осам месеци, изволите па у овим месечним ратама које је требало да платите, платите им та четири месеца.

Они који имају две године, који имају месец дана, по чему се та деца разликују од ове деце која ће накнадно бити рођена или можда сада ако видимо да размишљате о оваквој политици, нешто још желите да побољшате, да сачекамо још две-три године? Можда ће се још нешто добијати, па нема потребе да сада правимо децу?

Оно што је даље заиста потпуно илузорно јесте и то да уопште овде у закону не спомињете пето, шесто, седмо, осмо, девето, десето дете. Некада је у Србији, причамо о времену мојих дедова, било нормално да Срби имају по седморо-осморо деце. То је било најнормалније. Ево, Петар Јојић десеторо. Шта сада, пето нећемо? Не, најбоље да сте донели законом да пето дете сада врати оне паре за треће и четврто. Ко добије пето дете, да врати, јер је забрањено добити пето дете. Хоћемо ли тако? Заиста сте неозбиљни.

Ово на све личи, само не личи на популациону политику. Хајде да причамо за друго дете. Колико сада добија од државе? Зашто то исто нисте рекли – чекајте, док не напуне две године она деца која су рођена, па лепо 50% од овог износа.

Зашто ово говорим? Зато што ја сматрам да су млади родитељи у претходном периоду били храбри када су заснивали породицу и имали по троје, четворо и више деце. Сада њихову храброст не награђујемо, а убудуће ћемо награђивати родитеље са више од једног детета или оне који уопште нису ни засновали породицу.

Морало се о томе размишљати и није касно, наравно, некад прихватити паметну реч опозиције и рећи – добро, у праву сте, хајде да убацимо ово јер је у интересу сваког младог родитеља. Ево ја за себе сматрам да испод четворо сигурно нећу имати. Засад их имам само двоје, али с обзиром на то да сам тек четири године у браку, има времена.

Решио сам да министра Зорана Ђорђевића, мислим да он има само двоје... Таман кад будем ја добио треће, да направимо неко такмичење. Чак и то није лоше и да у том делу треба размишљати.

Оно што је и даље невероватно јесте да у другом закону који говори о радном ангажовању на сезонским пословима, вероватно је применљив у развијеним државама Западне Европе... Ја се дивим оном човеку који је писао овај закон. Тај или у животу није изашао из Београда и са асфалта или се прави луд.

Ево сада, заједно са мном крените, а овде има и посланика владајуће већине из Западне Србије, па ми нађите једно село које има асфалт до њихових домова или у зависности од тога чиме се баве, малина, орах, шта

ли већ беру, којим пољопривредним производима, воћарством, да ли чувају овце или шта већ нешто пето.

Ви прво њима нисте обезбедили асфалт. Ко каже да није тачно, ево ја ћу га сутра повести са мном у Западну Србију, па лепо да поднесемо одмах оставку или он или ја. Идите, на пример, у Златиборски округ, па дођите на Маглич, па ако нађете метар асфалта, или тај који је рекао да није тачно или ја подносимо неопозиву оставку. Значи, немојте измишљати.

С друге стране имате добар део тих села где чак врло често нестаје струја, где није решена водоводна мрежа, где не постоји наводњавање. Да не причам о томе да су школе празне. То је везано и за овај први део закона.

Зашто се то дешава? Зато што су у тим селима остали људи који имају преко 60 година и више и они се баве пољопривредом и онда ви у Предлогу закона кажете и када сте образлагали, не могу да се сетим ко је тачно рекао, каже – ово је још један вид борбе против сиве економије. Да ли сте ви нормални?

Ко се данас...? Ко су ти људи који иду и баве се сезонским пословима? То су људи који су ојађени после 5. октобра. То су људи који су остали без посла, без динара надокнаде од ове државе, који су избачени на улицу када су позатваране фабрике. Али слично настављате и ви. Узмите пример Раковице. Тамо где су вам биле велике фабрике, ви градите тржне центре и још се хвалите како сте запослили 500-600 људи са платама од 200 евра, а затворили производњу. Хоћете и ово мало људи што је остало на селу и који нешто конкретно раде и привређују да отерате, да им забраните? Је л' то следећи корак?

Пазите шта ви кажете! Кажете да је сезонски радник који ради... Па ово је стварно заиста интересантно, каже у члану 6. – сезонски радник који ради 8 часова дневно или дуже има право на одмор у току дневног рада у трајању од најмање 30 минута. Не сме бити дуже радно време од 12 часова дневно.

Па живо ме интересује, шта, хоћете ви увести камере као у „Задрузи“, неко ће да прати, да се стави часовник ко колико ради? А шта ћемо кад пада киша, када су временски услови лоши, кад нема бербе? Бере се ујутру два-три сата и онда немамо више бербу до краја дана. Како ћете то водити?

Даље, каже – послодавац је дужан да сезонског радника пре ступања на рад упозна са пословима које ће обављати, местом рада, очекиваним трајањем радног ангажовања, условима за безбедност и здравље на раду итд., роковима исплате. Пазите ово, роковима исплате. А чиме сте ви то омогућили пољопривреднику да кад да производ, да он на време буде исплаћен пре него што плати сезонског радника?

Да ли ви знате да је већина малинара тек сада пред ову бербу наплатила прошлогодишњу, јер сте ви тада заштитили људе који су направили монопол Уговором о откупу пољопривредних производа, који је Кривичним закоником санкционисан? Кога ви овде убијате? Ви овде убијате и сезонског радника и произвођача.

Даље, послодавац је дужан да сезонском раднику на његов захтев изда потврду која садржи податке о послодавцу, па каже, ПИБ и остало итд. Такви скоро да и не постоје јер су већина физичка лица, али онда ви и ту кажете да се послодавцем у смислу овог закона сматра и физичко лице, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства. И ту је врло мало људи који имају пољопривредна газдинства.

И онда кажете следеће – евиденциона пријава и одјава сезонских радника подноси се електронским путем Пореској управи. Хоћете ви мене сад да убедите да ће лица која имају преко 60 година, уместо да нахране свиње и кокош, да оду и уберу малине и остале пољопривредне производе које имају, да седе за лаптопом, играју се преко интернета на компјутеру, шта? Да ли ви очекујете да ћете њих описменити, не разумем, у седмој, осмој деценији? А ништа им нисте омогућили.

Људи, немојте се играти. Ви или никада нисте отишли да радите или нисте били сезонац, или сте ангажовали људе који треба да представе данас народу да сте све проблеме решили, заиста ушли у 21. век као остале државе, па је остало још само ово.

Ви данас да нађете радника... Је л' мислите да је лако наћи радника? Ево, ја вам сад кажем, неко ми је рекао да је радник 1.400 динара. Не можете наћи радника за 1.400 динара. Радник је 2.000 динара плус доручак, ручак, вечера и смештај. Минимум 2.000 да вам дође неко да ради, јер то није лак посао.

Хајде сад ви израчунајте колико вам је потребно радника по ару било ког пољопривредног добра, па ставите на папир колико сте дужни унапред да имате новца да платите тог сезонског радника. Немате сигурност од државе да ћете да наплатите свој производ и онда ставите прст на чело и реците ми – зашто ради тај пољопривредник, за кога?

Да не причам сад о овом главном проблему, кад вам је малина пала и на 70 динара. Како се ради уцена, оно на чему ви не радите?

Колико имам још, председавајући. Да ли имам за још две реченице?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Још мало. Изволите, завршите две реченице.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Још две реченице и завршавам.

Пошто су они у селима где немају доступност, шта су се досетили ти приватници који хоће преко ноћи да постану богати? Дођу лепо камионом и кажу оном старцу – или ћеш мени одмах да даш, или ће теби то сутра ујутру пропасти јер немаш коме да однесеш. И онда је он дужан,

просто уцењен, да му да по цени колику год да му је понуди, а те цене су много испод и загарантоване цене. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Дамјановићу.

Реч има народни посланик Миодраг Линта.

Изволите.

МИОДРАГ ЛИНТА: Поштована господо министри, поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, мислим да се сви у овој сали и у јавности Србије слажемо да је коначно дошло време да се једним системским законом регулише питање више стотина хиљада бораца, војних инвалида, породица палих бораца, цивилних инвалида рата. Србија то питање још увек није решила. Сматрам да ће ова влада и овај скупштински сазив коначно урадити ту историјску ствар.

Међу више стотина хиљада бораца у Србији има, такође, преко 50.000 крајишких бораца, односно припадника Војске Републике Српске Крајине. Претходним законским решењима учињена је велика неправда према крајишким борцима.

Наиме, њима је признато право на ратни стаж само до 27. априла 1992. године када је основана Савезна Република Југославија. Крајишки борци сматрају да је то велика дискриминација и очекују да ће овим новим системским законом који ће, надам се, бити до краја ове године усвојен, та неправда бити исправљена.

Као прилог овој чињеници истичем следеће. Прво, крајишки борци се нису борили само за себе, они су се борили за Југославију, за Србију, за српски народ. Због политике двоструких стандарда великих сила и због проусташког режима Фрање Туђмана и његове политике етичког чишћења доживели су трагедију и катастрофу. Преко пола милиона Срба са подручја садашње Хрватске је протерано.

Други разлог који истичем у прилог својој тези да Србија треба да исправи ову велику неправду и да у будућем закону призна ратни стаж крајишким борцима за читаво време рата у двоструком трајању јесте чињеница да је свим крајишким официрима, бившим официрима ЈНА који су били на војним дужностима у Војсци Републике Српске Крајине, дакле, на нивоу команданата бригада, корпуса, у команди Главног штаба Војске Републике Српске Крајине и на другим дужностима, признат ратни стаж у двоструком трајању.

Сада, десетине хиљада крајишких бораца се пита – а коме су ти крајишки официри и команданти бригада, корпуса и других војних јединица командовали ако је њима признат ратни стаж у двоструком трајању, а њиховим борцима није?

Трећа ствар коју желим да истакнем јесте чињеница да је крајем прошле године Хрватски сабор усвојио Закон о правима хрватских

бранитеља из Домовинског рата, којим је у потпуности изједначио права припадника Хрватског већа одбране. Дакле, то је војна формација западнохерцеговачких Хрвата са припадницима хрватске војске. Дакле, Хрватска је овим законом у потпуности признала припаднике Хрватског већа одбране као саставни део хрватске војске.

Друга важна ствар у том закону јесте да је остављена законска могућност да сви они припадници Хрватског већа одбране, који нису остварили своја права на инвалиднину или породице палих бораца, могу сада то да остваре по новом Закону о правима хрватских бранитеља ако доставе валидне доказе.

На страну то што у том закону постоји једна скандалозна, једна бесмислена, једна апсурдна теза да су Србија, крајишки Срби и ЈНА извршили агресију на Хрватску. Наравно да бројне чињенице јасно говоре да је главни кривац за рат на простору данашње Хрватске била проусташка политика Фрање Туђмана, као што је и политика стварања унитарне БиХ Алије Изетбеговића била главни кривац за ратове на простору БиХ, као и сепаратистичка политика косовских Албанаца на простору Републике Србије.

Сматрам да овим законом који ће бити, надам се, понављам, ускоро усвојен, треба, понављам, бити признат крајишким борцима ратни стаж за читаво време рата у двоструком трајању. На тај начин би држава Србија, понављам, исправила једну велику историјску неправду и Крајишници би могли заиста рећи да су од тог тренутка у потпуности признати од своје мајке Србије.

Желео бих да кажем неколико нелогичности и неколико ствари које по мом мишљењу нису добре, а које се налазе у постојећим законским решењима, а везане су за крајишке Србе.

Наиме, имамо једну чињеницу да је једном делу породица, односно супруга погинулих крајишких бораца било укинато право на породичну инвалиднину услед чињенице да су њихова деца завршила школовање, а да оне у том тренутку нису имале 45 година старости. Када су навршиле 45 година старости, оне су поново поднеле захтев да остваре породичну инвалиднину.

Сада имамо три врсте дискриминације. Једна група тих супруга палих крајишких бораца добила је одговоре да не могу више да остваре право на породичну инвалиднину јер је њихов супруг погинуо после 27. априла 1992. године, дакле, после стварања СРЈ.

Други део супруга палих крајишких бораца је добио одговор да не могу поново да остваре право на породичну инвалиднину иако су њихови супрузи погинули 1991. године или до априла 1992. године јер, тобоже, нису имали југословенско држављанство него хрватско држављанство.

Па, свима је јасно да су током 1991. године и до априла 1992. године сви имали југословенско држављанство. Тек је признањем Хрватске од стране ЕУ, јануара 1992. године, престало да важи југословенско држављанство на територији данашње Хрватске.

Трећи разлог зашто су супруге погинулих крајишких бораца изгубиле право на породичну инвалиднину јесте чињеница да су се оне, рецимо, вратиле у Хрватску, Кордун, Банију, Лику, Северну Далмацију или су отишле у треће земље. Мислим да ова три разлога нису добра, да је требало наћи начина да свим супругама погинулих крајишких бораца буде омогућено да у поновном поступку остваре право на породичну инвалиднину, без обзира на то у ком је периоду њихов супруг погинуо и без обзира на то да ли су се вратиле у Хрватску или отишле у треће земље.

Такође, имамо једну нелогичност везану за ратне војне инвалиде. Имамо један део наших земљака који је остварио право на личну инвалиднину, један део њих се вратио у Хрватску или је отишао у треће земље и њима су по решењима Министарства укинута права на личну инвалиднину.

Имамо трећу категорију цивилних инвалида рата, где имамо један парадокс. Они цивилни инвалиди рата, дакле, са подручја Крајине, који су право на личну инвалиднину остварили на основу закона Републике Србије, њима није укинута то право, а онај део крајишких цивилних инвалида рата који су остварили право на личну инвалиднину на основу савезног закона, њима је то право укинута. Сада, просто, људи су изненађени, огорчени, једна категорија цивилних инвалида рата и даље остварује право на личну инвалиднину, а ова друга категорија цивилних инвалида рата то право не остварује.

Мислим, ово су само неки од примера које желим истаћи у доброј намери и са надом да ће током израде односно формирања радне групе која ће радити на изради новог, целовитог, системског закона о правима бораца, породица палих бораца, војних инвалида, цивилних жртава рата, ове примедбе бити узете у обзир и да ћемо се сви сложити да темељ тог закона мора бити да сва стечена права не смеју бити умањена и укинута с једне стране, а с друге стране, да се тим новим законом омогући, односно створи законска могућност да сви они пре свега са подручја Крајине, који нису успели у законским роковима да остваре своја права било на инвалиднину, или породице палих бораца, да им се то омогући у новом законском року, под условом, наравно, да донесу валидне и чврсте доказе да се заиста то десило за време ратних дејстава 1991–1995. године на подручју данашње Хрватске.

Такође, желео бих да поменем две чињенице које су ми истицали крајишки ратни војни инвалиди, везано за измене и допуне ова два закона

који су данас на дневном реду. Први, Предлог закона о изменама и допунама Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, који је донет на нивоу СРЈ из 1998. године, овде Министарство предлаже да основа за обрачун личних, породичних инвалиднина, права, односно накнада за негу и помоћ, накнада за ортопедска помагала, буде просечна зарада у Србији из прошле године.

Ратни војни инвалиди, цивилни инвалиди рата, кажу и апелују на Министарство, на министра Ђорђевића, рекли су ми да су му то рекли и у разговору, да основа за обрачун примања личне инвалиднине, породичне инвалиднине буде просечна зарада у Србији у претходном месецу. Верујем да можемо кроз разговоре доћи до решења и да ратни војни инвалиди, цивилни инвалиди рата не буду оштећени, јер је нека процена, према њиховом мишљењу, да ће до краја ове године они месечно имати мање инвалиднине 50, 60, 70 евра.

Друга измена коју предлаже Министарство везана је за Предлог закона о изменама и допунама Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица Републике Србије, где се предлаже да се старосна граница за мушкарце помери са 60 на 65 година, а за жене са 50 на 60 година.

Наиме, овде се ради о породицама, односно супругама умрлих војних инвалида, о супругама палих бораца које нису оствариле право на пензију, да ће сада по овоме законском предлогу, значи, мушкарци пет година касније примати месечну надокнаду, а жене уместо са 50 година, сада ће то моћи примати са 60 година. Предлажем, такође, да се на ту тему разговара и да видимо могућности како да се овој категорији грађана Србије изађе у сусрет.

На крају желим још једном да апелујем на Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да се у што краћем року формира радна група и да се крене у припрему нацрта новог, целовитог, системског закона о правима бораца, породица палих бораца, војних инвалида и цивилних инвалида рата. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Линта.

Реч има министар Зоран Ђорђевић.

Изволите, господине министре.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Само једну информацију за вас, господине Линта.

Одбор је дао предлог, као што сте ви рекли, да размотримо још једном да не буде тако висок ниво, односно године да смањимо, да се врати на 50 и 60 и ми ћемо то прихватити као Влада, тако да вас информисем да ћемо вратити то. Мислим да смо преурањено кренули са

тим и мислим да ти људи треба да остану да примају помоћ већ раније а не да чекају тако као што је био предлог са наше стране. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Реч има народни посланик Горан Богдановић.

Није присутан.

Реч има народни посланик Бојан Торбица.

Није присутан.

Весна Марјановић је на реду, али нема довољно времена и није присутна.

Реч има народни посланик Јахја Фехратовић.

Није присутан.

Реч има народни посланик Дејан Николић.

Није присутан.

Реч има народни посланик др Бранимир Ранчић.

Изволите, докторе Ранчићу.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, поштована господо из Министарства, поштована господо народни посланици, пред нама народним посланицима данас је сет закона које је поднела Влада Републике Србије и ресорно Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Говорићу о закону о финансијској подршци породици са децом, а о Предлогу закона о ратним меморијалима говорићу кроз амандмане, тако да и осталим колегама дам могућност и време да говоре о предлозима ових закона.

Популациона политика је политика коју води нека држава са циљем усклађивања демографске слике, значи – број, структура и размештај становништва. Што се тиче типова популационе политике, постоји та експанзивна или пронаталитетна политика која има за циљ повећање броја становника. Демографска слика ове популационе политике би изгледала тако да 11% жена има једно дете, 44% жена има двоје деце, а 45% жена има троје деце.

Рестриктивна или антинаталитетна политика подразумева смањење броја становника. У Србији 600.474 жена нема деце. Зато смо донели Закон о биомедицински потпомогнутој оплодњи о коме ја данас нећу говорити. Када се томе дода и чињеница да се годишње уради око 17.000 прекида трудноће, то дође да на сваку рођену бебу имамо три прекида трудноће, што иде у прилог антинаталитетној популационој политици.

Трећа је тзв., само да поменем, редистрибутивна или размештајна популациона политика. Значи, повољни размештај становништва. Четврта, еугенична, која подстиче рађање и развој одређеног броја људи.

Први пут после сто година држава се бави подршком рађања и побољшања демографске слике у Србији са циљем да се у року од 10-15 година достигне ниво стопе од 1,85 детета по жени, односно пораст од минимум 10%. Напомињем да је 2016. године то било 1,46 детета по жени, што није довољно ни за просту репродукцију становништва.

Србија је, без албанског становништва на Косову и Метохији, 01.01.2017. године имала 7.040.272 становника. Први пут после 1966. године број становника у Србији је око 7.000.000. Само током 2017. године изгубили смо 39.202 становника.

Тренд негативног природног прираштаја у Србији траје пуних 27 година. Од 1991. године број новорођене деце непрестано је мањи од броја умрлих. У 2017. години рођена су само 64.734 детета, тако да ће нас по тим пројекцијама 2060. године бити само 3.900.000. Могуће је да од 3.900.000 становника имамо више од 1.700.000 пензионера, колико их имамо данас али на 7.000.000 становника. Србија не би имала ни економски потенцијал, ни политички потенцијал, ни демографски потенцијал.

Подвлачим, Централна Србија и АП Војводина захваћене су врло неповољним демографским кретањима са дугорочном демографском пројекцијом која најављује још неповољније тенденције, али својим одредбама овај закон јасно и недвосмислено опредељује државу и даје подстицајне мере на тај начин што увећава родитељски додатак и на тај начин се држава хвата укоштац са највећим националним проблемом, а то је проблем депопулације.

Тако нпр. родитељски додатак за прво дете, рођено 1. јула 2018. и касније, износи 100.000 динара и исплаћује се једнократно, одмах после рођења. За друго дете је 240.000 динара, месечно 10.000 динара две године. За треће дете 1.440.000 динара, месечно 12.000 динара десет година. За четврто дете 2.160.000 динара, месечно 18.000 десет година. Значи, за треће дете око 12.200 евра, за четврто дете 18.300 евра, што је више од 30.000 евра. У првом тренутку држава ће за подстицај рађања уложити 12 милиона евра.

Ово је све могуће захваљујући суфициту у буџету, који се остварује мерама фискалне консолидације, растом БДП-а који је 4,5% и падом јавног дуга који је 59, као и синергијским радом Владе Републике Србије и председника Србије Александра Вучића.

На крају ћу своје излагање завршити једном реченицом – поштована господо народни посланици, а и грађани Србије, људи, из зоне комфора пређите у зону безусловне љубави. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Ранчићу.

Реч има народни посланик Звонимир Ђокић.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Говорићу о Предлогу закона о ратним меморијалима. С обзиром на то да је област заштите ратних меморијала у земљи и иностранству у правном смислу покривена законима који су донети још у периоду постојања СФРЈ, у потпуности подржавам иницијативу и предлог доношења новог закона о ратним меморијалима који ће на целовит начин регулисати ову област. Тим законом биће уређена сва питања од значаја за заштиту редовног одржавања и инвестиционог одржавања и уређења, уклањања и финансијског одржавања и уређења ратних меморијала.

Поред тога, законом ће се уредити успостављање и вођење прописаних евиденција, као и друга питања од значаја за ратне меморијале у Републици Србији и наше меморијале у иностранству.

Зашто је доношење овог закона важно? И овим законом, као и свим другим које смо донели, СНС предвођена председником Александром Вучићем показује свој битно другачији однос према овој области у односу на све досадашње власти. Ми и овим законом показујемо свој домаћински однос који је, рецимо, жутој власти био потпуно стран и непознат. Ми и доношењем овог закона желимо да покажемо своје поштовање, потребе очувања достојанственог сећања на жртве и учеснике оружаних сукоба у прошлости.

Наш циљ је учвршћивање и даља афирмација принципа родољубља, антифашизма, разумевања, сарадње као и борбе против антисемитизма.

Уређењем и одржавањем ратних меморијала, а под тим појмом се мисли на војна гробља, појединачне гробове, надгробне споменике, спомен-костурнице, спомен-капеле, спомен-цркве, споменике, јавна спомен-обележја, спомен-плоче, места страдања, знаменита места и друге пијететне симболе од значаја за неговање традиције ослободилачких ратова Србије, дакле, уређењем и одржавањем свих наведених ратних меморијала на територији Републике Србије, али и српских ратних меморијала у иностранству, ми желимо да негујемо традицију за будућа поколења, јер и ратни меморијали представљају један од идентификационих кодова српске нације.

За разлику од неких нација у нашем окружењу, које нескривено гаје неке друге вредности, ми афирмишемо антифашизам, родољубље, разумевање и сарадњу и подржавамо борбу против антисемитизма.

Република Србија на челу са председником Александром Вучићем у потпуности одбацује сваку релативизацију злочина почињених над недужним цивилима у прошлости, одбацује све покушаје историјског ревизионизма и рехабилитације политичких организација оружаних формација и појединаца одговорних за почињене злочине, као и распиривање националне, верске, расне и других облика мржње.

Истовремено поштујемо и афирмишемо принцип равноправности и уважавања историјских, националних, верских и других особености.

Из тих разлога важно је истаћи да овај закон не дозвољава изградњу или постављање ратних меморијала који нису у складу са историјским или стварним чињеницама, који вређају опште и државне интересе, национална и верска осећања и јавни морал. Закон не дозвољава изградњу или постављање ратних меморијала који су посвећени догађају који није у складу са тековинама ослободилачких ратова Србије или симболизује губитак суверенитета, територијалног интегритета, целокупности и независности или слободе Републике Србије.

Такође, закон не дозвољава изградњу или постављање ратног меморијала лицу које је заступало фашистичке, нацистичке, шовинистичке, сепаратистичке идеје или идеологије, као ни лицу које је било сарадник агресора, окупатора, њихових савезника или потомака.

Истовремено, овим законом поштује се принцип равноправности и уважавања историјских, националних, политичких, верских и других особености. Он поред своје основне комеморативне функције има и недвосмислен образовни значај, а позитивно ће подстаћи и развој туристичких потенцијала Србије.

Заштита ратних меморијала и места страдања показује поштовање Србије према својој прошлости и према свима онима који су изгубили живот у оружаним сукобима. Србија на тај начин својим храбрим прецима одаје заслужене почаст, а редовним одржавањем и уређењем ратних меморијала и настојањем да они буду достојанствени, заувек чува сећање на њих. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народна посланица Станија Компировић.

Изволите.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, драги грађани, приоритет Владе јесте спровођење реформи и даље инвестиције које ће довести до побољшања општег и пословног амбијента, а све у циљу да обезбедимо бољу будућност.

Реформе активних мера се спроводе кроз Националну службу за запошљавање. Стопа незапослености се смањује, до чега доводи примена новог Закона о раду, а он је био темељ и основ напретка и раста Србије.

Новим Законом о запошљавању странаца који је донет крајем 2014. године, тј. у децембру, уређена је област запошљавања странаца у случајевима заснивања радног односа. Закључивањем уговора којим се остварује право по основу рада и samozapoшљавања прописани су услови и поступак издавања дозволе.

Законом је извршено усклађивање са релевантном директивом ЕУ и Конвенцијом о међународној организацији рада. Измене и допуне ће допринети бољем позиционирању Републике Србије у смислу увећаног обима инвестиција, посебно ангажовање висококвалификованих стручњака који обављају послове од интереса за Републику Србију, као и послове од међународног значаја.

Отпочетка примене закона 2015. године, посматрајући дозволе за рад издате странцу, уочено је да се највећи број дозвола издаје странцима са високом стручном спремом, што показује да је највећи број странаца који се запошљава техничке струке, а кроз градове се највише у периоду од јануара до априла 2018. године бележе Београд, Нови Сад и Ниш.

Предложена измена закона потребна је за омогућавање скраћивања рока за издавање радне дозволе за запошљавање на 10 дана и тиме се омогућава већа ефикасност пружања услуга посредовања од стране Националне службе за запошљавање и утиче се на поједностављење административне процедуре.

Изузетно се може издати странцу, када је то у интересу Републике Србије, ако постоји претходно прибављена сагласност министра надлежног за одобравање привременог боравка и не може се издати за период дужи од 45 дана.

Ово ће допринети стварању повољнијег пословног окружења, а има за циљ повећање обима инвестиција, а самим тим и позитиван ефекат на буџет Републике Србије.

Примена закона о упућивању запослених на привремени рад у иностранству и њихова заштита имају важну улогу у порасту пословања и представљају значајан извор додатних девизних прихода за земље које упућују запослене.

Чињеница да Централни регистар обавезног социјалног осигурања располаже подацима о запосленима упућеним на привремени рад у иностранству, као и о послодавцу који их упућује и да није потребно дуплирати базе података и циљеве који се постижу, треба да поједностави и олакша поступак упућивања запослених на привремени рад у иностранству и послодавац ће се растеретити сувишних административних процедура.

Ново законско решење прилагођено модерном економском финансијском правном систему смањиће трошкове предузетнику који упућује запослене на привремени рад у иностранству и довести до укидања досадашњих обавеза у поступку упућивања.

Србија успешно примењује своју стратегију за сузбијање сиве економије. Доношењем закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима предвиђено је да као

једна од мера акционог плана Владе буде борба против сиве економије и неформалног запошљавања и представља изазове са којима се Република Србија суочава.

Нерегистроване активности наносе штету послодавцу, запосленом као и држави. Непријављени радници су ускраћени за основна права, права из пензијског и здравственог осигурања. Држава не успева да наплати порезе и доприносе, а послодавци који послују легално имају трошкове пословања, па зато све стране имају заједнички циљ да се боре против сиве економије.

Бољи положај радника треба да обезбеди закон о поједностављеном запошљавању сезонских радника, нарочито у сектору пољопривреде, те предвиђа увођење поједностављеног начина пријављивања сезонских радника путем електронске платформе, па ће послодавце ослободити обимне администрације, а сезонцима ће омогућити да остваре права по основу рада.

Држава највише пажње поклања рађању, подизању и васпитавању деце, о чему морамо сви појединачно да бринемо и водимо рачуна јер рађање деце и стопа потребе пораста обнављања становништва обележава демографски развој Републике Србије.

Општи циљ одрживог демографског развоја Републике Србије је стационаран у становништву у коме ће следеће генерације бити исте величине као постојеће. Рађање деце не би смело да погорша економски, а тиме ни друштвени положај породица са децом. Зато је улога државе посебно важна, финансијска помоћ породицама са децом, па зато и остварујемо родитељски додатак који представља подршку породици, мајкама по рођењу првог, другог, трећег и четвртог детета. Зато позивам колеге посланике да у дану за гласање подржимо све предлоге закона које нам је доставило Министарство за рад, борацка и социјална питања. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Србислав Филиповић.

Изволите.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, а пре свега грађани Републике Србије који нас пратите у телевизијском преносу, дугујем ради истине и ради грађана, пошто је један од данашњих посланика опозиције изнео, рећи ћу слободно тако, лаж када је рекао да СНС не води рачуна о селима, не води рачуна о оним људима који тамо живе, који треба да остану да живе, да стварају своје породице, ја сам заједно са својим колегама народним посланицима био у прилици да пре неких недељу дана будем у западној Србији и да стицајем

околности видим и та села за која они кажу да нема нигде асфалта. То, наравно, није тачно.

За време локалних и републичких власти Српске напредне странке 2018. године у општини Прибој урађено је 700 метара пута у Мажићима, корак, да кажемо, близу манастира Ораховица према селу Кучин. Затим, у 2017. години драгачевско село Расовац, засеок Стевановићи, пут од 1.100 метара. Тамо се иначе налази млекара „Гај“, која дневно преради више од 5.000 литара млека и има више од 100 коопераната са којима сарађује. Наравно, у том делу Србије се производе јагоде и малине. Године 2017. општина Нова Варош, Горње Трудово – један километар пут. Наравно, то није довољно. Ја могу да набрајам овде до сутра села у која је стигао асфалт први пут у историји за време влади и СНС.

Сада ћу се вратити на оно што је тема данашњег дневног реда и своју пажњу бих обратио на два законска предлога. Један се односи на меморијале, а други на подстицање, рећи ћу подстицање рађања, нешто што је живот за Србију. Критике које долазе са стране опозиције да власт СНС жели да натера жене у Србији и породице да имају децу, апсолутно не стоје. Жене су слободне да могу да изаберу да ли ће рађати или неће рађати, да ли ће породице имати децу или неће имати децу. Али ово је апел Србији, апел грађанима Србије, молба, да не прокоцкамо све оно што су стварали наши дедови, што су стварали људи који су своје кости остављали у свим ослободилачким ратовима да бисмо ми данас имали ову слободу у којој живимо, да бисмо имали земљу у којој живимо. Једини начин да сачувамо своју земљу, да сачувамо њену будућност јесте да у њој има живота. А живота нема ако се не рађа.

Нема лепше ствари за сваког човека од тога да постане отац или мајка. Нема лепше ствари на свету од плача бебе. Претворили смо се у последњих 20 година у земљу у којој се више плаче када деца одлазе из Србије и плаче на сахранама. Ја желим Србију у којој ћемо моћи да се похвалимо за пет или десет година резултатима Владе коју води СНС, у којој ћемо преокренути тај тренд у којој се више умире, а мање рађа, да се више рађа, а мање умире.

Већ сада се то види и осећа у јавности Србије кроз подстицајне мере које је најавио и председник Александар Вучић који је иницирао све ово уз, наравно, сарадњу са Владом Републике Србије. Сада имамо могућност да помогнемо породицама у Србији, да помогнемо младима који су се због погрешних одлука претходних власти које су харале Србијом, које су Србију економски завиле у црно плашили. Искрен да будем, срећем се и разговарам са младим људима и у селима и у градовима. Плашили су се за своју будућност, где ће да нађу радно место, како ће да раде, како да прехране своје породице.

Српска напредна странка, Александар Вучић и наши коалициони партнери доносе такве мере које људе подстичу да остају у Србији, да рађају децу, да живе овде. Ја апелујем још једанпут на грађане Србије – размислите да ли смемо себи да допустимо такав луксуз да оно за шта су се бориле генерације наших предака ми пустимо низ воду зато што је можда неко од нас себичан и жели да има скупе патике, скупо одело, скуп аутомобил, да често мења мобилни телефон и да због тога немамо децу.

Ове подстицајне мере су један корак, али велики корак, који нико пре СНС и Александра Вучића није преузео у Србији на себе и стекли су се услови за то тако што смо стабилизovali јавне финансије, тако што на здравим основама расте наша економија, расте привреда, тако што у Србији данас више немате људе на власти који отпуштају раднике већ запошљавају и успели смо за пет година власти СНС да отворимо нових 180.000 радних места, преко 90 фабрика, сваког дана један камен-темељац у Србији, камен-темељац који гарантује сигурну будућност породицама у Србији.

За крај свог излагања ћу да говорим и о меморијалима, о споменицима, о нашим прецима, о ономе што су нам они оставили. Ја сам потомак предака који су ратовали у Првом светском рату, Другом светском рату, један је своје кости оставио у Словачкој у логору, други је успео да преживи Први светски рат и да као капетан краљевске војске уђе у Други светски рат, да се врати жив из логора. Слушали смо њихове приче о славним подвизима наше велике краљевске војске и као неко ко је уз све то растао, ја не могу да допустим то да било ко о нашој војсци, било из 90-их година, 40-их година прошлог века или од 1914. до 1918. године, каже иједну лошу реч. Српска војска никада није водила освајачке ратове, српска војска је увек бранила домове, куће, села, баш она села у којима се нико пре нас није сетио асфалт да доведе. То је бранила српска војска. Српска војска је бранила оно најсветије што имамо, то су животу наших људи, животи наше деце.

Зато ми данас ако мислимо да ова земља има будућност, морамо да се сећамо њих, морамо да чувамо сва спомен-обележја која су на територији наше државе направљена, да се боримо да се очувају и она која су ван територије наше државе направљена, јер је само то начин, сећањем на претке и рађањем, да ова земља живи и да има будућност. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Филиповићу.

Повреда Пословника Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Поштовани потпредседниче, члан 96.

Имам сад једно питање, надам се да сте се збунили, да сте начинили ненамеран пропуст, а не да је неко из СНС-а желео и од вас тражио да заобиђете правила.

Наиме, у том члану где се говори о редоследу ко има право учешћа на расправи у тачки 4) се каже – народни посланици наизменично, према томе да ли подржавају или оспоравају предлог, што наводе у пријави за реч. Ако у пријави за реч није наведено да ли народни посланици подржавају или оспоравају предлог, ти народни посланици, обратите пажњу, говоре на крају редоследа пријава за реч.

Нама су се обратила два народна посланика, који су у е-парламенту и у овоме што је подељено наведени као неопредељени. То су народни посланици Звонимир Ђокић и Станија Компировић.

Моје питање је – како народни посланици који су у пријави за реч наведени као неопредељени, могу да говоре пре народног посланика Србислава Филиповића који је наведен у пријави за реч и у пријави за реч навео да подржава предлоге закона?

Ја знам да у оквиру посланичке групе може да се мења редослед говорника, али не знам да постоји могућност да народни посланици мимо онога што су навели у пријави за реч мењају свој став да ли подржавају или не подржавају закон. Некоме се ово можда чини неважно у циркусу који је направљен од Скупштине са расправом о појединостима, вероватно се многим чини неважно, али верујте да су процедуре јако важне.

Ако народни посланици могу како им се прохте да мењају редослед говорника, или према томе ко је у сали или према томе како им падне на памет, онда реците, па да знамо и ми да можемо да пишемо шта год на овим пријавама за реч, да није ни важно како смо се изјаснили.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Јерков.

Знате и сами за универзално правило да унутар посланичке групе може да дође уз сагласност председавајућег, као што сте и ви, између осталог урадили, тако да... Урађена је прерасподела само, односно замена унутар Посланичке групе СНС. Мислим да и ви знате да имамо ту исти аршин, исти критеријум према свим посланичким групама, према вашој, СНС, било коме.

(Александра Јерков: Значи, можемо да мењамо опредељење и током расправе?)

Не, мислим да нема проблема са опредељењима у СНС. Мислим да ту апсолутно нема проблема.

(Александра Јерков: Па има.)

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање?

(Александра Јерков: Наравно.)

Добро, хвала.

Реч има народни посланик Милисав Петронијевић.

Изволите, колега Петронијевићу.

МИЛИСАВ ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Хвала лепо.

Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, Посланичка група Социјалистичке партије Србије ће подржати све предложене законе који се сада налазе на дневном реду и о томе је веома јасно, инспиративно говорила и саопштила став СПС и посланичке групе наша уважена колегиница Мирјана Драгаш. Ја овог пута то само могу да потврдим. Врло кратко ћу само да изнесем још неколико разлога због чега ћемо подржати предложене законе.

Прво, када је у питању закон о финансијској подршци породици са децом, полазим од тога да имамо у виду два права и две обавезе – право детета на услове живота који омогућавају правилан развој, право, али и обавезу родитеља да подижу и васпитавају децу и оно на чему ћу се задржати, обавезу државе да подржи добробит породице детета и будућих генерација, јер ту је улога државе посебно важна и држава мора да преузме на себе део трошкова рађања деце и њиховог издржавања и школовања, поготово у данашњим условима када су веома неповољни подаци када је у питању демографска политика, иначе веома и запуштена.

Стога држава, односно Влада овог пута управо одговара на то питање и даје предлог закона који има за циљ да подстицајним мерама одговори својој обавези и да подржи породицу, децу, да да свој допринос за будуће генерације. Овај закон који се налази на дневном реду јасно и недвосмислено потврђује опредељење државе да се подстицајним мерама, увећањем родитељског додатка ухвати укоштац са једним од највећих проблема данас у Србији, а то је недовољан број новорођене деце. Проблем, напомињем поново, који је запуштен. Желим да одам признање Влади што се ухватила укоштац са оваквим једним проблемом, проблемом који је веома тежак, који захтева много рада, велики број мера, велика средства, а не може да да резултате одмах сутра, како бих рекао, већ дугорочно.

Наравно, није само у питању подстицајна мера увећања родитељског додатка, држава је тога свесна, Влада је тога свесна. Незапосленост, лош материјални положај, стамбени проблеми такође су нешто што утиче на ову област и може да омета или подстиче. Зато дугорочно Влада, из угла одрживости развоја, под подстицањем рађања подразумева и решавање поменутих проблема и Влада их успешно решава.

Желим такође да напоменем да поред родитељског додатка о коме се овде говори, треба имати у виду да су подстицајне мере и право на накнаду зараде за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета, право на остале накнаде по основу рођења и неге детета итд. Оно што, такође, стоји пред Владом и пред овом државом

јесу даље послови на унапређењу рада и родитељства, даље, послови и стварање услова када су у питању предшколско образовање, здравствена заштита, образовање, дакле, све то паралелно мора да се решава да би се створили што бољи услови за успешан развој једне породице, односно деце.

Подсетио бих на једну веома важну измену која се догодила у априлу, а која се односи на промену око остваривања права на родитељски додатак. До априла су само запослене жене по уговору о раду имале право на то. Сада је оно проширено и на жене које самостално обављају неку делатност, као и на оне ангазоване по уговору о делу или по уговору о привременим и повременим пословима.

На крају, када је ово у питању, подсетићу да је родитељски додатак који је овде предвиђен једна од најважнијих мера материјалне помоћи и подршке породици. Да подсетим, за прво дете је 100.000, друго дете 240.000, треће 1.440.000, четврто 2.160.000 динара, све у ратама. Када је у питању друго дете, две године, а треће и четврто 10 година.

Ово напомињем да бих истакао још једном подршку и опредељеност ове владе и социјалну одговорност, али не само социјалну одговорност него и одговорност за будућност Србије. Ово захтева велика средства. За ову годину је то негде преко осам милијарди динара. Али желим да напоменем – ова постојећа Влада, позната и призната и код грађана и у свету по реформама и стварању амбијента за што веће инвестиције и за што више инвестирања све ради стварања могућности за нова радна места, за боље запошљавање и наравно, за бољи живот грађана. Желим да скренем пажњу да су и ова средства која се издвајају инвестиција. Нису трошак. Ово је инвестиција у будућност.

Само ћу кратко још о два закона из области радних односа, имајући у виду да сам посланик Социјалистичке партије Србије, да је то осетљиво питање увек за СПС и имајући у виду основни став СПС-а када је у питању рад, а то су залагање, подршка, захтев када су у питању држава, послодавац и радник. Оно на чему инсистирамо и кроз шта гледамо када гледамо да ли је законом испуњено, јесте то што инсистирамо на сталном дијалогу, на партнерству, на подршци, на поверењу сва та три о којима сам говорио – и држава и послодавац и радник. Управо посматрајући кроз то, желим да подржим ова два закона и изнесем управо ту аргументацију зато што и један и други закон желе да реше проблем од којег ће имати вајде и држава и послодавац и радник.

Када је у питању закон о упућивању радника на привремени рад у иностранство, кратка али важна измена. До сада је тај закон важио. Иначе, упућивање запослених има веома важну улогу како у порасту пословања, тако и у извору додатних девизних прихода. Али шта је примећено?

Примећено је да послодавцима треба омогућити да што брже и ефикасније реагују на тржишту ван земље. Да би то могли, треба им омогућити ефикаснији начин деловања. Ту је оно што је предлагач приметио, да је доста компликована процедура пријављивања радника који иду у иностранство, дуплирана чак са подацима који се налазе у Централном регистру. То је примећено, и примећено је да има неправилности и непоштовања када је у питању слање радника у иностранство. То је измена која је брза, кратка и потребна, коју је Влада предложила, поједностављујући процес пријаве и спречавајући ове неправилности.

Напомињем, подржаћемо увек напоре Владе и државе да омогући послодавцима што ефикасније пословање, али никад на штету радника.

Дакле, радник је као и послодавац веома битан у једном ланцу. Профит не доноси само капитал који се улаже, већ и рад, радник и он мора да буде цењен исто колико је цењен и капитал, и више. Радник није трошак. Радник је човек који ради и доприноси да се увећава профит.

Дакле, у овом случају је ефикаснији начин пријаве, али истовремено се не дира у права радника и то је разлог због чега ћемо ми то да подржимо.

Кад је у питању... Само кратко још око сезонских послова. Око нечега морамо да се сложимо – сива економија и неформално запошљавање свима сметају. Ту бар не би смело да буде дилеме, и држави и послодавцима и запосленима.

Запослени не остварују никаква права по основу рада, држава им не наплаћује порезе и доприносе, а кад нема пореза и доприноса, не можемо да имамо добро здравство, школство и све остало. Компаније које послују легално су у ситуацији да веће трошкове имају него оне које то не раде.

Управо то је највише исказано у пољопривреди и зато предлагач иде са решењима која ће да омогуће послодавцима да их ослободе непотребне администрације и још нешто везано за поступак пријаве и одјаве радника, и са најнижом основицом пореза и доприноса коју плаћају за ангажовање сезонског радника. А када је у питању сезонски радник, њему се омогућавају сва права, пензијско, здравствено на раду, радно време, одмор итд. Дакле, бенефит ће имати и држава, имаће и послодавац јер ће моћи ефикасније то да уради, али оно због чега ми посебно дајемо подршку, имаће и сезонски радник коме су бар створене законске могућности. Имаће заштиту и права која му проистичу из тог рада.

Ево, толико. Још једном понављам, подржаћемо предлоге свих закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, господине Петронијевићу.

Реч има народна посланица Гроздана Банац.

Изволите.

ГРОЗДАНА БАНАЦ: Ја ћу се осврнути на предлог закона који можда није толико од утицаја на свакодневни живот грађана, али има велики духовни и симболички значај за сваки народ, а то је Предлог закона о ратним меморијалима.

Сама чињеница да ову материју регулишу чак три различита закона која су усвајана још 60-их и 70-их година прошлог века, наводи на закључак да је промена ових законских решења била неопходна чак и када би се занемарило фактичко стање у овој области. Оно је уз одређене изузетке и помаке прилично лоше.

Услед застарелости прописа, преплитања надлежности или правних празнина, недостатака новаца и ерозије друштвених вредности, ми смо дошли у ситуацију да су многа војничка гробља и споменици не само запуштени, неодржавани и препуштени зубу времена и пропадању, већ су изложени непримереном скрнављењу и уништавању, што је апсолутно недопустиво.

Стога се овим предлогом закона на модернији начин уређује ова област и постављају јасна правила око поделе надлежности за заштиту ратних меморијала, а према њиховом месту.

Могу ли ја да замолим да господин Ристичевић седне на своје место? Стварно је непримерено да он сваком говорнику иде и шета по сали. Могу ли да вас замолим, председавајући?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да, само наставите. Ја вас молим да обезбедимо услове да колегиница Банац настави.

ГРОЗДАНА БАНАЦ: Ја вас молим најлепше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите. Извињавам се стварно, али знате и сами, Парламент, живо је.

ГРОЗДАНА БАНАЦ: Одлично, добро ми је познато, није проблем.

Министарство одбране биће надлежно за одржавање меморијала који се налазе у склопу касарни и других војних објеката, јединице локалне самоуправе за меморијале који се налазе у склопу редовних гробља, а о меморијалима у иностранству заједнички ће се старати министарства надлежна за послове одбране и спољних послова, а на основу потписаних међународних и билатералних конвенција.

Такође, предвиђа се јасна процедура за уређење и уклањање ратних меморијала и по први пут се предвиђа да ће своје мишљење о томе дати новоформирани Савет за неговање традиција ослободилачких ратова Србије.

Посебно се истиче да се неће дозволити изградња или постављање меморијала који својом садржином не одговарају историјским чињеницама, ако се вређају национална и верска осећања, ако симболизују

губитак суверенитета, територијалног интегритета, независности слободе Србије или су посвећени лицу које је било сарадник окупатора.

Посебно значајним сматрам члан 24. предложеног закона у коме се предвиђа да се у Министарству одбране воде посебне евиденције о погинулим лицима за време прошлих ратних дејстава, са основним подацима о сваком од тих лица.

Ова одредба представља суштину друштвеног признања за оне који су пали у заштити државе и народа, односно право на памћење и незаборав. Овде смо сведоци да су се скоро све претходне генерације огрешиле о пале борце, чија су имена брзо заборављена или чак нису ни утврђивана или је то рађено парцијално. То је чак случај са последњим ратовима 90-их, где смо нпр. дошли у ситуацију да до сада нико није дао прецизан податак о броју погинулих бораца, грађана Србије на ратиштима у Републици Српској Крајини и Републици Српској током ратних дејстава од 1990. до 1995. године.

Такође мислим да би пажњу требало посветити и цивилним жртвама рата, јер се у савременим тоталним ратовима све више бришу формалне границе између војника бораца и ненаоружаних грађана и да се самим тим цивилне жртве неоправдано запостављају, те да би и њих требало пописати и пребројати, направити регистар, господине министре.

У односу према жртвама рата и ратним херојима огледа се однос сваког друштва према својим прецима и историји, а онај народ који није из историјских дешавања извукао поуке, биће осуђен да их проживи поново.

Нажалост, нама се у Србији историја управо због тога превише понављала и превише смо је проживљавали, зато ми у Посланичкој групи ПУПС предлог овога закона видимо као могућност да се заштите сећање и памћење на прошле догађаје, да се истовремено створи основа за бољу будућност и поимање прошлости, а тиме изграде и темељи за неку бољу будућност, па ћемо зато у дану за гласање дати подршку за усвајање овог као и осталих закона који су на дневном реду ове седнице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Банац, уз још једно извињење.

Реч има Милетић Михајловић.

МИЛЕТИЋ МИХАЈЛОВИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине, поштовани министре и сарадници, даме и господо народни посланици, ми данас на дневном реду имамо сет закона и доста је њих из социјалне сфере који су веома важни јер су у функцији законског регулисања значајних питања која су од важности за различите категорије становништва.

Без обзира на различита гледања на друштвени систем који смо имали у ранијем периоду до 90-е године прошлог века, неспорне су неке вредности у том систему из сфере социјалне политике које данас у демократском друштву још нисмо достигли.

Као следбеници такве идеологије и хуманог и просперитетног социјализма, ми из СПС-а са задовољством се залажемо за предложене законе из области социјалне политике, а који су у функцији побољшања материјалног и економског положаја.

Ми посланици из СПС наравно да смо заинтересовани за сва социјална питања везана за економски и друштвени положај свих слојева и категорија нашег друштва. У нашем промишљању и односу према друштвеној стварности и пре свега према социјалним питањима, увек провејава свест о нужности да сви људи живе достојанствено, да је свима потребна пажња, уважавање и поштовање, да се пружа једнака шанса свакоме, ма ко био и одакле дошао, за школовање, за напредовање, за бесплатну здравствену заштиту, за остваривање бораčkih права, за права пензионера, инвалидних лица, за безбедност људи и родну равноправност.

Сматрамо да само у оном друштву у коме се појединац може остварити, осетити важним, са перспективом у животу, дакле, само у таквим околностима можемо бити срећни и способни за даљи напредак нашег друштва.

Закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом има вишеструки значај у смислу социјалног и економског положаја великог броја породица са децом.

Усмеравање пажње на породице са децом друштвено је оправдано и логично, јер се мерама финансијске подршке, заправо, постиже још један веома значајан циљ поред оног основног, социјалног, а то је пронаталитетни циљ, односно обнављање становништва без кога нећемо имати перспективу развоја и опстанка нашег друштва и државе.

Усвајањем конкретних мера финансијске подршке породици са децом, дакле, усвајањем таквог закона ублажиће се неповољнији материјални положај породица са децом у односу на положај породица без деце.

Нажалост, ми не живимо данас у економском и сваком другом благостању у коме би материјални положај највећег броја људи, па и породица са децом, био на завидном нивоу. Додуше, данас и у развијеним државама и друштвима постоји проблем негативног прираштаја становништва и то је феномен данашњице.

Према подацима Уједињених нација у том делу света, може се рећи и у развијеном делу света, преко 80 земаља има овакав проблем.

У нашем случају, у условима недовољне економске развијености и материјалних тешкоћа великог дела становништва, имамо смањену опредељеност потенцијалних учесника у репродукцији. Незапосленост, лош материјални положај, нерешена стамбена питања итд., умногоме смањују мотивацију и опредељење људи да се остваре као родитељи.

Конкретне мере подстицаја, пре свега кроз давање родитељског додатка, са применом од 1. јула за прво дете 100.000 једнократно, за друго дете 240.000 у 24 месеца, за треће дете 1.440.000 у 120 рата по 12.000, за четврто дете 2.160.000 у 120 рата по 18.000 динара, свакако су снажан искорак у побољшању социјалног положаја породице са децом, али и, боље да кажем демографске перспективе, што је веома важно. Демографска перспектива Србије је кључна за опстанак и развој наше државе и друштва.

Наравно да поред ових подстицајних мера треба надаље чинити још више таквих мера и у другим сферама и на другим местима. Ми, нажалост, живимо у веома суровој стварности и мислим да нема приоритетнијег задатка, него о томе водити рачуна на који начин и како се обнављамо за будућност, јер то је основна претпоставка опстанка наше државе и нашег народа, наравно и наше државне заједнице заједно са националним мањинама итд.

Вредно је поменути да у области здравствене заштите решења која нуди закон допринеће већем обухвату имунизације и то је свакако добро, као и поштовање оних закона који се тичу образовања и васпитања.

Такође, мора да се води рачуна и о томе да се, односно веома је важно заправо и то, и то је кроз закон донето, да се уплате овог подстицаја врше директно а не преко послодавца, што је веома, веома важно, јер другачији психолошки приступ има код људи када се то на такав начин решава.

Када је реч о закону о ратним меморијалима, рећи ћу да је ова област до сада била регулисана законима из ранијег времена из СФРЈ и СРЈ и да ти закони нису примерени овом времену, да они не регулишу ову област данас свеобухватно са захтевима новог времена.

Свакако да Србија има право на неговање вредности заснованих на својој историји и традицији и зато је важан овај закон. Важно је да се нарочито негују вредности проистекле из борбе и ратова за одбрану и слободу нашег народа.

У том смислу ратни меморијали представљају важан путоказ за будућност, који су поставили наши славни преци. Они су и део, у крајњој линији, нашег идентитета и наравно да тога треба да се држимо.

Закон спречава било какву импровизацију у одржавању, изградњи или уклањању ратних меморијала и зато је такође важан. Међутим, ја

нисам сигуран да ли је предлогом овог закона о ратним меморијалима на адекватан начин обухваћено одржавање, очување и рестаурација кућа и простора у којима су рођени и где су живели или једно дуже време живели наши ратни великани, као на пример Драгутин Матић из околине Гадиног Хана, који је назван Око Соколово и чија је фотографија данас у многим музејима света, чија је фотографија у многим уџбеницима, у монографијама итд.

Он је свакако један од водећих симбола храбрости, оданости, издржљивости и херојства српског народа у одбрани земље. Кућа његова је зарасла у коров и шибље са пропалим кровом и препуштена је зубу времена и пропадању.

Други пример је кућа Арчибалда Рајса на Сењаку близу Цареве Ћуприје. Наравно да ту има још примера, не бих тиме задржавао. Ту постоје и други проблеми, јер су те куће често делом и у приватном власништву или конкретно када је реч о кући Драгутина Матића, наследни процес још није завршен. Сматрам да у оваквим и другим случајевима по овом питању држава мора на прецизан, адекватан и ефикасан начин, кроз законску регулативу да то регулише и да спречава пропадање такве традиције, таквог духовног блага које нам служи у позитивном смислу за будуће генерације у васпитном и образовном смислу. Гласаћемо за све законе из овог сета. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Михајловићу.

Реч има народни посланик Драган Јовановић.

Није присутан.

Реч има народни посланик Јосип Броз.

Изволите.

ЈОСИП БРОЗ: На почетку, хтео бих да поздравим ове законе јер крајње је време било да се донесу закони који ће имати утицаја и на живот народа и на живот бораца, а и на историјске чињенице које не смемо да пренебрегнемо.

Ово је веома важно зато што је, ја ћу се осврнути на овај о меморијалима, до сада рађено ко је како хтео. Ми не смемо дозволити да се споменици граде по нахођењу одређених структура општинских, као што је урађено у Прешеву, као што је урађено у Санџаку, као што је урађено у Војводини аустријским војницима који су побили Србе, а да не водимо рачуна о нашим споменицима у свету и овде.

Срамота је да ми, преко 60 земаља у свету има споменик Јосипу Брозу Титу, а ми немамо овде у Београду. Срамота је да имамо споменик Ђинђићу, а не Слободану Милошевићу који је исто био председник са 60% гласова.

Немамо споменике ни цивилима погинулим у НАТО бомбардовању. Немамо споменике заслужним ствараоцима, страним херојима погинулим у Другом светском рату. Ми морамо изједначити све, и Први светски рат и Други светски рат и све оно што се односи на борбу нашег народа против непријатеља, а то је чак било и за време Турака, на крају крајева. Мислим да те споменике морамо чувати. Имамо их на гробљима и њих морамо чувати, а не да се руше и уништавају како коме падне на памет.

Много тога сам обишао и по разним тим догађањима која су била из Другог светског рата видео да не можете прићи неком споменику само зато што неко нема средстава да то одржава.

Основ свега овога је да историју треба поштовати, јер ако не поштујемо историју, неће ни она поштовати нас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Броз.

Милија Милетић није присутан.

Реч има народни посланик Данијела Стојадиновић.

Изволите, колегинице Стојадиновић.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, представљена је Стратегија популационе политике у Србији 2018. у којој је пет пута више новца издвојено за подстицање популационе политике. За разлику од 2017. када је за те мере било издвојено 130 милиона динара, то ће ове године износити 566 милиона динара.

Влада Републике Србије је донела Стратегију и мере за подстицај популационе политике. Национални вид борбе за повећање наталитета укључује три нивоа. Први је финансијски, затим уклања административне проблеме, а пример нам је пројекат еБеба, као и усклађивање рада и родитељства.

Да би се млади парови одлучили на родитељство, потребно је упошљавање младих жена без условљавања да ли су рађале или желе да рађају, питање породилског боловања, да жене не страхују од отказа или смањења плате. Значи, могућност усклађивања рада и родитељства подразумева и скраћено радно време за остварене родитеље, бесплатне уџбенике, сервисе за децу.

Чињеница је да се чак 400.000 парова бори са стерилитетом. Омогућена су три покушаја за мајке до 42 године живота од стране Републичког фонда, али не треба занемарити ни напоре локалних управа, које из својих буџета издвајају значајна средства за парове, поготово за оне парове који не могу то право да остваре преко Републичког фонда.

Све мере које предузима министарство, укључујући и ваше министарство, јесу велика финансијска средства за локалне самоуправе и

то је од великог значаја. Поготово је значајно што се ово министарство бави, ослања на струку и максимално је укључена струка.

Значи, ово је тек почетак, јер нам следе нови закони о здравственом осигурању и наставак мера које ће употпунити ову стратегију.

Посланичка група ће гласати у дану за гласање за ове законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Посланичка група Социјалистичке партије Србије је искористила време, зато ћу прескочити колегу Неђу Јовановића.

Народни посланик Александар Стевановић није присутан.

Драган Савкић има реч.

Изволите.

ДРАГАН САВКИЋ: Захваљујем.

Поштовани министри са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, на дневном реду је сет закона о којима водимо заједнички начелни и јединствени претрес, а ја ћу говорити о Предлогу закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима.

Предлогом овог закона због посебних услова сезонског рада у сектору пољопривреде, шумарства, рибарства, где се послови обављају само у одређено време током године, садња, сетва, заштита биља, берба и друго, уређује се поједностављен начин радног ангажовања лица и плаћања пореза и доприноса лицима на пословима сезонског рада.

Увођење законског оквира за успостављање система поједностављеног запошљавања сезонских радника предвиђено је као једна од мера Акционог плана Владе Републике Србије за спровођење националног програма за сузбијање сиве економије. Сива економија и неформално запошљавање представљају један од водећих изазова са којима се Влада Републике Србије суочава. С једне стране, непријављени радници су ускраћени за основна права – право из пензијског и здравственог осигурања, а са друге стране држава не успева да наплати порезе и доприносе.

Предлог закона прописује да осим правног лица и предузетника послодавац може бити и физичко лице, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства које се бави пољопривредном производњом.

Предвиђено је да домаћи послодавац радно ангажује на сезонским пословима и стране држављане без обавезе прибављања дозволе за рад, у складу са Законом о условима за запошљавање странаца. Страном држављанину је потребно за рад на сезонским пословима да има одобрен боравак од стране МУП-а.

Послодавац је обавезан да пре почетка рада упозна сезонског радника са пословима које ће обављати, местом и временом трајања рада,

врстом посла, дневним, недељним радним временом, одмором у току дана и висином накнаде за рад.

Ступањем на рад сматра се да је закључен усмени уговор о обављању сезонских послова. Радно време сезонског радника не може бити дуже од 12 часова дневно, а радник има право на дневни одмор у трајању од 30 минута. Сезонски радник може бити ангажован најдуже 180 дана у току календарске године.

Новчана накнада за рад се исплаћује по радном часу и не може бити мања од минималне цене рада која важи на дан исплате и она се исплаћује по правилу на крају радног дана.

Јако је битно истаћи да се Предлогом закона прописује да се за време обављања сезонских послова сезонски радник не брише из евиденције незапослених, нити му се обуставља исплата новчане накнаде за време привремене незапослености, коју је остварио код Националне службе за запошљавање.

Накнада за рад коју сезонски радник оствари није од утицаја за остваривање и коришћење права на новчану социјалну помоћ. Послодавац је дужан да плати порез на доходак грађана и доприносе за обавезно социјално, пензијско и инвалидско осигурање, као и за здравствено осигурање у случају повреде на раду и професионалне болести.

Порези и доприноси се плаћају у фиксном износу и не зависе од накнаде за рад. Предлог закона прописује да послодавац пријави сезонског радника путем електронског портала у систему Пореске управе најкасније до 10.00 часова пре подне за тај дан, односно од 13.00 до 15.00 часова за рад у поподневној смени. Одјава радника се врши до 10.00 часова пре подне наредног дана, а уколико се радник одјави после 10.00 часова, сматраће се да је био радно ангажован за тај дан.

Предлог закона прописује да се подаци који се уносе преко портала Пореске управе размењују са републичким организацијама надлежним за запошљавање.

Сматрам да ће овај закон допринети пољопривредним произвођачима бољу, сигурнију и јефтинију производњу, сезонским радницима сигурност, а Републици Србији пунији буџет. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Савкићу.

Реч има народни посланик Дијана Вукомановић.

Није присутна.

Реч има народна посланица Љиљана Малушић.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри са сарадницима из Министарства, даме и господо посланици, данас ћу говорити о два закона. Први закон је Предлог закона о ратним меморијалима, а из поштовања према гробовима. Наиме,

моја фамилија је страдала у свим ратовима и желим да на овај начин изразим пијетет према њима.

У Првом светском рату мобилисано је 70 милиона војника, погинуло је 10 милиона, 20 милиона људи је рањено. То су подаци које је Агенција „Франс прес“ прикупила о томе у дотада највећем рату у историји. Ни мање земље, ни више страдања. Поред војних, и цивилни губици Србије били су изузетно високи.

Према процени делегације Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца на мировној конференцији у Версају ратна штета Србије износила је тачно половину укупне националне имовине, док је у рату страдало 28% становника. Према тим подацима Србија је изгубила 62% мушког становништва од 18 до 55 година, од чега је 53% погинуло, а 9% је било трајних инвалида.

Током 20. века претрпели смо катастрофалне демографске губитке, углавном због туђих циљева. Политичке елите су неразумно жртвовале људске ресурсе и националне идентитете. На мировној конференцији после Великог рата изнет је податак да је Србија изгубила 1.247.435 људи, односно 28% целокупног становништва. Историја је учитељица живота. Уколико не поштујемо своје претке, своје гробове, нећемо имати будућност.

Србија је у рату од 1914. до 1918. године имала толико жртава да дословно није могла да обележи све њихове гробове. Нажалост, десило се, не поновило се! Ми смо некако кућа на сред пута. Увек некако водимо ратове, али одбрамбене. Ово је војнички добар народ. Из пијетета према овом народу морала сам да кажем пар реченица.

Вратила бих се сада на закон о меморијалима. Он пре свега треба да донесе три главне карактеристике и одлике а то су: да се издиференцира, да се зна чија је ингеренција, да се зна шта ради локална самоуправа, шта ради Министарство, шта раде остале задужбине и ко и на који начин и како финансира меморијале, под један. Под два, да се води евиденција о свим ратним меморијалима у земљи и иностранству. Под три, да се изврши кодификација сада важећих прописа из материје заштите ратних меморијала.

Други закон о коме ћу говорити је Предлог закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом. У свим ратовима до сада изгубили смо, односно у Првом и Другом светском рату, као и у ратовима 90-их, око два милиона становника. Велика трагедија. Ми смо стара популација и налазимо се на четвртном месту у Европи по броју старих становника. Деце нема и зато неко каже – популациона политика. Наравно, популациона политика јер је по први пут, доласком СНС-а 2012. године ова влада вођена председником Републике

господином Александром Вучићем решила да побољша наталитет. Како? Тако што ће стимулирати популацију, рађање. Како? Дечијим додацима мајкама које ће рађати прво, друго, треће и четврто дете, и то је одлична мера. Нисам чула да је икада једна влада стимулирала рађање.

Неко рече да би требало и за пето, шесто, седмо дете. Требало би, али сада, у овом моменту, у односу на то колико има пара у буџету, ово је сасвим довољан стимуланс.

Оно што треба нагласити јесте да је у оквиру финансијске подршке породици са децом од великој значаја родитељски додатак и заиста би у овом закону требало да се сви сложимо око тога. Била је јавна расправа, на сајту Министарства на е-порталу био је изложен комплетан закон. Свако ко је желео било какву информацију, ко је добронамеран, ко је желео да се допуни овај закон, могао је то да уради. Такође, направљен је Нацрт овог закона. Многа министарства, осим вашег, учествовала су у њему: Министарство финансија, Министарство здравља, Републички завод за социјалну заштиту, Покрајински секретаријат за здравство, затим НАЛЕД као невладина организација, УНИЦЕФ. Ако су они рекли да је закон добар, ја немам шта да додам.

Оно што мене фасцинира је да ће родитељски додатак у Србији од 1. јула 2018. године бити повећан, и то за прво дете једнократна новчана помоћ биће 100.000, за друго дете износиће 240.000, за треће дете 1.440.000 и за четврто дете 2.160.000 динара. Овако ради одговорна Влада. Брига о деци и о популацији је оно што је циљ Српске напредне странке. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

Није присутна.

Реч има народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Изволите, колегинице Мрдаковић Тодоровић.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колегинице и колеге, ја ћу се у свом данашњем излагању задржати на два предлога закона. Говорићу о меморијалима и желим да, што се тиче тога, кажем да смо, нажалост, ми једна од земаља, у ствари ми смо народ чије су кости расејане по целом Балканском полуострву, Европи, па и по свету. Двадесети век који је иза нас је био веома страшан, преполовио је нашу популацију, а иза 20. века остала су бројна гробља српских ратника који су стварали и покушавали да сачувају оно што данас имамо.

Како у Србији, тако и у земљама у окружењу, односно свуда где је живео српски народ остала су стратишта наше војске и нашег народа коме се пар деценија касније свесно уништавају обележја и сваки траг. Сетимо

се само војничких гробаља у данашњој бившој југословенској Републици Македонији, костурнице и гробаља у Солуну, на Крфу, Кајмакчалану, али и других небројених стратишта наше војске насталих приликом повлачења преко Албаније, па све до „Плаве гробнице“. Такође, Србија је пуна страдалних места и места херојске одбране од, као по правилу, јачег противника. Нека од тих места су обележена, нека још увек чекају да добију свој белег како би будуће генерације знале како се стварала Србија и како се бранила Србија.

Од Норвешке до Алжира и Марока, од Француске до Блиског Истока постоје меморијални центри српских и савезничких војних гробаља. Неки у рату, неки у заробљеништву, неки у бестијалним одмаздама над српским народом, а често, морам и то да поменем, брат на брата, само под другом капом, остављали су своје животе далеко од кућног прага, далеко од свега њиховог.

У нади да се страдања 20. века више никада неће поновити нашем народу, у нади да су превелика и честа страдања иза нас и да више никада неће настати ниједан нови ратни меморијал, позивам све своје колеге народне посланике да у дану за гласање изгласамо овај предлог закона, али и све остале предлоге закона о којима данас дискутујемо.

Што се тиче другог предлога закона, о чему ћу само пар напомена јер доста тога је речено у уводном излагању министра Ђорђевића и госпође Славице Ђукић Дејановић, али и од стране мојих посланика, односно посланика из СНС-а, желим само да кажем да је чињеница да се Србија последњих неколико деценија налази у веома лошој демографској ситуацији због константне негативне стопе природног прираштаја становништва у целој Србији, како у сеоским, тако и у градским срединама. Ниво рађања је, статистике казују, 30% испод потреба простог обнављања становништва. Нажалост, морталитет је знатно већи од наталитета већ у дужем временском периоду.

Узроци овакве демографске ситуације су бројне. Поменућу неке од њих – недовољно рађање, одлагање брака и родитељства, повећан број абортуса нарочито међу адолесцентном и малолетничком популацијом, старење становништва, депопулација становништва итд.

Статистике казују да је 2005. године број рођених био 72.180, број умрлих 106.771, а природни прираштај те године минус 34,5%.

Године 2010. број рођених је био 68.304, број умрлих 103.211, природни прираштај минус 34,9%.

Године 2015. број рођених је био 65.657, број умрлих 103.678, природни прираштај минус 38%.

Године 2016. број рођених је био 64.734, број умрлих 100.834, природни прираштај минус 36,1%.

Оваква демографска ситуација у Србији је у последњих неколико деценија, а према неким стручњацима демографије чак пола века. Нисмо само ми угрожени. Овакав демографски тренд је у целој Европи. Стари континент, мисли се на Европу, носи овај назив из демографски оправданих разлога. „Бела куга“ је, нажалост, и европски тренд. Године 2018, 17. марта, председник Србије господин Александар Вучић је предложио мере популационе политике које су имплементирани у предложено законско решење.

Закон је важан инструмент популационе политике и овај закон доприноси испуњавању циљева који су утврђени за спровођење Стратегије подстицања рађања. Закон показује недвосмислено опредељење државе да се ухвати укоштац са проблемима „беле куге“.

На крају излагања желим да кажем и да ставим посебан акценат на то да је породица место где се гради и формира личност свакога од нас. Породица је стуб сваког друштва и сваке државе. Предузимање оваквих мера и конкретних корака који су прописани овим законом јесу у циљу даљег очувања пре свега институције породице и свих њених вредности, будући да функционална и у довољној мери материјално обезбеђена породица даје потомство.

Све поменуто је везано за развој нације, за просперитет народа и свих тековина на којима почивају једно друштво и демографска перспектива његовог становништва. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице.

Реч има народни посланик др Драган Весовић.

Изволите, др Весовићу.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господине министре, надао сам се да ће госпођа министар Славица Ђукић Дејановић бити ту не да би се нешто с њом спорио, него што смо скоријих дана имали један сусрет где сам ја ишао код ње у име Српског покрета Двери и мало разговарао о овом закону о коме ћу и причати, о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом.

Нажалост, неке недоумице и савете које бих дао и које би можда могле да се имплементирају у све ово неће имати она директно да чује, али не сумњам да ћете ви њој то пренети.

Ви сте јуче, господине министре, за 13 тачака, односно за њихово образлагање, искористили добрих деведесетак минута. Ја ћу пробати да све ово сместим у једно два-три минута.

Двадесет седам година ми у држави Србији имамо негативан природни прираштај. Двадесет година постоји Српски покрет Двери као породични покрет и двадесет година ми причамо о томе. Најзад, после 20

година неко се сетио, рекоше да је то био председник државе Вучић, свака част председнику, боље икад него никад, да кренемо да нешто у вези тога радимо.

Неко је малопре рекао – када ће бити резултати? Неће бити резултати за годину дана. Руска Федерација је озбиљне мере предузимала пуних 10 година да би након 10 година природни прираштај био враћен на нулу и тек сада очекује плодове свога рада. Тај пример Руске Федерације и пример земље у окружењу Мађарске јесу примери које треба да следимо када говоримо о породичној политици.

Које бих питање поставио госпођи министарки – зашто четворо деце? Зашто не петоро? Зашто не шесторо? Шта ћемо са онима који имају више деце? Забога, Светска здравствена организација је рекла да је рађање четворо деце добро и здраво по жену, преко тога није. Ако се то слуша, то је грешка. Моја баба је деветоро имала, ништа јој није фалило.

Препоручена политика и пропородична политика не треба само да буде у сегменту финансирања, мора да буде у свим сегментима деловања, а не видим баш да се промоције права тзв. ЛГБТ популације уклапају у ову причу коју причамо.

Малопре сам слушао причу о породици. Господине министре, ни у једном закону у држави Србији не постоји дефиниција шта је породица. Српски покрет Двери на то стално скреће пажњу, да је то природна заједница мужа и жене. Нажалост, то немамо. Време ће нам показати колико смо у праву.

ТВ програми, као образовни програми, шта нам пуштају? Које ријалити-програме? Да ли то може да делује позитивно на породичну политику? И о томе је требало размишљати у овом закону. Не кажем да их треба укинути, треба их жестоко опорезовати и одатле узимати паре да можемо да финансирамо и пето и шесто дете.

И, питање које се само начело – шта је са огромним бројем абортуса? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Весовићу.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

Изволите, колега Марковићу.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Ето куриозитет један да се бар у нечему сложим са претходним говорником и мени је драго што је претходни говорник управо признао резултате ове владе и резултате Александра Вучића по питању популационе политике. Мени је драго и што је истакао оно што је истина, а то је да ниједна влада пре ове није на овај начин приступила решавању овог великог проблема.

Оно што ми је лично мало засметало, то је инсистирање на томе како се само његов покрет залаже за породичне вредности. Ако је то тако, одмах га позивам да се одрекне свог шефа или лидера тог покрета који се са једне стране залаже за породичне вредности, а са друге стране напада и бије искључиво жене. Дакле, познат је целој српској јавности по честим инцидентима у којима је нападао жене. Али да не идемо ван теме.

Желим да нагласим да подржавам снажно све предлоге који су данас на дневном реду и јако је мало времена остало за расправу. Мало је времена да би се истакло све оно што ова предложена законска решења доносе у смислу бенефита за грађане Србије и за државу, али оно што је јако важно и што треба свакако истаћи то је да се изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом предвиђа значајно повећање родитељског додатка за прво, друго, треће и четврто дете, како смо и чули неколико пута у овој расправи.

Овим одредбама закона предвиђа се да родитељи од 1. јула ове године за прво дете једнократно добију 100.000 динара, за друго дете 10.000 месечно две године, за треће дете по 12.000 месечно 10 година и за четврто дете 18.000 месечно 10 година.

Неко би могао да каже да то можда није довољно. Неко би могао да каже да је то мало. Да ли ћемо овим одмах остварити све оне циљеве за које се залажемо? Вероватно нећемо, али однекле је морало да почне и мени је драго што је ова влада, ово руководство Србије на челу са Александром Вучићем коначно отпочело решавање овог заиста великог проблема.

У поступку остваривања права на родитељски додаток као посебни услови предвиђени су редовна вакцинације све деце, као и редовно похађање деце припремног предшколског програма и редовно похађање наставе у школама и то су конкретни кораци које држава предузима када је реч о популационој политици, када је реч о поправљању демографске слике, односно покушају да зауставимо негативни природни прираштај који имамо.

У питању је део укупне друштвене бриге о деци и односи се на побољшање услова за задовољавање основних потреба деце и потврђује се опредељење државе да се подстицајним мерама, увођењем родитељског додатка ухвати укоштац са једним од највећих проблема данас, а то је недовољан број новорођене деце.

Неки који данас критикују ова решења, а притом ту не мислим на претходног говорника, мислим на неке друге, неки који критикују и председника Србије и Владу Србије, имали су године и године на располагању да ураде нешто по овом питању, да донесу неке конкретне мере које би поправиле тешку ситуацију по овом питању. Имали су власт,

имали су сву власт у овој земљи и имали су сасвим довољно времена да спроведу сва та паметна решења која данас заговарају, али им то тада није био приоритет. То их тада није интересовало. Тада су их занимале неке друге ствари. Тада их је занимало поправљање свог материјалног положаја. Док су грађани рапидно сиромашили, они су се углавном редом сви обогатили.

Да бих био кратак, односно да бих оставио нешто времена и осталим колегама, ја ћу позвати да одбацимо све критике као апсолутно неосноване и да подржимо у дану за гласање сва предложена законска решења. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Марковићу.

Право на реплику, др Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Дакле, уопште нема потребе Српски покрет Двери да тражи или да задржава ексклузивност за нешто што се тиче породице. Када сам рекао да је Српски покрет Двери први био који је то пре 20 година причао, потврдићу то још једном констатацијом. Једина политичка организација у свету која је члан Светског конгреса породица је Српски покрет Двери. У том смислу, ако ви сматрате то ексклузивом, тако нека остане, али знајте да ће Српски покрет Двери сваки предлог који потиче са стране власти а који је добар и за државу користан, увек и апсолутно и у дискусији и на делу подржати.

Што се друге ствари тиче, констатације да председник политичке организације којој припадам туче жене, цењеног говорника пре мене ја бих само питао да ли он верује у то и да ли је он убеђен да је то истина. Ако јесте, дајте нам неки доказ, да видимо једанпут и да то скинемо.

А што се одрицања председника тиче, то је стварно констатација која је мени политички смешна и изгледа ми исто онако као када бих ја уваженом претходном говорнику рекао да се он одрекне председника своје странке. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Весовићу.

Право на реплику, Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Јако кратко, председавајући.

Овде је сада у питању доследност. Имали смо прилику да то малопре видимо од претходног говорника. Он спомиње 2011. годину као годину када је основан његов покрет. Ја то потпуно разумем. Вероватно не жели да се сети неких ранијих година у којима је његов покрет деловао, рецимо 90-е године итд., када су се залагали за љотићевску идеологију, када су се залагали за љотићевски програм, када је председник његовог

покрета, или како се то већ зове, здушно писао за неке часописе, истицао заслуге Љотића у нашој историји итд. И ја то потпуно разумем и охрабрујем га и подржавам у томе – треба да се одрекне таквог једног деловања. Мислим да је то срамота и мислим да је и он увидео да је у питању срамота и желим на овај начин да га подржим у томе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Марковићу.

Реч има др Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући.

Заиста, математика је сурова и ја не знам одакле колеги који је говорио пре мене 2011. година. Ја причам о 20 година постојања Српског покрета Двери. Ако видимо која је година сада и одузмемо 20, бићемо много пре 2011. године. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вама.

Реч има народни посланик Владимир Ђурић.

Изволите, колега Ђурићу.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Хвала, председавајући.

Ја бих се најпре осврнуо на овај један економски закон који имамо на дневном реду наше седнице, а то је закон о поједностављеном ангажовању сезонских радника. Овим предлогом закона држава заправо планира да у наредних пет година своје фискалне приходе увећа за, како је у образложењу закона приказано, планираних 15 милиона евра од очекиваних прихода од пореза и доприноса на рад сезонаца.

То је још једна мера Владе, која заправо представља додатно фискално оптерећивање рада и послодаваца, послодаваца којима су маргине већ прилично истањене и још једна мера која је усмерена на приходну страну буџета који је већ балансиран и за који је Фискални савет рекао да би нам у суштини боље било да се бавимо структурним реформама и економским политикама, уместо да спроводимо мере које су усмерене на приходну страну буџета.

Закон не прави штету, али основано сумњамо да неће ништа нарочито ни променити, а ево и зашто, кроз бројке које је само министарство дало у образложењу. Послодавци у пољопривреди су фирме, око 7.300 пољопривредних предузећа, што чини негде око 1,2% послодаваца у пољопривреди. Пољопривредна газдинства, њих 631.000, од чега је 99% породично регистровано, тек нешто преко пола. Сезонских радника има негде око 70-ак хиљада и 95% их је непријављено. Дакле, оних 5% пријављених сезонаца практично је запослено код оног једног процента послодаваца у пољопривреди, дакле код предузећа. Њима ће закон донети уштеду и побољшаће им процедуре.

Али за 99% послодаваца код којих, са друге стране, ради 95% непријављених сезонаца, ефекат је заправо следећи. Породичним пољопривредним газдинствима, која су до сада имала нула динара трошка за непријављене сезонце, говорим о трошку пореза и доприноса на зараду сезонца јер их је 95% радило на црно, сада се, уместо да прихвате трошак од 11.000 пореза и доприноса и пет сати административног рада по пријављеном сезонцу месечно, нуди модел са трошком од око шест хиљада динара месечно по пријављеном сезонцу и електронско пријављивање за три минута дневно по пријављеном сезонцу. Дакле, истини за вољу, шест хиљада динара јесте мање од једанаест хиљада динара, а дневно електронско пријављивање и одјављивање боље је од досадашњег месечног, јер уважава и не опорезује дане нерада због, рецимо, кише. Али, из угла пољопривредника, све је то још увек више и неефикасније од ништа, што је до сада био случај у 95% непријављених сезонских радника.

Практично, онај 1% послодаваца који су пријављивали 5% сезонаца, осетиће бољитак. Паорима који чине 99% послодаваца у пољопривреди, код којих ради 95% сезонаца, напрасно ће се повећати број пријатеља и рођака на њивама, јер је прописано законом да се закон на њих не односи.

Суштина је негде другде. Суштина је у томе да нико не види користи од тога да буде пријављен, знате, да буде пријављен да би се сезонцу уплаћивала пензија од које он сматра да неће моћи да преживи или порез од ког село не очекује да ће добити било какву инфраструктуру или је готово сигурно да та инфраструктура неће бити довољна и неће је бити у догледно време.

Заправо се није проникло у праве мотиве рада без пријаве. Знате, ради се о узајамном односу и о размени вредности између грађана и привреде са једне стране и државе са друге стране. Грађанин нема осећај да за порески динар заузврат добија адекватну вредност и држава је крива што грађанин то мисли. Грађанин за то није крив, јер грађанин да порески динар, држава му враћа нешто што грађанину не делује довољно вредно. Исти је случај и са динаром уплаћеним у Пензиони фонд. Грађанин за динар уплаћен у Пензиони фонд не осећа да од државе на име пензије добија заузврат адекватну вредност и поново је држава крива за то, а не грађанин. Држава је сервис грађанима и ако грађанин пореским динаром и динаром датим у Пензиони фонд не осећа да од државе добија адекватну вредност и адекватан сервис, кривица је на држави.

Недостатак софтвера, нескраћена процедура, смањени трошак по пријављеном сезонцу ни до сада нису спречавали послодавце да пријаве тог сезонца. Препрека је био економски трошак који тај послодавац не

може да поднесе, а узгред буди речено, многи сезонци виде и штету од легално примљене зараде, јер су подављени кредитима па не желе надницу на рачун, јер ће бити плењена. Желе кеш на руке.

Што се тиче економских фактора који су пресудни на то да имамо сезонски рад на црно, ја ћу вам дати неколико примера. Род соје прошле године је био четвртина, 25%. Приход је једва покрио расходе и то расходе у које нису ушли доприноси на зараде на тих 95% непријављених сезонаца.

Пољопривредник је требало још да плати аренду јер је ту соју, тај род који је сведен на једну четвртину, добио на туђој земљи. Тај пољопривредник је данас дужан за аренду власнику те земље и на пет хектара то је дуг од око 2.500 евра. Тај пољопривредник то нема да плати. Српској пољопривреди, заправо, не требају мере које ће ефикасније пунити буџет и мере које ће јаче опорезивати пољопривредни рад. Потребне су јој мере за подизање продуктивности, конкурентности, технологија, агротехничке мере, саветодавне службе, подизање заштите приноса од откупљивачких и прерађивачких монопола, а све то је мултиресорни проблем и за све то треба учешће и министра пољопривреде.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Ђорђевић.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Мислим да сте или погрешно све протумачили или нисте добро схватили. Пробаћу и вама да објасним још једном, али ја знам да сте ви то хтели мало и политички да покажете како је закон овакав или онакав.

Прво, чињеница је да сада не постоји никакав закон који се тиче сезонаца. Је л' тако? Друго, сада је ситуација, кажете да постоји начин како да они склопе договор са њима. Да, администрације где морају са сваким појединачно да потпишу неки папир, административни папир, и да раде на привремено-повременим пословима. Онда су ти намети много већи него ови што су сада предвиђени. Такође, то подразумева да он губи... Уколико је тај сезонац у Националној служби за запошљавање, уколико прима социјалну помоћ или неку другу врсту помоћи, он би сада то изгубио јер би имао, фактички, посао и радио би на привремено-повременим пословима. Овим законом он не губи ниједно од тих права, чак напротив остаје и пружа му се могућност да још и заради. Свако ко ради данас и ко зарађује, дужан је, по закону, да плати порезе и доприносе, јер и када плати порезе и доприносе, он очекује и нешто са друге стране. Ви причате само о пензији. Нису само пензије. Ту имамо и социјално и здравствено осигурање.

Шта ће да се деси уколико дође до повреде на раду? Сезонци су ти који раде најчешће у тешким условима, а некада и врло тешке послове. Шта ће да се деси? Ко онда сноси здравствено и социјално и ко ће онда бити кажњен за то што није то платио, или како и на који начин ћемо да лечимо тог човека? Да ли ће бити сви рођаци на њиви? Они склапају договор између себе и уколико јесу рођаци и уколико тако раде, они знају да због било какве повреде на раду или било чега другог у том случају немају право на било какву накнаду, нити на здравствено, односно социјално, а да не причамо, као што сте ви рекли, на пензионо. Такође, они ће на крају радног дана, када заврше дан, бити исплаћени за то што су се договорили. Они већ на крају дана могу да виде да ли је оно што је договорено и испоштовано. Такође, могу у месним канцеларијама преко пријатеља, а они који су толико виспирени и поседују мобилни телефон могу чак и да провере да ли су пријављени или нису, што значи да већ сутра тај ко их је ангажовао, може да има добар глас или лош глас. Или ће их имати више, или их неће ни имати.

Према томе, знате како, када имате нешто и имате вољу државе да изађе управо тој групи радника у сусрет да имају неке повластице, да неке повластице не изгубе, да им пружите неку могућност, мислим да је ово одлично решење. Да ли ће га неко искористити или не не знам, али знам да је много, много једноставније него што је пружено сада и много, много мање администрације има него што је сада и то и јесте сврха овог закона.

(Владимир Ђурић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право на реплику, колега Ђурићу.

(Владимир Ђурић: Зашто?)

Ниједан од услова се није испунио.

(Владимир Ђурић: Погрешно сам протумачен.)

Одлично сте протумачени.

Реч има народни посланик Бобан Бирманчевић.

Изволите.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри, поштоване колеге посланици, поштовани грађани, данашњи дневни ред је само потврда да и ова седница, као и претходне, решава јако битна питања и даје одговоре на све оно што годинама, нешто и деценијама уназад, није имало одговор.

Прва тачка дневног реда – Предлог закона о ратним меморијалима, управо предлог закона, не измена и допуна, него предлог закона, потпуно је нов закон који ће коначно дефинисати начин управљања, односно ко ће се и на који начин старати о ратним меморијалима и тиме ћемо бар на неки начин покушати да се одужимо нашим прецима, а историја и ратовања

која су у нашим генима су нешто што не може бити одвојено од садашњости и нешто о чему морамо свакодневно водити рачуна.

Оно што је јако битно, то је да управо овај закон дефинише ко је одговоран за одржавање управо ратних меморијала и то ко је одговоран даје нам и одговор на питање ко ће у наредном периоду бринути о нашој прошлости, а брига о нашој прошлости је и брига о нашој будућности.

Друга тачка дневног реда значајна је пре свега јер дефинише закон о радном ангажовању сезонских радника, односно поново је нови закон, закон који никада није постојао и закон о коме нико није мислио, а све ове године деценијама уназад сезонски радници постоје и управо увођење тих људи из сиве зоне у белу зону и увођење тих људи на отворена врата, где ће неко ко ради сезонске послове коначно бити пре свега социјално и здравствено збринут, јесте порука која довољно говори сама за себе, да имамо закон који третира неких 70.000 људи и који је пре свега мали корак можда, на први поглед, за оне који оспоравају овај закон, али то је велики корак за оне који раде управо на тим сезонским пословима. Дата је могућност да радник који до сада, до овог закона, није постојао ни као статистичка грешка, буквално није постојао, једним позивом из куће, из стана, из канцеларије, из њиве, за три минута може да се пријави и постане неко ко је пре свега социјално и здравствено збринут за мању стопу опорезивања него што су то редовно пријављени радници.

Све што је некада изгледало као немогућа мисија, па и овај закон о сезонским радницима, ето, после расправе и надам се прихватања већине у овој скупштини, биће нешто што ће бити примењено на делу. Да ли је савршен закон? Вероватно није. Да ли може боље? Ако се буде показало да је потребно, биће промењено и мењаћемо све оно што је потребно, али ово је старт који је добар и који је у овом тренутку најбољи могући.

У исто време, оспоравање по сваку цену управо овог закона... Један од претходних говорника је рекао – хоћемо кеш на руке. Кеш на руке је прошлост и све више ће, у складу са свим мерама које се предузимају и законима који се доносе, тај кеш на руке и шта је овде моје и шта може на црно а шта на бело бити прошлост и мислим да ћемо се само сећати, наравно, те ружне и негативне прошлости коју је жуто предузеће са собом носило. У њихово време не да није било сиве зоне, ја бих њихово пословање назвао црном зоном. Не да нису бринули о људима који су сезонски били ангажовани, они нису бринули ни о људима који су били у сталном радном односу и за врло кратко време 500.000 људи, пола милиона људи остало је без посла, без оверених здравствених књижица, без финансијске подршке, без примања плате и без будућности.

Нова радна места, нове компаније, сваког дана странци који инвестирају и управо закон о странцима који је још један од закона који је

на дневном реду, показује да желимо да управо тим странцима буде јасно стављено до знања на шта имају право и који су начини. То је неколико различитих модела, али оно што је заједничко за све те моделе је управо стварање пословног амбијента који ће странцима омогућити да на најједноставнији начин постану радно ангажовани и да буду део система, односно део привреде Републике Србије.

Јасно је да су и општина Рума, и Шабац, и Лозница, и Коцељева, и Панчево, и Смедерево, да су сви ти градови постојали и пре доласка СНС на власт, али што се странаца тиче не да ти градови нису постојали, Србија није постојала на листи држава где би било ко инвестирао, а на данашњи дан верујте да у поменутих градовима нема довољно места у индустријској зони како би сви потенцијални инвеститори дошли.

Постојала је Рума и пре Слађана Манчића и Мартиновића, председника Општине и председника Скупштине, и постојала је и Коцељева пре Верана Матића и Лозница, али управо кроз ове мере које је Влада Републике Србије применила и идеје које је Александар Вучић у 2012. години, па све до данашњег дана примењивао, отворена су нова радна места, повећана је економија и појачана привреда, а то је један од првих услова да би се повећао наталитет.

Мере које су предложене, а то је да породице са децом буду стимулисане са 18.000 евра за треће дете, односно 24.000 евра за четврто, показују од поменуте 1. тачке дневног реда – бриге о ратним меморијалима, па до бриге о породици са децом колико су ова влада и ова држава одговорне и колико мисле на будућност, јер без одржавања и сећања и поштовања наше прошлости и улагања у породицу и децу, односно у будућност, ми не можемо очекивати јаку Србију и јаку државу.

Права бораца, права војних инвалида и њихових породица такође су једна од тачака дневног реда и поново ће дефинисати неке нејасноће које су постојале у претходном закону, али ја бих свакако и претходном говорнику и свима онима који су говорили негативно о овим мерама могао да поручим да дефинитивно нису у праву и да говоре по сваку цену нешто што није истина и било би коректно да, управо, ако говоре нешто, размишљају о томе шта причају, јер то мора да има бар неког елементарног смисла и било каквог одговора и потврде да то што причају има у нечему утемељења.

Ово што ради ова влада и, наравно, председник Републике Србије, а свакако и Народна скупштина у овом сазиву озбиљни су резултати и озбиљни су задаци који ће у наредном периоду врло брзо показати резултате.

Да постоје одговорне општинске и градске управе, неке одговорније, неке више, неке мање, показује управо и Градска управа у

Лозници, која већ неколико година уназад одваја 12.000 евра за свако рођено дете и то ће, наравно, на ове финансијске подстицаје које држава већ дефинише овим законом, бити још већа подстицајна мера не само за Лозницу, него за цео тај крај.

Ја очекујем да било ко, ко мисли добро својим суграђанима и својим породицама, односно и будућим поколењима мора подржати ове законе, пре свега закон о финансијској подршци породици са децом.

Долазим из града Шапца где, веровали или не, остаци жутог предузећа још увек могу да... Без обзира на чланове закона и на законске процедуре, они свог бившег градоначелника од 2014. године још увек држе ангажованог, односно, може се назвати у сталном радном односу на привременим и повременим пословима, јер од 2014. године до данашњег дана, то је период од четири године, он има стално ангажовање на привременим и повременим пословима, колико год то изгледало немогуће.

Плата од 100.000 динара на привременим и повременим пословима је само податак који показује да, ако неко не жели да се држи закона и власти, он то наравно и не ради, а то је пре свега потврда да не знају куда иду и не знају шта раде. Када кажем – они, мислим на Душана Петровића, Небојшу Зеленовића и, како им се зове странка?, „Заједно за цензус“.

Напоменућу због грађана Шапца и због грађана Србије да постоје такве градске управе, десетине запослених у градској управи и локалним јавним предузећима без одобрења Владе и у наредном периоду, наравно, очекујем реакцију државе и буџетске инспекције Министарства финансија, која ће коначно одговорити на питање ко има право да ради, а ко нема, ко је запослен у складу са законом, а ко није.

Оно што је за сваку похвалу, то је да сви ови закони и закони које смо усвојили у претходним седницама појачавају снагу Србије и појачавају тим који је Александар Вучић окупио око себе. Тим Александра Вучића није само Влада Републике Србије и нису само министри и није само скупштинска већина. Тим Александра Вучића су сви грађани и сви они који гласају за СНС и оно што је добро, тим Александра Вучића је из дана у дан све већи. Показују то, наравно, и резултати у свим одржаним изборима од 2012. године до данашњег дана.

Оно што је добро за Србију, тим Александра Вучића је све већи и већи. Резултати ће бити, наравно, у складу са тим све бољи и бољи и Србија има будућност. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Изволите.

БОРЋЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Ово је један генерално добар сет предлога закона и то ми као народни посланици треба да поздравимо. Можда баш није морао да буде такав пакет и можда би било боље да су барем неки од њих, неки од ових закона, ишли на јавну расправу.

Просто, нешто што је очигледно јесте добра намера предлагача. Јавна расправа некад уме да буде чиста формалност, понекад да буде реда ради, знамо како се то често изврдавало и само формално одрађивало, али ипак се онда неке логичне примедбе које се, ево и овде могу чути отклоне или се неке дилеме и недоумице разјасне, тако да мислим да би овај закон, који је практично једини споран бар из угла посланика опозиције или најспорнији, ово радно ангажовање на сезонским пословима, ова тачка два, вероватно да је мало боље и мало дуже тријерисан, да се мало пролазило кроз њега, не би било неких предлога који онда, рекао бих, те добре намере предлагача, у које ја нимало не сумњам и ту жељу да се тих неколико десетина, чули смо, седамдесетак хиљада људи који раде на тим пословима да се на неки начин уведу у систем, олакшао би им се тај улазак у систем, а овако имам утисак да ће то бити, више-мање, мртво слово на папиру и то вам искрено кажем.

Потпуно је јасно да треба наћи начин да се помогне и тим људима који обављају те послове, то је велик број људи, а истовремено и онима који те људе ангажују. Дакле, то су махом пољопривредници, као што је већ речено, породична пољопривредна газдинства, најмање квалификовани радници који раде на тим пословима.

Ја сам сигуран, и то су неке колеге рекле овде и можемо сад читати те ставке, али потрошио бих и ово мало времена које имам, да су ови услови за регистрацију који су наведени, просто у највећем броју случајева неоствариви, непримерени и понекада чак и комични.

Дакле, то са евиденцијом пријаве и одјаве сезонских радника, па каже да се то пријављивање мора вршити у календарском месецу до 10.00 часова пре подне за прву смену, односно у периоду између 13.00 и 15.00 часова за раднике које раде у послеподневној смени. Затим, одјава када се врши... Мислим да су то финесе за које је јасно да су практично неоствариве у највећем броју, да не кажем у 99% случајева, и да ће отежавати или неће доприносити, заправо, да се тај велики број људи који ради на тај начин uvede у систем.

Ипак, за похвалу је, то морам да кажем, а постојала је и сумња међу нама на овој страни, што се у члану 9. каже да се за време обављања тих послова сезонски радник не брише са евиденције незапослених нити се обуставља исплата новчане накнаде, тако да у том смислу ти људи нису

оштећени, а мислим да неће имати ни користи такве као што је била намера предлагача.

Што се тиче онога што је неспорно, то је и за шта ћу ја лично, а претпостављам и моје колеге, са задовољством гласати, то је овај закон о ратним меморијалима. Мислим да ту готово нема никакве сумње у том погледу, али и ту бих, рецимо, неке ствари мењао.

Ми нисмо амандмански интервенисали. Подржаћемо амандмане који ће сигурно бити у том правцу и волео бих да питам нешто господина министра с тим у вези. Можда је он негде и делимично на то одговарао, али ја мислим да је овај Савет од седам чланова, састав Савета за неговање традиције ослободилачких ратова Србије доста несрећно састављен, где је од седам чланова тог савета за неговање традиције свега три члана из редова универзитета, један, заправо, из реда универзитета – професор историје, један на предлог САНУ, један на предлог Републичког завода за заштиту споменика, а чак четири члана из реда органа државне управе, па два члана на предлог вашег министарства, један из Министарства одбране и један ваљда из Министарства за спољне послове. Мислим да та пропорција није срећна и није никакав проблем да га ви у међувремену промените, или неки амандман који ће сигурно у том правцу ићи, било чији, било кога од колега, који ћу подржати у том правцу.

Оно што је такође дискутабилно и рекао бих да може да буде спорно, али кажем, у овом закону који иначе подржавам, то је овај члан 22. где се пише и наводи када неће бити дозвољено подизање меморијала. Све то на први поглед делује у реду – ако својом садржином не одговара историјским стварним чињеницама. Питам – ко утврђује то да ли предложени меморијал садржајем не одговара историјским или стварним чињеницама? Ако вређа опште и државне интересе, национална и верска осећања; то такође може да буде дискутабилно, поготово, рецимо, у неким деловима наше земље где имамо меморијала који су доста проблематични по том питању. То је и помињано у овој дискусији.

Лицу које је заступало фашистичке, нацистичке и шовинистичке и сепаратистичке идеје или идеологије, али се ту не односи на лица која су у међувремену рехабилитована у складу са Законом о рехабилитацији. Хоћу да кажем да је то доста волунтаристички и доста је проблематично ко то утврђује.

Оно што је за сваку похвалу јесте члан 24, али мислим да ће се он најтеже остварити. То је евиденција о погинулим лицима почев од Првог балканског рата. Жалосно је, иде на рачун не ове или оне владе, него свих нас и свих власти и последњих 50 година, а и више, што ми заправо немамо потпуну евиденцију жртава ни из Првог светског рата, ни из Другог светског рата, ни Јасеновца, ни ових последњих ратова, укључујући и

1999. годину. То је врло лоше и врло жалосно. Ја не верујем да ће то моћи ваше министарство и да оствари, али није лоше да се макар само крене тим путем па докле се стигне, стигне.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Огњен Пантовић.

Изволите, колега Пантовићу.

ОГЊЕН ПАНТОВИЋ: Хвала.

Даме и господа народни посланици, ја ћу своје време искористити да кажем неколико речи о Предлогу закона о ратним меморијалима.

Мислим да овај закон није битан само због тога што се његовим доношењем јасно дефинишу надлежности, јача одговорност, рационалност и ефикасност јединица локалне самоуправе и осталих институција, као и појединаца, и тиме се стварају неопходни услови за заштиту нашег културног наслеђа везаног за ратне периоде. Он је битан, и то желим посебно да нагласим, што ће се расправом о овом закону подсетити и актуелизовати неговање традиције за будућа поколења, јер поред језика, писма, историје, обичаја и веровања непокретна културна баштина представља један од идентификационих кодова сваке нације.

После година урушавања нашег националног идентитета, понижавања, уништавања наше Војске која је бранила српски народ, дошло је време када Србија јасно може да заштити свој народ и када можемо са поносом да се сећамо наше славне историје. Данас Србија редовно обележава празнике из наше богате, али и страдалне историје. И оно што је посебно битно јесте да их обележава заједно са Републиком Српском и тиме јасно ради на јачању јединства нашег народа.

Срби су народ који је процентуално у односу на број припадника уз јеврејски народ током 20. века највише страдао, претрпео највећи геноцид. Док су други народи величали и славили своје жртве, код нас смо имали ситуацију да се на неки начин стидимо свог националног идентитета, и зато ме радује најава изградње меморијалног центра на Старом сајмишту где би требало пописати све српске жртве геноцида.

Наш народ је у 20. веку преживео три геноцида. Први је у Првом светском раду, када су аустроугарски војници, а и Хрвати пресвучени у њихове униформе извршили монструозне злочине у Мачви, у Поморављу и осталим деловима наше земље. Током Другог светског рата извршен је највећи геноцид над српским народом на подручју тзв. Независне Државе Хрватске, где су Срби системски убијани у Јасеновцу, Пагу, Јадовну, а не заборавите да је постојао и логор Јастребарско јединствен у свету, специјализован за погром деце. И та вертикала хрватске геноцидне политике се наставила и током ратова на простору бивше Југославије, када су у акцији „Олуја“ протерали преко 220.000 Срба и убили преко 2.500

цивила. А ево и данас забрањују ћирилицу, ломе ћириличне табле, одузимају имовину.

Нажалост, ми до сада нисмо имали јединствену базу где су побројане све наше жртве, а величина једног народа се огледа баш у односу према својим прецима. Најављена изградња меморијалног комплекса је велика шанса да се исправи та неправда. Потребно је пописати све жртве, основати научноистраживачки и образовни институт који ће се бавити истраживањем геноцида. Била би то највећа збирка докумената геноцида над српским народом у 20. веку да поколења која долазе никада не забораве жртве, а да се злочини који су почињени над Србима никада не понове. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Ана Стевановић.

Изволите.

АНА СТЕВАНОВИЋ: Хвала.

Након скоро 15 година постојања Закона о мирном решавању спорова предлажу се његове измене. Нисмо ни очекивали, даме и господа из власти, да ћете препознати као проблем то што Агенција за мирно решавање спорова није заживела у нашој пракси, и бар донекле растеретила судове и да ћете покушати да решите тај проблем суштинским изменама закона, али не само овог, већ системских закона који регулишу односе послодаваца и запослених.

Нисмо ни очекивали да ћете препознати разлику између спорова поводом дискриминације у вези са радом, и дискриминације као општег појма, пошто и по важећем закону и по изменама испада да је Агенција за мирно решавање спорова надлежна и поводом свих видова дискриминације. Нисмо ни очекивали да ћете пооштрили услове за именовање арбитара и миритеља, пошто су они тако постављени да сваки правни референт може бити арбитар, али смо барем очекивали да покушате.

Не знам да ли сте свесни да преклапање бројних надлежности Инспектората за рад, судова различитог ранга и Агенције за мирно решавање спорова доводи до апсурдних ситуација где исти правни појам ова три примењивача примењују на потпуно различит начин, и то је сасвим логично. Директор Инспектората није правник, па човек тумачи закон на један начин. Арбитар нема правосудни испит, па зато исту законску одредбу тумачи другачије него директор Инспектората од кога зна више, али различито од судије од кога зна мање. У области примене радног права влада потпуни хаос, а ви очигледно не желите да покушате да га колико-толико доведете у прихватљиве границе. Овај закон,

уосталом, као и важећи Закон о раду доказ је потпуне нестручности његових твораца, који ни основним појмовима не владају баш најбоље.

Агенција за мирно решавање спорова, даме и господо, није суд, она није ни арбитража, она је државни орган веома дискутабилног капацитета. Ако заиста желите арбитражу, а ми сматрамо да исто као у уређеним друштвима треба да постоји арбитража и да има значај и капацитет у пракси, онда је и оснујте, али за то је потребно извршити дубинску анализу и судске праксе у области радних спорова и Закона о раду и праксе Инспектората за рад.

Не знам да ли вам је познато, али Доста је било има спремну стратегију за решавање проблема дугог трајања радних спорова, исто као што има стратегију за јачање капацитета арбитраже. Али зато не треба да стварате парасудове у облику агенција, већ је потребно да промените Закон о парничном поступку у делу у којем су регулисани радни спорови, али и Закон о раду. Али за почетак ће бити довољно да искорените робовско поступање страних компанија које примају наш новац на име субвенција, да би наши радници за пар стотина евра били робови у сопственој држави. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Јелена Вујић Обрадовић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ВУЈИЋ ОБРАДОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважени министри са сарадницима, господине Нерићу, поштовани грађани Србије, Посланичка група Јединствене Србије у дану за гласање подржаће све предлоге закона који су на дневном реду за одлучивање. Дакле, ради се о сету закона из области социјалне политике и борацких права.

Пре свега као посланик Јединствене Србије која има своја два посланика у Одбору за рад, похвалићу рад ресорног министарства, како на Одбору за рад, тако и данас овде у овој начелној расправи. Сматрам да су сви ови закони који су пред нама и о којима одлучујемо већ на неки начин исфилтрирани на Одбору за рад, и сви смо се сложили, и посланици владајуће већине као и посланици опозиције, да су ово врло добри закони.

Такође, оно што посебно желим да нагласим јесте да Република Србија води врло добру политику на челу са председником Александром Вучићем, што се показало и јуче када је још једна држава повукла раније дато признање. Дакле, ради се о Либерiji која је повукла раније дато признање независне државе Косово.

То је веома добар пут с обзиром на то да је у претходних шест месеци пет држава повукло ово признање с обзиром на то да се радило о

недовољно информација које су поседовале у тренутку када су давале ово признање.

Министар Дачић нас је обавестио да ће у наредном периоду водити преговоре са још десет земаља које ће исто учинити.

Што се тиче самог закона о подршци породици са децом, жао ми је што тренутно није присутна и министарка без портфеља Славица Ђукић Дејановић, али ја се надам да ће и министар Ђорђевић моћи у овом делу када се ради о мерама Стратегије популационе политике да одговори на нека питања која бих му поставила.

Дакле, Јединствена Србија подржаће све ове законе који се односе на подршку породици са децом и не бих се сложила са претходним колегом који је рекао да нико до сада у Србији није спроводио ове мере популационе политике. Ми имамо Јагодину и Драгана Марковића Палму који већ 14 година спроводи мере популационе политике и стимулише борбу против „беле куге“, имамо исправно вођену демографску политику, подршку мајкама са једним, двоје, троје, четворо и више деце, као и подршку у рађању и подршку када су у питању мајке, тј. будуће мајке које вантелесном оплодњом једино могу да се остваре у улози мајке и где сматрамо да и држава треба дати још већу подршку овим мајкама које нису у могућности да саме финансирају овај начин трудноће.

Од круцијалног је значаја што је држава Србија препознала значај популационе политике и све што радимо, радимо у циљу да нам што више младих остане у нашој земљи, да што више младих у остане у средини у којој живи, нарочито у сеоској средини. С обзиром на то да долазимо из општине где са друге стране... Како постоје општине где постоји позитиван тренд када је у питању рађање, као што је Јагодина и где имамо сваке године све више ђака првака, значи, позитиван је наталитет, имамо и општине и нарочито сеоске средине где имамо негативан тренд рађања. Ја сам о овоме причала са министарком Ђукић Дејановић када смо доносили буџет, где је рекла да ће бити повећана та средства да се још више улаже у ове општине које имају негативан тренд у наталитету.

Ово је јако важно и кажем и као посланик и како родитељ мушког детета које се школује у нашој земљи, где желим да сви млади људи остану да живе у својој земљи, да имају пород, на крају крајева, по угледу на наше претке и да задржимо ове младе људе различитим мерама попут ових мера популационе политике, исто тако и мерама да се на неки начин омогући мајкама и деци или породицама са више деце бесплатно школство.

Тако да, ово је јако битно како бисмо се очували као нација, јер по статистичким подацима, да нису почеле да се спроводе ове мере и да није предложено овако добар закон, Србија би за 40 година нестала као нација.

Међутим, оно што посебно желим да питам министра Ђорђевића, наравно, уз све уважавање закона који је добар – да ли ће применити механизме и мере када су у питању мајке које већ имају једно, двоје или четворо деце и како решити, да кажем, проблем и тих мајки у неком дугорочнијем периоду, као и дати већу подршку мајкама са дечицом ометеном у развоју и дечицом са инвалидитетом, јер ови анђели заиста заслужују, као и њихове породице које улажу велике напоре, још већу подршку друштва?

Све ово су мере које гледају про футуро, то значи у будућност, за исправно вођену демографску и популациону политику наше земље.

Свакако, за нас из Јединствене Србије породица је стуб друштва. Њу чине жена – мајка, мушкарац и деца и од тога никада нећемо одустати, тако да се не слажем са натписима који у новинама стоје – оформићемо први геј брак у Србији. У периоду када говоримо о мерама популационе политике, морамо апсолутно да подржимо здраву породицу.

Посебно бих похвалила и овај закон који се тиче ратних меморијала, као и закон који се односи на борце, ратне војне инвалиде и породице палих бораца. Заиста, борци рата као и њихове породице, које Србија никада, да кажем, није изазвала већ је била увучена у такве ратове, ослободилачке ратове, заслужују све достојанство и пажњу наше државе. И похвално је то да је Министарство и деци палих бораца, као и деци бораца рата омогућило сада у више од 40 школа, односно високошколских установа бесплатно школовање, али исто тако и да ратни војни инвалиди могу да се бесплатно лече у бањским лечилиштима.

Само још да кажем на крају да ће Посланичка група ЈС подржати све предлоге закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По пословнику, народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Господине Арсићу, имам питање за вас и јављам се по чл. 27. и 32. и 107.

Наиме, јутрос су на почетку седнице Скупштина и народни посланици обавештени ко је одсутан са заседања. Ето, јуче сте рекли колегиница Стефана Миладиновић, данас се она вратила у редовни рад, али ево, прође 20 и више дана, колико је путника прошло кроз франкфуртски аеродром, колико је авиона узлетело и слетело, а нико не зна где је Мехо Омеровић после оне његове ситне пљачке тамо и крађе парфема, кармина, креме итд.

Да ли ви, господине Арсићу, можете да искористите као потпредседник Народне скупштине ваш ауторитет и да видите где је тај човек? Ево и Ружица Николић га је тражила више пута. Хтела је да га испита све о том случају, да призна да је крао тамо и да једноставно буде

разрешен са места председника Одбора који води, јер је то брука и срамота.

Али стварно – да ли је могуће, ево то је једно питање овако за вас, да ви то објасните као човек са толиким и политичким и скупштинским искуством, ту је и министар за рад, не знам, толико је инспекције прошло свуда по Србији у разним местима и фирмама ових дана, а да не може нико да открије где је један Мехо Омеровић?

Ми стварно не можемо више да чекамо и да нагађамо када ће да се појави. Да није отишао на неки сезонски посао? Али не, не верујем. То ми сада добацују. Не, није, није. Њему је најважније да је негде где може нешто ситно да се ушићари, да се узме овако на брзину. Какав сезонски посао? То није за такав профил личности.

Дакле, господине Арсићу, ако бисте били љубазни, ево има, колико видим у е-парламенту, око сат времена још за ову начелну расправу. Ја сам вас пре неки дан питала, чекала сам, мислила сам заиста да ћете до данас некако да сазнате нешто, да ћете неку вашу интерну истрагу као Верољуб Арсић да спроведете. Знате, овај извештај од детектива и званичне полиције је стигао, и овај из овог фри-шопа. Видело се да је он пришао и украо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Немам намеру да спроводим приватне истраге.

(Наташа Сп. Јовановић: Па добро, неку иницијативу да покренете.)

Па, можете ви да покренете иницијативу као народни посланик. Заиста, ја се сада бавим овом седницом. По овоме што сте ви означили као повреду Пословника, заиста није у надлежности председавајућег, па не видим где сам ја прекршио Пословник што не знам где је Мехо Омеровић.

(Наташа Сп. Јовановић: Не желим да се изјаснимо.)

Не желите? У реду.

Реч има министар Ђорђевић.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Поштована посланице, да пробам да одговорим на ваше питање.

Наравно, овај закон је у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Ми смо га радили заједно, министарка Славица Ђукић Дејановић и ја. Њена помоћ је била ту више него велика и непроцењива, с обзиром на њено искуство које је имала и њено залагање и ангажовање и пре тога и кад је била израда Стратегије.

Свакако, нама је првенствено... И сада покушавам да кажем да овде није реч ни о каквој помоћи. Наравно да треба да видимо у будућности како и на који начин можемо да помажемо породицама, али је овде првенствено реч о подстицају. Зато овде нема речи о некој надокнади која би била некој деци која су рођена пре пар година, већ причамо управо о

подстицању рађања, јер смо приметили да је у Србији из године у годину, као што је и било речи овде, демографска слика лошија и лошија и ми као нација нестајемо. Требало је нешто да се учини и ово је само почетак. Верујем да ће бити доста тога. Јуче сам причао и о медијској кампањи и о укључењу и других државних органа, укључењу и САНУ, затим цркве, медија и свега осталог, образовања, културе, јер морамо сви заједнички да радимо на томе, јер мислим да једино тако можемо да изађемо из овог великог проблема који се надвио над нашом земљом.

Генерално, и јуче сам рекао, у праву су они који тврде да то неће моћи да се реши за годину дана. Сва пракса показује да су у оним земљама где се нешто помакло први резултати били тек после једне деценије. Право време је било можда много раније, следеће је данас и ми, ето, покушавамо да нешто учинимо. Сигурно ћете у наредним временима видети и доста других ствари које ћемо да радимо и вероватно ће нешто друго да се искристалише као нека добра мера, јер је битно да се нешто деси убудуће. Верујем да ће већ у неком наредном периоду неки нови закони, који опет имају додирних тачака са овим проблемом, ући у скупштинску процедуру и бити пред вама посланицима.

Оно што сам, такође, хтео да вам кажем, када је у питању помоћ породицама и мајкама које имају сада децу, ми свакако планирамо да у другој половини године идемо са изменом читавог низа закона. Један од њих јесте и Закон о породици, други јесте Закон о социјалној заштити. Ту ће бити и нов закон пред Скупштином, а то је закон о социјалним картама. Он би, првенствено, требало, након измене ова прва два, да предвиди у будућности једно транспарентније трошење новца, праведније трошење новца и на крају, боље распоређивање тог новца. Верујем да ћемо управо овим мерама успети да распоредимо новац сигурно више онима којима је то потребно, а уколико будемо успешни у томе и кад представимо Скупштини, верујем да ћете и ви у буџету за неке наредне године да гласате за повећање и да тако и на тај начин праведније распоређујемо тај новац. То је начин како ћемо да бринемо о онима који сад већ имају децу.

Хтео сам да и господину Вукадиновићу одговорим. Јавних расправа за све законе који су данас пред вама, које смо били у обавези да имамо, било је. Кад је у питању састав, водили смо рачуна о томе да држава, с обзиром на то да је она та која на крају одлучује и финансира све, а и намеће нека правила и локалним самоуправама, а и брине о иностранству, буде у већини. Неће ту бити никаквих одлука које су мимо државе, али ипак да буде у већини, али водили смо рачуна и о структури.

Видите да има из Завода за заштиту споменика, САНУ, историчара. Верујте ми, сигурно ће и људи из Министарства одбране бити они који се баве овим послом, из Министарства спољних послова, јер нам је врло

битно да имамо добру конекцију са нашим амбасадорима како бисмо знали који су меморијали наши и у каквом су стању у иностранству како бисмо их евидентирали и имали цео један попис свих наших меморијала у иностранству и у каквом су стању, да можемо да направимо неки план о томе. Сигурно нећемо моћи да их реновирамо у неком кратком периоду, али сигурно, ако будемо знали шта је све пред нама, можемо да изађемо и кажемо за толико година ћемо моћи да све реновирамо, односно реконструишемо.

Врло је битно да имамо инвестиционе програме, да знамо ко, када, шта финансира, да ли је то локална самоуправа, ако су страни меморијали код нас, да ли су то стране државе и да имамо једно јасно правило. Зато ово и иде сада. До сада је све било регулисано... С обзиром на то да је било регулисано са више закона који су стари и по 40 година, ми смо морали да идемо у склапање споразума појединачно са сваком земљом и ту је било... Знате како – стајемо, с обзиром на то да ми немамо јасну основу шта преговарачки постижемо. Овде сада подижемо лествицу и кажемо – ово су нека правила која постоје у држави Србији, и то је почетни, да кажем, положај наш у преговарању са било ким у иностранству. Врло добро знамо испод чега не идемо.

Зашто смо ишли, кад је у питању уклањање, да се доноси одлука у Министарству? Зато што ће бити одмах по усвајању овог закона и подзаконски акти који ће управо да регулишу како и на који начин се долази до доказа да је нешто постављено што није смело или је противзаконито.

Оно што је нама битно јесте да се убудуће такве ствари не дешавају, да убудуће ми морамо унапред да знамо ко жели да постави, где жели да постави, да то добро образложи, да докаже да то има неких историјских чињеница и на крају, да каже ко ће то да финансира, јер није то само – ми поставимо, па то ето, лези, бриго, на државу или на локалну самоуправу, већ да знамо ко ће да финансира то. Некада се ради се о неким грандиозним стварима које захтевају велика инвестициона улагања и за одржавање, тако да желимо да имамо нека правила.

Мислим је ово одличан закон, да је нешто што ће нама који се бавимо меморијалима доста помоћи и свакако омогућити да убудуће, као што сам вам рекао, што је за нас најбитније, за нашу земљу, евидентирамо све наше меморијале, евидентирамо све оне који су дали живот за нашу земљу и да то све ставимо у базу. Ми сада знамо да постоје базе у другим министарствима, у неким другим државним органима, у неким локалним самоуправама, али је то све раштркано. Негде постоји и преклапање. Све желимо да имамо у једној бази, да можемо да ту базу понудимо историчарима и да имамо неку, да кажем, збирну информацију коју

можемо да пружимо томе шта је наш народ претрпео у историји и какве жртве смо имали, и то да не буде само у неким бројкама, већ да се то поименце води негде и да и они који су и данас живи могу да се поносе тиме да су имали некога ко је дао живот за своју земљу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марија Јањушевић.

Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Ја ћу говорити о Предлогу закона о финансијској подршци породици са децом и пре свега, по нашем мишљењу, о сасвим непотребном делу који се односи на вакцинацију. Дакле, Двери заиста нису против вакцинације, али смо против репресије и против непотребног угрожавања здравствене безбедности нације.

Више пута сам раније понављала, а и убудуће ћу наглашавати, дакле, нисмо против вакцинације, али сматрамо да је питање вакцинације питање за стручну јавност и за струковна удружења, а не за политичаре. Мислимо да је веома штетно репресивно деловати на родитеље, јер се на тај начин у крајњој линији угрожава најбољи интерес детета.

Што се тиче самих вакцина, нас забрињава неспособност актуелне власти да обезбеди производњу вакцина у Србији. Дакле, не постоји изговор да се комплетан процес производње вакцина по највишим стандардима квалитета не одвија у Србији.

Ми већ имамо Закон о заштити становништва од заразних болести који, свакако, предвиђа кажњавање родитеља који избегавају имунизацију своје деце. Дакле, запрећене казне су од 30.000 до 150.000 динара, тако да нема никакве потребе да родитеље двоструко кажњавамо, да им ускраћујемо финансијску подршку по рођењу детета.

Мислим да се у области здравства то на добар начин регулисало, а ако струковна удружења нису задовољна обухватом вакцинисаног становништва, онда треба да поспеше информисаност, свеобухватну информисаност становништва о свим аспектима вакцинације. Уместо ријалити-програма на националним фреквенцијама, информишите све генерације о неопходности вакцина. Када родитељ изрази сумњу у порекло и квалитет вакцина, нека добије потврду референтне лабораторије и онда нећемо имати ни појединце који дижу непотребну панику и нећемо имати двоструко кажњавање родитеља.

Искрено се надам да ћете током ове расправе повући те чланове који се односе на вакцинацију, да се овај део регулише здравственом заштитом, а да се социјална заштита заиста оријентише на финансијску подршку породици.

Овај закон се и односи само на финансијску подршку и због тога сада нећу говорити о свим другим аспектима који су неопходни за праву подршку породици, и за то да Србија постане држава пријатељ породице, али се слажем да ми сви овде јесмо последња генерација која има прилику да спречи нестајање нације. Наравно да је то дугачак процес. Ми смо тренутно на 1,43% стопе фертилитета, а за просту репродукцију потребно нам је 2,1%.

Надовезала бих се још на ове приче о повлачењу признавања Косова као државе. Искрено се надам да ће тај исти министар Дачић да повуче и свој потпис са Бриселског споразума и да решавање овог питања врати у Савет безбедности Уједињених нација где му је и место, где заједно са Русијом и Кином можемо да урадимо нешто и да просто спречимо да наш председник Александар Вучић дође у ту незгодну позицију да мора да испуни обећање и да потпише правнообавезујући споразум. Дакле, ево, треба му помоћи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, желим да реагујем зато што су у фокусу измена и допуна Закона о финансијској подршци породици са децом управо деца. Овим законом, наравно, пре свега се штити најбољи интерес детета. Права и дужности родитеља извиру из породичног закона и право и дужност сваког родитеља јесте да брине о здрављу свог детета. Дете има право на правилан психофизички развој и има право на своје здравље. То здравље, између осталог, обезбеђује родитељ, а један од начина је и вакцинација, она која је предвиђена у складу са Законом о здравственој заштити.

Према томе, право је детета на здрав живот, а право и дужност родитеља је да о томе брине.

Што се тиче подршке или помоћи коју представници ове политичке партије нуде Александру Вучићу, ја са сигурношћу могу да кажем да Александар Вучић на најбољи начин и у интересу државе Србије води спољну политику и њему таква помоћ у сваком случају није потребна. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар.

Изволите.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Морам да реагујем на вакцинацију. Контрадикторни сте. С једне стране кажете да нисте против, а ево пробаћу да појасним, па ће онда људи да схвате да сте ви у ствари за те који су против вакцинације.

Значи, ви кажете да не треба да буде у овом закону предвиђено да буду изузети они који крше закон и који не вакцинишу своју децу и да при томе имају право да угрожавају право наше деце тиме што их нису вакцинисали.

Кажете да треба да им укинемо, и да не треба да буду двоструко кажњавани. Уколико ми не бисмо то применили овим законом, они би имали право на надокнаду, је л' тако? Што значи да би они, рецимо, хипотетички, за четврто дете добили 2.160.000, а платили казну, нека буде и највећа колико предвиђа Закон о здравственој заштити, 100.000 динара. Значи, ми бисмо их стимулисали да не вакцинишу своју децу, јер би имали 2.060.000 хиљада награду за то.

Мислим да немају право уколико крше закон да имају привилегију и да имају неку корист од државе на било који начин. Онај ко крши закон не треба да буде, поготово када се ради о детету, када се ради о томе да он тиме угрожава и другу децу, награђиван.

Када кажете да не производимо довољно вакцина, у праву сте, али због људи који су управо противници вакцинације, зато што немамо довољно вакцина за све оне болести које се сада јављају управо због њих. Нешто што је у свету искорењено, сада се јавило поново код нас и наравно да нико није предвидео да можемо да имамо толико заражених и да производимо и да чувамо вакцине које имају рок трајања. Наравно да онда не можемо да произведемо доста тих вакцина за то.

Изричито сам поборник тога да децу треба вакцинисати, да деци треба пружити нормалан живот. Не постоји ниједан доказ да било која вакцина угрожава живот. Сви смо ми, претпостављам, овде вакцинисани јер је то у наше време била обавеза и мислим да смо и нашој деци коју смо ми вакцинисали пружили могућност да буду заштићени од таквих болести и да такве болести једнога дана искоренимо и да не постоје.

Ми смо за то да подржимо ово да се они који не вакцинишу децу кажњавају, односно да њима буде ускраћено право да добију подстицај за рађање следећег детета, јер и о овоме које имају, по нашем мишљењу не брину како треба, не раде у складу са законом и не вакцинишу га.

Исто то важи и за образовање. Образовање у систему Републике Србије треба да постоји. Знам да то нисте рекли, јер је то право сваког детета и обавеза сваког родитеља је да образује своје дете. Према томе, и то смо исто ставили ту, тако да је отприлике неки пандан и једној и другој санкцији коју желимо да имамо, и да на неки начин променимо свест код људи, да људи почну да вакцинишу децу своју. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику народни посланик Марија Јањушевић.

Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Нисам контрадикторна. Управо је последња реченица министра прави одговор. Дакле, да информишемо родитеље. Ја сам против репресивних мера, а свакако за вакцинацију, исто као и Српски покрет Двери. Ако сте пажљиво слушали, а верујем да јесте, никако не можете импутирати да сам против вакцинације, напротив, али против репресивних мера јесам.

Дакле, свеобухватно информисање становништва. Ви можете родитељима објаснити због чега је важно да вакцинишу своју децу, објаснити им да се те вакцине производе у Србији, да нема никакве опасности и онда нећемо имати никакве проблеме.

Према томе, не видим да се ми ту нешто не слажемо, али сам само предложила да се здравство бави здравством, а социјална питања да се решавају законима који се односе на социјална питања.

Не кажњавате само родитеље, већ фактички кажњавате и ту децу што све може бити спречено неким међукураком. Дакле, ако нисте добро и довољно предвидели законима који се односе на здравство, поправите те законе, а немојте да преносите проблем на социјална питања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Ђорђевић.

Изволите.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Трећи пут данас – не ради се о социјалној помоћи било коме, ово је подстицај рађања. Не ради се уопште о помоћи том детету.

Ви овде кажете да укинемо да они имају право да узму за прво дете 100.000, за друго дете 240.000, за треће дете 1.440.000 и за четврто дете 2.160.000 и да га не вакцинишу и да од тих пара плате казну у оном другом закону, и да фактички подстичемо да не вакцинишу децу, јер ето, добићете на неки начин. Чак и ако вас казне, биће у реду. Је л' тако?

(Марија Јањушевић: То је политиканство.)

То је политиканство. Па, чекајте, да ли ће тако да се деси? Само то вас питам.

Ако укинемо ово, да ли ће да се деси да они добију паре, да не вакцинишу децу и да буду стимулирани да имају разлику чак у парама? Ја мислим да да.

(Марија Јањушевић: Неће, јер ће се уверити да су вакцине добре.)

Да вам кажем, једна ствар је уверавање, али је питање да ли ћемо ми њих да уверимо или не. Ми сада радимо, и видели сте да се сада болест вратила, да људи виде да има чак и смртних последица, па опет видите да постоје они који су поборници тога да се не вакцинише и даље.

Мислите стварно да ћемо да успемо у томе уколико им још дамо и новац. Ја мислим да нисте у праву.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Изволите.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Поштовани господине министре са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, говорићу о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом.

Врло је важно да се деца рађају и да наталитет расте. Демографске анализе показују да се Србија суочава са драматичним губитком становништва. Зато је потребно помоћи мајкама како би се у Србији рађало више деце.

Одредбе закона о финансијској подршци породици са децом представљају део укупне друштвене бриге о деци и односе се на побољшање услова за задовољавање основних потреба деце, на посебне подстицаје за рађање деце и подршку материјално угроженим породицама са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци без родитељског старања.

Законом је извршена корекција у погледу прихода који су од утицаја на остваривање права на дечији додатак, а везани су за нове износе родитељског додатка за треће и четврто дете. Родитељски додатак представља неопходну меру подршке породици, јер представља главни инструмент популационе политике.

Искористила бих прилику да кажем да је град Вршац на последњој седници Скупштине града усвојио одлуку којом се утврђују права на финансијску подршку породици са децом на територији града Вршца и то право на поклон првом детету рођеном на почетку календарске године, право на регресирање бесплатне ужине ученика основних школа, чија је породица корисник материјалног обезбеђења Центра за социјални рад или је дете без родитељског старања и право на суфинансирање трошкова превоза ученика средњих школа

Такође бих споменула и олакшицу за родитеље новорођене деце у виду бесплатне „беби паркинг-карте“, која је први пут уведена прошле године. Ове године се наставља са том акцијом, чији је циљ да се олакша родитељима паркирање приликом посета педијатру и обављања других обавеза које их очекују првих годину дана родитељства.

Ово је симболичан начин да се помогне људима који се залажу за повећање наталитета. Град Вршац је, такође, крајем 2016. године одлучио да новац добијен од наплаћених казни за саобраћајне прекршаје буде потрошен на дечија ауто-седишта. Током прошле 2017. године

родитељима је уручено укупно 400 седишта, а са том праксом је настављено и ове године.

Мере које су предвиђене овим предлогом закона јесу неопходне, корисне и од великог значаја. Доношењем ових мера Србија, на челу са председником Александром Вучићем, показује да је озбиљна држава и овај закон јасно и недвосмислено показује спремност државе да се подстицајним мерама увећаног родитељског додатка ухвати укоштац са једним од највећих проблема, а то је недовољни број новорођене деце.

Српска напредна странка ће у дану за гласање подржати све предлоге закона који су данас на дневном реду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

Изволите.

НАТАША Ст. ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри Ђорђевићу са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, ја ћу данас говорити о закону о финансијској подршци породици са децом јер се он пре свега одражава на ублажавање економске цене родитељства, затим на усклађивање рада и родитељства и едукацију у домену репродуктивног здравља и популационе политике.

Затим, ту је важно фокусирање рада на градове и општине као и јединице локалне самоуправе. Министарство рада и социјалне политике дало је Предлог измена и допуна Закона о финансијској подршци породици са децом у земљи, да се мајке квалитетније баве одгојом деце.

У Предлогу закона се предвиђа да прво дете добије једнократну финансијску помоћ од 100.000, као што смо чули то неколико пута али није лоше поновити, за друго је 10.000 сваког месеца, за треће дете 12.000, а за четврто 18.000 на месечном нивоу. Што каже моја колегиница Малушић, то је почетак. Наравно, било би добро за још деце, али тренутно нам оволико омогућавају наше финансијске могућности.

Мајке које у неком блиском периоду добију треће и четврто дете, имаће финансијску помоћ од 30.000 динара сваког месеца у року од 10 година. По овој стратегији се жели да жене буду запослене, не да се стимулишу мајке које не раде, и да им се омогући да боље ускладе рад и родитељство.

Зато је према овом закону помоћ усмерена на стандард детета, а не на финансијску надокнаду мајци без посла. Финансијска помоћ треба да подигне стандард вишечланих породица, да њихов стандард не буде мањи од породица са мањим бројем деце.

Ако желимо да будемо модерно друштво, морамо много више радити на партнерском односу, јер жене у Србији су преоптерећене и труде се да испуне обавезе које су у складу са традиционалним обавезама

које проистичу из културолошких навика, али и да граде пословну каријеру. Поред тога, оне рађају и гаје децу а чекају их и друге активности у кући. Све то треба ускладити.

Стратегија предвиђа читав низ саветовалишних и других активности и обавеза везаних за партнерство и дељење обавеза између оба родитеља. Јединице локалне самоуправе треба да раде на подизању капацитета дечијих обданишта и сопствених буџета, јер готово да нема средине у којој одређени број деце није на листама чекања.

Одрживост вртића треба да буде из средстава локалне самоуправе и градова, као што је случај у приградским општинама као што је Младеновац, а не само из неповратних средстава из буџета Републике Србије.

Градска општина Младеновац већ више година уназад поклања родитељима новорођене бебе ауто-седишта за најмањи узраст, носилке у полулежећем положају за прве вожње, које су неопходне за прве вакцине и одлазак код лекара, јер је утврђено да се оне врло ретко купују, него тек када дете почне самостално да седи.

Такође, Градска општина Младеновац је договорила са Градом Београдом отварање одељења вртића у школама, у слободним учионицама, како би се женама на селу омогућило да се баве послом, а да се деца социјализују и друже са вршњацима. И друге општине се труде да помогну својим суграђанима. Тако, на пример, у Шиду асистенти обилазе на електричним бициклима мајке са децом и породице којима су болесни старији чланови. То представља комбинацију геронто домаћице и бекиситера.

У многим општинама је усклађен рад вртића са обавезама родитеља и њиховим радним временом. По општинама се развијају саветовалишта за биомедицинску оплодњу, јер 10% парова не може да добије потомство природним путем и психолошка подршка им је веома важна.

Ми имамо закон који је у складу са европским стандардима, којим смо подигли старосни лимит жена за вештачку оплодњу на 42 године и то са три покушаја из Републичког фонда за здравствено осигурање по стратегији Министарства. Четврти покушај финансирају јединице локалне самоуправе и подижу лимит на 43 и 44 године.

Наравно, општа замисао је да се оваквим мерама промени демократска слика у Србији. При томе су анализиране мере које су довеле до преокрета у демографији многих земаља. Према мишљењу стручњака најважнија и најсличнија је садашња ситуација у Србији са ситуацијом у Русији, која је била на почетку 21. века, тако да је Министарство већ предузело мере, прикупљају податке у сарадњи са руском Институтом за

демографију када је у питању превазилажење негативног тренда и враћање позитивног прираштаја.

Толико од мене о овом закону. Захваљујем се на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бранислав Михајловић.

Није ту.

Реч има народни посланик Драган Вељковић.

Изволите, колега Вељковићу.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, пред нама се налази сет изузетно важних закона од којих ће моја пажња бити усмерена на Предлог закона о изменама и допунама Закона о мирном решавању радних спорова.

Предности које доноси примена алтернативних метода решавања радних спорова су многобројне, а оне се огледају пре свега у ефикасности и економичности поступка, страначкој аутономији, добровољности, бесплатности, неформалности, квалитетнијем решавању радних спорова искључивањем потребе за вођењем дуготрајних и скувих поступака пред судовима, решавању спорова уз присуство треће неутралне странке, побољшавању комуникације страна у спору.

Нарочито желим да апострофiram да је унапређење алтернативних метода решавања радних спорова од пресудног значаја у циљу поштовања људских права, принципа владавине права и правне државе. У том контексту истичем чињеницу да су у знатном броју предмета пред Европским судом за људска права против Републике Србије у којима је утврђена повреда права на суђење у разумном року чинили управо радни спорови.

Напред презентиране предности условиле су доношење Закона о мирном решавању спорова, који се примењује од 1.01.2005. године, као и измене и допуне истог закона из 2009. године. Међутим, након протеча више од једне деценије од његове примене и на основу спроведених истраживања показало се да су различити фактори и околности утицали да овај институт остане недовољно видљив и афирмисан у нашој држави, тако да је судска заштита и даље остала примаран облик заштите права запослених.

Најбоља илустрација за овакав закључак јесте податак да је у току 2016. године пред судовима покренуто 30.000 радних спорова, док је пред Републичком агенцијом за мирно решавање радних спорова покренуто свега 956 радних спорова, што чини тек тридесети део укупног броја радних спорова. Недовољна информисаност, неповерење од стране запослених и послодаваца, слаба видљивост и организационо-технички

недостаци Агенције, а нарочито недостаци у законодавном оквиру су само неки од разлога који су продуковали овако негативно фактичко стање у овој области.

Уочени недостаци законодавног оквира мирног решавања спорова у пракси доводе до потешкоћа у примени актуелног закона у појединим сегментима, недовољне флексибилности и видљиве предности овог института. Са друге стране, добробити алтернативних метода решавања радних спорова су многобројне и препознате су међународним инструментима за заштиту социјално-економских права.

Овакво фактичко стање, односно недовољно коришћење овог института негативно се манифестује и утиче на повећање броја радних спорова пред судовима, на дуготрајност судских поступака, потребу за додатним финансијским средствима, стварање негативног амбијента за пословање, урушавање социјалне сигурности запослених и послодаваца.

У циљу отклањања ових негативних последица неминовно се намеће потреба за унапређењем законодавног оквира мирног решавања спорова, што се управо ради предложеним законом, којим се отклањају неадекватне и непрецизне одредбе важећег закона, укључујући и њихово усаглашавање са постојећим међународним стандардима Међународне организације рада и Европске уније. Предложеним изменама и допунама унапређују се механизми алтернативног решавања радних спорова и понуђена су конкретна решења и правни аргументи за унапређење Закона о мирном решавању радних спорова.

Од многобројних измена и допуна желим да потенцирам само неке од њих. Допуном одредбе члана 2. актуелног закона проширује се круг страна у колективном спору, па се поред досад предвиђених учесника, послодавца, синдиката и запосленог или представника запосленог, као стране појављују штрајкачки одбори и оснивачи за јавна предузећа и јавне службе. Такође, прецизира се и проширује делокруг Републичке агенције за мирно решавање радних спорова, тако да измене предвиђају да радници могу покренути поступак пред Агенцијом за мирно решавање спорова због отказа, радног времена, остваривања права на годишњи одмор, исплате зарада и накнада зараде, отпремнина, исплате јубиларних награда, али и злостављања и дискриминације.

Према садашњем закону радници могу да покрену индивидуални спор само због отказа, уговарања исплате минималне зараде и дискриминације и злостављања. Што се тиче самог поступка, рок који друга страна има на предлог о мирном решавању спорова показао се као превише кратак, тако да је исти продужен на пет радних дана. Исто тако, постојећи закон није довољно јасан у погледу рока за подношење предлога у делатностима од општег интереса и где постоји обавеза обезбеђивања

минимума процеса рада, где је прописан рок од три дана, што у пракси ствара проблеме, јер у рок улазе и нерадни дани, па је стога сада прецизирано да је то рок од три дана од дана настанка спора.

Важећим законом прописан је рок за окончање колективног радног спора од 30 дана од дана отварања расправе. Међутим, у пракси је често овај рок био кратак и представљао је ограничење у поступку мирног решавања спора, тако да је садашњим изменама предвиђена могућност да на захтев страна у спору тај рок може да се продужи за још 30 дана. Актуелним законом предвиђено је да су све расправе на којима се утврђује релевантно чињенично стање јавне, међутим, у споровима поводом дискриминације и злостављања на раду, узимајући у обзир њихову природу, често се износе осетљиви подаци, па је с правом изменама закона предвиђена могућност искључења јавности на захтев страна у спору, ако за то постоје оправдани разлози.

Ове и све друге предложене измене и допуне имају примарни циљ да унапреде законодавни оквир мирног решавања радних спорова, да појачају улогу Агенције како би се што више индивидуалних и колективних радних спорова решило на миран и ефикасан начин и тиме смањио број дуготрајних и скувих судских поступака, а што ће условити већу видљивост свих предности које доноси примена алтернативних метода решавања радних спорова. Оне ће за последицу имати смањење потреба за издвајањем додатних финансијских средстава од стране државе, доћи ће до стварања позитивног амбијента за пословање и биће обезбеђена боља заштита у сфери рада и капитала, као и повећана социјална сигурност запослених и послодаваца.

Сасвим сам сигуран да се предложеним изменама и допунама стварају претпоставке за реализацију ових циљева, па ће у том уверењу Посланичка група СНС у дану за гласање подржати овај и све друге предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Оливера Огњановић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, цео сет закона који су предложени указује нам на једну једину истину, а то је да се Влада Србије односи према својим грађанима домаћински у циљу побољшања животног стандарда и проналажења начина како би будућим генерацијама обезбедила визију за планирање живота у својој држави, уз очување националног идентитета и традиције.

Осврнућу се на закон о финансијској подршци породици са децом зато што сматрам да је брига о породици и подршка подизању наталитета

једна од најважнијих ставки о којој треба да се бринемо. Како и сами видимо, наша влада је пронашла начине. Побољшањем животног стандарда и услова како би се задовољиле потребе једне породице, даје се подстицај за повећање наталитета, јер је побољшање економских услова један од основних узрока који су утицали на то да је у Србији готово половина породица само са једним дететом, а број породица са четворо или петоро и више деце је јако мали. Подаци нам говоре да су у Србији најзаступљеније породице са једним дететом, односно да чине 51%, од укупног броја породица са децом. Следе породице са двоје деце, док су породице са петоро и више деце најмање заступљене, односно 0,4%.

Зато решења којима се обезбеђује финансијска подршка за рађање деце, и то на дужи временски период, представљају изузетан подстицај и сигурност за једну породицу. Осим ове врсте подстицаја, кроз читав низ пројеката се све више укључују и јединице локалне самоуправе. Породице из Новог Сада које имају троје и више деце моћи ће и ове године да имају умањење рачуна за комуналне услуге и до 50%. Ужице је други град у Србији, после Чачка, који је кренуо у реализацију пројекта поносна картица „Цена минус за 3+“ Покрета за децу, којим вишечлане породице остварују попуст у продавницама, установама и услужним радњама. Ове пројекте је подржао велики број градова у Србији. И сам пројекат изградње јефтиних станова је стимуланс и подстрек државе да би се омогућио пораст наталитета.

Ипак, грађани Србије не смеју заборавити да је број радних места у предузећима и установама у Србији од 2001. до 2012. године смањен за више од 400.000. Претходна Влада систематски је смислила да уруши привреду у Србији, па отуда толики број оних који су остали без посла. Огроман је број страних приватизација преко којих су они прали паре, људе осиромашили и на тај начин их уценили да раде за мале паре код приватника које су они уздигли.

То је један од основних разлога зашто су се млади људи окренули проналажењу начина да преживе и забораве на највеће богатство, на породицу.

Не смемо заборавити ни Ђиласа који се хвалио да гради обданишта баш усред Београда. У Пионирском граду је буквално отео објекат, лажући да гради баш за децу. Они су отпочетка имали пројекат где ће направити кућу „Великог брата“, студио, канцеларију за своју фирму са лажном документацијом, под изговором да ће свој објекат направити за боравак деце. За 12 година, колико је трајао уговор, Пионирски град није зарадио ни динара, али су се зато напунили њихови џепови и ја се искрено надам да ће ова господа кривично одговарати.

Ми градимо школе и вртиће јер су Србији потребна деца и млади људи. Отварамо фабрике и запошљавамо, зато што желимо јаку Србију и враћамо жељу за животом и породицом. Зато дајем сву своју подршку овој влади и честитам вам на постигнутим резултатима.

У дану за гласање СНС ће подржати све предложене законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Даме и господа народни посланици, поштовани чланови Владе, много је законских предлога пред нама и ја ћу се осврнути само на неке.

Пре свега, почећу о овом закону о ратним меморијалима, јер сведоци смо тих вишедеценијских, најблаже речено недоумица у овој области, због недостатка законских решења када су у питању ратни меморијали, односно законска решења постоје, али су, да кажем, већ превише стара и неприлагођена догађајима који су иза нас.

У тим протеклим деценијама Србија је водила много ратова у којима се борила за опстанак сопствене државе, односно државе Србије и опстанак сопственог народа, а овај закон је, у ствари, један позитиван однос према свима онима који су у тим протеклим деценијама, ако ћете и у протеклим вековима, уградили оно што је највредније и омогућили свима нама и нашим породицама да данас слободно ходамо овом земљом.

Србија је земља, такође, која може бити поносна на сваког свог војника који је погинуо у било којој земљи на свету у било ком рату. Мало је земаља у свету које могу исто то рећи када су у питању њихове војске.

Видим да сте приликом састављања овог законског решења водили рачуна и о тој чињеници, па у члановима 14. и 15. дефинишете заштиту ратних меморијала у иностранству и то је добра ствар када је у питању ово законско решење.

Такође, чињеница је и сведоци смо да је у неком протеклом времену у Србији никло много ратних меморијала који нису, у најмању руку, у складу са неким историјским и стварним чињеницама, како кажете, а најмање су у складу са државним интересима Србије и овај закон регулише и ту област када је у питању уређење и уклањање тих истих ратних меморијала, али добро је што сте на крају коначну реч о томе препустили судовима у Србији, јер ћемо тиме ми као друштво избећи све могуће злоупотребе, односно сву могућу политизацију када је у питању уклањање тих и таквих меморијала широм Србије. То је што се тиче овог закона.

Иначе, ја долазим са севера Бачке која је изразито пољопривредни крај, где пољопривреда представља један од најважнијих делова привреде уопште, и знам колико је важно учешће тих сезонских радника у тим пословима. Према неким анкетама 320.000 људи у Србији ради у области пољопривреде, а највећи део њих је на сезонским пословима.

Добро је што сте донели коначно закон који ће регулисати њихова сва права, па и право на накнаду, право на безбедност на раду и здравље, право на осигурање, али с друге стране, видео сам, предвидели сте и надзор над применом закона и казнене одредбе.

Такође, овај закон не само да иде у прилог сезонским радницима, он свакако добро дође и онима који су послодавци, јер ће на овај начин олакшано и без много процедура вршити пријаве и одјаве сезонских радника.

На крају, оно што сам оставио, мислим да је то историја, то је овај закон који се тиче финансијске подршке породици са децом, јер први пут ова државна на један системски и конкретан начин приступа овој проблему, тј. демографском проблему са којим се Србија суочава у последњим деценијама.

Истини за вољу, негде у експозеу који је подносила премијерка Брнабић је већ споменуто и обећано да ће се донети хитне мере за подстицање рађања у Србији. Само оснивање министарства које ће се бавити овим питањем такође је био позитиван сигнал, али председник Вучић је у марту први пут изашао са конкретним условима и конкретним износима када су у питању давања, тј. помоћ као подстицај рађању у Србији. Додуше, његова влада је у самом корену овог предлога, јер је 2016. године за време владе Александра Вучића основан тај савет за популациону политику и то је био први корак у реализацији стратегије.

Ово је један озбиљан законски предлог и ја вас молим, уважени министри са сарадницима, наравно, ми ћемо овај законски предлог подржати, али да размотрите и могућност да сва лица која остварују права из овог закона евентуално, уколико постоји могућност, остваре и право на пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање, уколико то право нису остварили по неком другом основу.

Ја вам честитам на свим законским предлозима и обавештавам вас на крају да ћемо свакако у дану за гласање ми из СНС подржати све законе. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног и јединственог претреса питам да ли желе реч председници, односно представници посланичких

група или још неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника. (Да.)

Реч има народни посланик Владимир Ђурић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Хвала, председавајући.

Ја ћу искористити преостало време овлашћеног представника посланичке групе да покушам да одговорим министру у вези са законом о поједностављеном ангажовању сезонских радника, пошто нисам добио право на реплику након првог обраћања. Просто, нема времена све да се каже, па ми некако останемо недоречени, па онда у тој недоречености може да се поентира.

Већ сам рекао да је економски фактор пресудан за рад сезонаца на црно из нашег угла. Дао сам пример свој од прошле године када су принос и приход једва покрили трошкове, а оне који су радили на туђој земљи отерао у губитак и дуг. Те бројке су сурово тачне.

Други пример – од 2007. до 2017. године засади малина порасли су са 10 на 20 хиљада хектара, али је принос по хектару пао за 38%. Ми смо укупну масу малина коју производимо, дакле, понуду укупну смо повећали и изнели на већ засићено тржиште и то кроз очигледно екстензивну производњу, чим је принос пао 38%, смањену продуктивност и рентабилност, и дошли смо у ситуацију да нам произвођач у крајњој малопродајној цени малине учествује са свега 2%. То је све што њему остаје и он од тога треба да плати порезе и доприносе за надничаре.

Лепо је што ГИЗ плаћа софтвер а НАЛЕД даје консалтинг, али можда су и ГИЗ свој новац и НАЛЕД свој консалтинг могли дати за нешто целисходније, ако се већ могло бирати.

Усмено уговарање уз обавезу послодавца да тек на захтев сезонца изда потврду, чији садржај нико не може упоредити са усмено договореним, упознавање сезонца са ризицима везаним за посао, одлажење у инвестинг канцеларију где ће консултант пољопривреднику софтверски пријављивати све сезонске раднике сваког дана до 10.00 ујутру, кол-центар са два оператера на услузи тој локалној канцеларији, то су, како да кажем, необична решења и све то заправо делује као један експеримент у који ми сада увлачимо пољопривреднике.

Ја бих, наравно, желео да тај експеримент успе и да се ово покаже у наредних пет година као мера којом ћемо на задовољство послодаваца и сезонаца свих 70.000 сезонаца пријавити, јер наравно да смо сагласни да је предложени модел пријављивања сезонаца у односу на постојећи правно бољи јер је у питању посебан закон и посебан режим радног права баш за ову врсту рада. Наравно да се слажемо да по овом посебном закону сезонац ступањем у рад задржава права која има у Националној служби за

запошљавање, што постојећи законски модел не омогућава. Сагласни смо и да нови модел послодавце у пољопривреди треба да кошта 6.000 динара месечно по сезонцу и да је то мање него досадашњих 11.000 динара месечно по сезонцу, али само за онај 1% послодаваца код којих ради свега 5% пријављених сезонаца.

Слажемо се и да је предност у пријављеном раду и у постојању пензијског и здравственог осигурања за случај повреде на раду, јер овде се здравствено осигурање ограничава на то. Ја сам у претходном излагању спомињао пример пензионог, што не значи да не знам да постоји и одређено здравствено осигурање на које сезонац стиче право чином пријављивања њега као радника, али морам да вам кажем да се 95% сезонаца и 99% послодаваца у привреди заправо сагласило да за новац који би пријављивањем сезонца дали држави, они не добијају заузврат адекватну вредност ни у погледу правне заштите, ни у погледу пензионог, ни у погледу здравственог осигурања, нити у погледу осталих услуга које би им за тај новац држава морала пружити. Зато је стање у којем је 95% рада сезонаца непријављено, стање које тренутно свима одговара.

На држави је да изгради поверење, а тог поверења код тих људи деценијама нема, поверење да ће за тај новац, за тих додатних 15 милиона евра, у наредних пет година држава урадити свој део посла истински. Тог поверења нема чак ни у институције приватног осигурања. Ево пре два дана је малинар један на телевизији, на вестима кукао и жалио се да му је град све потукао. Каже није се осигурао. Раније, када се осигуравао по купљеној полиси, он није успео да наплати штету. Ја сам рекао у претходном излагању да је ствар мултиресорна. Овај проблем је у домену надлежности НБС и гувернерке, јер Народна банка надзире осигурање.

Зашто деценијама пољопривредници у осигурање немају поверење? Шта НБС може по том питању да уради? Питање је поверења у размени вредности између грађана и привредника на једној страни, и државе на другој страни. Кад се то поверење развије, тек тада је потребно да све заинтересоване стране заједно осмисле мере које ће, заправо, помоћи пољопривреди да створи додатну вредност већу од тих 15 милиона евра у наредних пет година, како би тај новац у том износу пољопривредници добровољно предали држави на име пореза и доприноса за пријављени рад сезонских радника и како би након што тих 15 милиона у наредних пет година пољопривредници уплате држави, они били задовољни оним што им након тога остаје.

Дакле, не требају нама мере ефикаснијег попуњавања буџета по основу опорезивања привредног рада. Требају нам мере које циљају подизање продуктивности, конкурентности, нове технологије, агротехничке мере, саветодавне службе, подизање приноса, заштита од

откупљивачких и прерађивачких монопола, дакле, све оно што ће пољопривредницима подићи профит. Нажалост, скептични смо за софтверско пријављивање које неће бити пет сати месечно по сезонцу него ће бити три минута дневно по сезонцу. То је све лепо и то је све океј, али без овог једног системског мултиресорног приступа и без гађања правих узрока сиве економије и правог узрока непријављеног рада, а он лежи у економској сфери, бојим се да ће, уз искрене и добре намере и консултаната и оних који пројекат финансирају, и Министарства које је креирало све ово ефекти, нажалост, изостати.

Рекао сам на почетку – закон не прави штету, али нажалост, бојим се да се планирани буџетски приходи од 15 милиона евра у наредних пет година за државу неће остварити. То је чини ми се цифра која је пројектована за неки обухват од, рецимо, нешто мање од половине актуелног броја сезонских радника. Толико о томе од мене.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Ђорђевић.

ЗОРАН ЂОРЂЕВИЋ: Лако вам је да сумњате у нешто кад нешто постоји. Кад не постоји, онда нема ни сумње у тако нешто. Ви овде сумњате да ћемо бити успешни у томе да пружимо могућност неким сезонским радницима који то очекују. Причате о неких 1% који ће бити у овоме, 99% који неће бити обухваћени. Да ли он, када прима надокнаду и када заврши свој радни дан, кад има усмени договор, кад му се исплати тај новац и онда зна да је испоштован договор и да може сутра поново да дође, да ли он очекује да за то има и пензионо, и социјално и здравствено? Ако то не очекује, онда нема ни сумње. Ту онда може да ради на црно и да не уплаћује ништа, јер ништа ни не очекује.

Али бојим се да он када ради, да је доведен у заблуду, јер му је неко обећао да уколико буде повређен, уколико буде било каквих проблема, да ће бити здравствено збринут, а такође да ће му бити уплаћено пензионо. Е тада је доведен у заблуду, уколико не зна како и на који начин да провери то. Ми смо гледали, и суштинска разлика, ви сте делом и рекли сада да му се не укидају неке надокнаде, и не скида са листе Националне службе за запошљавање с једне стране, а са друге стране гледали смо колико минимално треба да се плати иако је 143 динара сат, иако ради пуно радно време, колико дневно треба да плати најмањи могући порез и допринос, да има пензионо, да има здравствено и да има социјално. И то је 300 динара. То је далеко мање него што је за било коју другу врсту делатности за коју би уплатио да ради по минималној цени рада од 143 динара, и да има све оне бенефиције које му остају ако ради тај посао.

Сада ви кажете да ћемо ми да доведемо у заблуду 99% људи који, ето, не желе тако нешто. Ако не желе, то је њихова ствар и њихов договор са оним са ким раде. Али ако мисле да имају то пружено са друге стране,

онда су доведени у заблуду, а држава им само омогућава да знају да можемо да их штитимо у томе, да можемо да им пружимо могућност да провере то, и на крају и да имају уплаћено све и да имају неку корист касније. Када плаћате порезе и доприносе, то не иде ни у изградњу путева, ни у инфраструктуру, ни у било шта, него управо иде за ове ствари које сам вам ја рекао. Да ли сматрате да они не треба да плате, а да имају право на то? Чекајте, како мислите да им пружимо здравствено, пензионо и социјално, а да се не плати ништа? При томе смо гледали најминималније. И то управо иде за ту намену ни за шта друго. Хвала.

(Владимир Ђурић: Ако може кратка реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Немате право, господине Ђурићу.

Министар вас није добро разумео?

(Владимир Ђурић: Па, питао ме је.)

А питао вас је? То ћете морати неком другом приликом да расправите.

Да ли још неко од овлашћених представника посланичких група жели реч?

Реч има Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, нема дилеме да ће СНС у дану за гласање подржати све законске предлоге јер они на адекватан начин разматрају питања прошлости, садашњости и будућности.

Што се СНС-а тиче, овим законима омогућава се сећање и поштовање према жртвама ослободилачких ратова у Србији. Морам да нагласим да од 4. августа 2015. године на предлог Владе, а тада је председник Владе био садашњи председник Републике Александар Вучић, обележава се и 4. август као дан страдања избеглих и прогнаних Срба са свих територија бивше СФЈР. Дан сећања одржан је у Рачи, у Бусијама и Ветернику до сада, и биће настављено обележавање овог дана и даље.

Такође, желим да истакнем да ће СНС за предложене законе гласати зато што се њима на адекватан начин сузбија сива економија и подстиче законодавни оквир којим ће се уредити послови сезонских радника. Овим законима даје се подршка мајкама, породицама и деци да Србија буде бројнија. Овим законом успоставља се и међународна сарадња између Владе, односно надлежног министарства и других земаља у циљу већег обухвата социјалног, здравственог и пензионог осигурања наших радника. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, поштовани гледаоци, у Србији када неко жели да учини нешто добро, не треба да очекује да му ови из савеза како то зову лопужа, превараната, варајића, пељешановића, склоне камен са пута. У Србији ако желиш да учиниш нешто добро, од таквих можеш да очекујеш само да ти наваљају још већи камен на пут.

Овде смо по питању меморијала слушали шта је све странка бившег режима ослободила. Ја ћу покушати да наведем главне ствари које су они ослободили. „Агробанка“, „Развојна банка Војводине“ – ослободили су је од пара. Елезовић онако напуни новчаник, кад је склопио новчаник, ови су се његови сетили шта су све ослободили, али су заборавили да нам објасне с које стране шалтера су пљачкали банку. Када су је пљачкали, то су радили са унутрашње стране. И они су борци за слободу. Ослободили су грађане целокупне друштвене имовине која је требало да припада свим грађанима. Њима треба подићи споменик.

Они су ослободили Попинце. Сећам се лепе Њање и њене старије другарице, када се упале онако буновне раном зором на дан избора у Попинце пред бирачко место, да ослободе Попинце. Жао ми је што госпођа министарка није ту; 300 младића у Попинцима се радовало тој слободи. У центру села стоји луди камен и сви су молили да лепа Њања стане на тај луди камен у пратњи мајке, не би ли се неко од њих оженио, засновао породицу, добио децу итд. Међутим, где чуда! Лепа Њања и њена старија другарица мати нису хтеле Њању удати. Њања је дала интервју, напала СНС и владајућу коалицију и напустила тек ослобођене Попинце и оставила у жалости 300 неочеђених момака.

Сад кад ја кажем да те момке треба оженити, да треба спречити „белу кугу“ посебно на селу, онда се сви они побуне и кажу – види мрзи овог, мрзи оног, ова српска владајућа коалиција хоће неке да помогне да заснује брак на селу. Ја мислим да нас на селу нико не мрзи. Ја мислим да је „бела куга“ најгоре етничко чишћење и најефикасније, а да је агресија колевкама најуспешнија агресија и ми као народ, посебно ми који припадамо већинском народу, то треба да знамо. Зато ја подржавам све мере, ма колико оне успешне биле у том циљу, само немојте да клонирате ове, посебно немојте господина Крадуловића.

Што се тиче меморијалних ствари и ових ослободилаца, ја морам да покажем нешто, јер ту увек можемо да се преваримо. Ово је, господине Мартиновићу, британска репрезентација 1938. године, која салутира Хитлеру. Година 1938. Мали су они ревидирали ту своју историју и своју

улогу, посебно на Балкану. Али ја нисам ту да заборавим. Ни на крај памети ми није да допустим да се било који споменик подигне овим британским херојима који су били добровољни даваоци српске крви углавном и туђе крви.

Али, с тим у вези, са овим фашизмом, немојмо да допустимо ни ово, а молим камере да то прикажу уколико желе. Наравно да они избегавају. Вероватно имају неки свој усмени споразум, како беше оно, уговор. Е сад, погледајте, кад неко ко је наводно ослободилац, кад неко у Београду салутира, а мени ова особа личи на ону Хелгу колегиницу Ота хер Флика из оне серије о фашизму. Ево, погледајте. Ово је чист нацистички поздрав или поздрав за домаћицу у свему. Вероватно да то иде уз ону изјаву да је хрватска „Олуја“ била хуманитарна акција и легитимна акција. Вероватно тај поздрав иде уз ово. Али, немој да нам се деси да оним ослободиоцима и овој ослободиоци која је ослободила Рим кад је била тамо амбасадорка, а да запамтите Рим није Крим...Ја сад не знам да ли је она код Вука Јеремића, вероватно јесте. Да ли је Вук Јеремић против ЕУ или је сад госпођа Санда постала љубитељ ЕУ? Нешто ту није у реду.

Али кад смо већ код надница, ја поздрављам што социјални случајеви не губе социјалну помоћ када дођу да буду сезонска радна снага, јер су то до сада избегавали. Ја сам био више за хрватски модел, ово је мађарски, али морам да поздравим нека решења, а једно је ниска пореска стопа. Те две ствари свакако поздрављам, наравно, уз интенцију да се дође до сезонске радне снаге, јер жито труду роди, а гроздови муци висе. Дакле, без те муке у одговарајућем времену у неколико дана, уколико то не урадите, ви имате велики проблем.

Некад чак нема довољно радне снаге, па и она увозна сезонска радна снага добро дође, да би се плодови убрали и да не би трулили итд. Ја да вас подсетим да је у току у Срему жетва, где је жито полегло и сваки дан пада киша и постоји опасност да тотално пропадне. Уколико не ангажујемо сезонске комбајнере, ми смо у проблему.

Али ја вас питам – где је надничко Вук Јеремић? То је наш најпознатији надничар. Он је, овако, надничко у Хонгконгу, био једно десетак пута, нашао неке тамо газде, надничко и мора да је брао оно – брао сам од злата јабуке. Вероватно су биле златне јабуке које је он брао, кад је успео да у том надницењу убере 7,5 милиона долара и да каже да је он то у надници зарадио кроз консултантске услуге, а ја мислим да је то било прање новца. Срамота је да се само америчка држава бори против тога, а да ми као иницијатори његове те активности...

Да вас подсетим да сам пре годину и по дана, далеко пре председничких избора, поставио питање о трансферу 1.335.000 долара на његову агенцију за консалтинг и да сам поставио питање о 1.449.000

долара за Центар за међународну сарадњу и одрживи развој. Они су рекли да то није тачно. Министарство финансија је затражило замолницом од Хонгконга и Америке обавештења и то је резултирало касније чувеном оном акцијом кад су његови спонзори, односно газде где је надничео и брао златне јабуке, пали у руке америчке полиције.

Мислим да је крајње време да се то прање новца испита изнутра, тим пре што је уредници „Дневника“ Наташи Јеремић на име дневника исплатио 650.000 долара у „Сити банку“. Мислим да је то огроман минус уколико наша држава не помогне истражним органима у САД да се то истражи.

На крају, да вам кажем, што се тиче сезонске радне снаге, овде смо чули многе који су говорили о раду, труду, зноју, муци, а да се нико од њих поштено није намучио, сем у сарадњи са неким чудним страним службама. Мислим да је време да они знају, а то хиљаду пута подсећам, да та активност не ваља, да то надничење не ваља, да у сукобу нас самих са собом сигурно губимо ми.

До успеха се долази некад тешко, танком граном. Кад се беру слатки плодови, морате да се попењете. Не можете до слатких плодова и успеха доћи лифтом, нити можете доћи мердевинама са рукама у цеповима. Време морамо проводити у труду, раду, зноју, за плугом, стругом, а не под сунцобраном на Хавајима и Малдивима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Сагласно члану 98. ставу 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима аката из тачака 1–13. дневног реда.

Са радом настављамо у понедељак у 10.00 часова.

(Седница је прекинута 18.55 часова.)